

Број: 03-02-1071/2021
Сарајево, 10.05.2024. године

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- Представнички дом -
гђа Мирјана Маринковић - Лепић, предсједавајућа
- Дом народа -
госп Томислав Мартиновић, предсједавајући

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације Босне и Херцеговине, а у вези са чл. 178. и 179. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) и са чл. 171. и 172. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 24/20), ради разматрања и усвајања, достављам Вам **ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О РУДАРСТВУ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**, који је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 33. сједници, одржаној 30.04.2024. године.

Приједлог закона се доставља на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине.

С поштовањем,

Прилог у принтаној и електронској форми (ЦД):

- Приједлог закона на српском језику,
- Изјава о усклађености,
- Образац бр. 2 и
- Образац ИФП-НЕ

Цо: Федерално министарство енергије, рударства и индустрије
госп Ведран Лакић, министар

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА**

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН О РУДАРСТВУ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сарајево, април 2024. године

ЗАКОН О РУДАРСТВУ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДИО ПРВИ – ОПЋЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

(1) Овим Законом уређује се: правни статус рудног блага, односно минералних сировина, начин и услови управљања минералним сировинама, извођење рударских радова, мјере заштите на раду и сигурност здравља радника на раду, обустава извођења и трајни прекид рударских радова, техничка документација и пројектовање, рударска мјерења и рударски планови, инспекцијски надзор, заштита и уређење простора, казнене одредбе и друга питања везана уз управљање минералним сировинама и извођење рударских радова на територији Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).

(2) Рудно богатство је добро од опћег интереса и под посебном је заштитом.

Члан 2.

(Значење израза)

Изрази употребљени у овом Закону имају сљедећа значења:

- а) минералне сировине су необновљиво и обновљиво рудно богатство које је могуће непосредно или посредно привредно користити;
- б) управљање минералним сировинама обухвата све поступке и радње потребне за рационалну експлоатацију и кориштење минералних сировина;
- в) рудник је ограничени земљишни простор на површини и/или испод површине земље гдје се врши експлоатација минералних сировина укључујући опрему, машине, зграде, грађевинску инфраструктуру, депоније, одлагалишта, складишта и друге објекте потребне за извођење рударских радова;
- г) рудник у правном смислу је привредно друштво чија је основна дјелатност експлоатација и прерада минералних сировина;
- д) рударски објект је објект у експлоатационом пољу на површини и/или испод земље намјењен експлоатацији минералних сировина и извођењу других рударских радова који нису директно везани уз експлоатацију минералних сировина;
- е) рударска инфраструктура су објекти, уређаји и инсталације које омогућују рад рудника и испоруку минералних сировина на тржиште, као што су комунални прикључци, приступни путеви, индустријски/руднички колосиједи, цјевоводи и други транспортни објекти и слично;
- ж) простор за откопавање је простор на површини и/или испод земље, а састоји се од земљишта за приступ и земљишта одређеног за експлоатацију минералних сировина, означен граничним линијама између одређених географских координата повезаних на геодетску мрежу;
- з) план - карта рудничког простора је катастарска карта у прописаном мјерилу са означеним границама и бројевима парцела, која на почетку експлоатације не смије бити старија од шест мјесеци и мора се најмање једном годишње допуњавати;
- и) експлоатација је вађење минералне сировине из лежишта и њена прерада односно оплемењивање;

- j) eksploatacija mineralnih sirovina obuhvata sve potrebne radnje da se dođe do mineralne sirovine u ležištu - uključujući otvaranje, pripremu za otkopavanje, otkopavanje i transport i dopremu na preradu i/ili skladištenje;
- k) pod bušotinskom eksploatacijom mineralnih sirovina smatraju se metode izvođenja rudarskih radova na pripremi, otvaranju, bušenju eksploatacionih bušotina, iznošenju mineralne sirovine kroz bušotinu bilo originalnom energijom koja je pohranjena u ležištu ili unošenjem energije, odnosno ubrizganog medija sa površine terena u ležište te deponovanje, prerada i transport mineralne sirovine;
- l) oplemeњivanje mineralnih sirovina je prerada mineralnih sirovina fizikalnim, fizikalno-hemijskim ili hemijskim postupcima radi odvajanja korisnih od nekorisnih sastojaka (minerala) s ciljem dobivanja prodajnih produkata i sastoji se od: sitnjenje (drobljenje i mљevenje), klasiranje (sijanje i klasiranje u fluidima), koncentracija (obogaćivanje, sortiranje i selarisanje), odvodњavanje (sedimentacija, filtracija i sušenje);
- m) skladištenje uključuje sve potrebne radnje za uskladištenje mineralnih sirovina u čvrstom, rasutom, tekućem i gasovitom stanju;
- n) rekultivacija otkopanih napuštenih i eksploatacionih prostora, uključuje sve radnje koje je potrebno izvršiti na rudničkom prostoru u cilju završne sanacije i revitalizacije površina degradiranih rudarskim radovima u skladu sa rudarskim projektom;
- o) sanacija je skup mjera i aktivnosti kojima se uspostavlja stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete odnosno onečišćenja okoliša uključujući uređenje prostora, revitalizaciju i rekultivaciju;
- p) eksploataciono polje je dio zemljine površine ograničeno pravim linijama, prirodnim ili vještackim granicama koje se prostiru do određene dubine zemlje između vertikalnih ravni položenih kroz te granice, sa označenim tačkama i definisanim koordinatama;
- r) geološka sredina za skladištenje ugljovodnika je poseban oblik skladišta koji se izrađuje u kompaktnom i neraspucalom stijenском масиву;
- s) сигурносни стуб је заштитно подручје гдје није дозвољено оtkopavanje mineralnih sirovina, a намињен је за заштиту подземних и површинских објеката и добара од опћег интереса;
- t) метода otkopavanja je низ техничких поступака, mjera, процеса и редослиједа радњи код otkopavanja mineralnih sirovina sa rudarskim radovima u оквиру конструкциски одређених елемената otkopног поља или otkopног радишишта;
- y) јама је rudарски објект испод површине земље са подземним начином експлоатације минералних силовина;
- v) подземном експлоатацијом сматрају се методе извођења rudарских радова на отварању, разради, припреми, otkopavaњу, бушењу и минирању, изradi подземних просторија, транспорту, извозу, провјетравању у подземним просторијама и на otkопу, одводњавању, уз придржавање мјера сигурности и здравља на раду и мјера заштите окoliша;
- z) rudарско постројење је скуп уређаја и инсталација повезаних у функционалну cjелину код којих заједничка функција служи истом заједничком циљу;
- za) otkopно поље или реовир је ограничено подручје за otkopavanje са засебним

- улазним и излазним комуникацијским путевима и путевима за ваздушну струју са специфичним конструкцијски одређеним елементима, које се може подијелити на блокове, етаже, хоризонте и појединачна радилишта;
- бб) рударске подземне просторије су рударски објекти који служе за истраживање, отварање, разраду, припремање и откопавање лежишта минералне сировине испод површине земље;
- цц) откопно радилиште је дио откопног поља гдје се изводе радови, радилишта имају свој назив;
- дд) класификација и категоризација минералних сировина је поступак којим се минералне сировине разврставају у класе и категорије према особинама, могућностима примјене, издашностима, степењу истражености и економске оправданости;
- еа) резерве минералних сировина су геолошки утврђене количине минералних сировина у лежишту;
- фф) појаве минералних сировина су минералне сировине које нису довољно истражене или издашне за економичну експлоатацију;
- гг) рудно богатство су све минералне сировине из члана 7. овог Закона које се експлоатишу под условима и на начин прописан овим Законом;
- хх) приступно земљиште је земљиште преко којег је могућ приступ до простора за експлоатацију;
- ии) појава опасности је свака појава у процесу припреме, истраживања и експлоатације минералних сировина и при обављању других рударских операција, што угрожава здравље и живот људи, имовине и рударске опреме, објеката и околине;
- јј) рударска метода ископа (ручно, машинско копање и бушачко-минерски радови) и уградња основне подграде при изради подземних рударских просторија је метода која омогућава стабилност и самоносивост простора осигураног основном подградом;
- кк) рударски радови су радови који се изводе у сврху истраживања, експлоатације и оплемењивања минералних сировина, рекултивације и затварања рудника и рударски радови који се изводе ван експлоатационог поља (члан 8.)
- лл) рударска метода рада је метода код које се примјењује технологија одређена техничким прописима и прописима из области заштите на раду у рударству;
- мм) јединица мјере минералне сировине у чврстом стању је кубни метар минералне сировине у лежишту;
- нн) чврсто стање минералне сировине подразумијева примарно стање минералне сировине у лежишту;
- оо) површински коп је рударски објекат са површинским начином експлоатације минералних сировина;
- пп) површинском експлоатацијом сматрају се методе извођења рударских радова на припреми, отварању, откопавању, транспорту, одлагању, одводњавању и рекултивацији површинског копа и одлагалишта;
- рр) открица је јалови дио лежишта (земљани или стјенски материјал) који је потребно измјестити да би се извршило вађење корисне минералне сировине;
- сс) одлагалиште је ограничени простор у и/или ван експлоатационог поља намињан за одлагање открица;
- тт) јаловина је земљани или стјенски материјал или муљ настао при откопавању

- минералних сировина површинском или подземном експлоатацијом, односно јавној материјал који настаје након прераде минералне сировине поступцима одлагања који се подузимају ради издавања корисне минералне сировине;
- уу) флотацијска јаловина је рударски отпад добијен у процесу флотације минералне сировине;
- вв) подземно спремиште је уређен простор за подземно складиштење плинава, течности (осим воде) и чврстих материја;
- зз) извођач рударских радова је правно лице која пружа услуге у обављању рударских радова као привредне дјелатности;
- ввв) послодавац је правно лице које на основу уговора о раду или на другим правним основама запошљава радника за које радник у радном односу обавља одређене послове;
- ббб) радник је особа која ради код послодавца на основу уговора о раду или другим правним основама. Радник може бити особа која самостално обавља пожерене послове или „послове ради оспособљавања“;
- шш) мјерачка књига је традиционални назив за тематски архивiranу документацију са садржајем о извршеним пословима из области рударских мјерења, подацима мјерења, обради резултата мјерења и графичким приказима у аналогном и/или дигиталном облику;
- ддд) "радно искуство" је искуство стечено након завршене школе на пословима одговарајућег занимања у рударству код правне особе чија је дјелатност експлоатација минералних сировина (површинским, јамским или бушотинским начином) или извођење рударских радова;
- еее) „типска рударска механизација“ је механизација која се може самостално користити (багери, камиони, буцдозери, ровокопачи, утоваривачи, машине за израду јамских просторија, бушаће гарнитуре, мобилне дробилнице и др.) и предвиђена је рударским пројектом;
- ффф) привремена обустава рударских радова је обустава која траје више од тридесет дана и не дуже од једне године осим у случају више силе;
- ггг) рударска техничка документација је системско уређење планова и/или техничких описа и извјештаја, прорачуна, цртежа и других прилога који осигуравају извођење (обављање) рударских радова у складу с техничким прописима и прописима у подручју заштите здравља и сигурности на раду;
- ххх) план рудника (простора) је приказ откопних поља и ревира, израђених на катастарској карти у одговарајућем мјерилу, с означеним границама и бројевима парцела, који не смије бити старији од шест мјесеци на почетку копања и морају се допуњавати годишње;
- иии) геотермални енергетски извор је топлотна енергија која се налази у геолошким структурама испод површине гла и допуњује се топлинским током из унутрашњости Земље;
- јјј) рударски пројектант је привредно друштво које обавља израду и реализацију рударске техничке документације као привредне дјелатности;
- ккк) пројектант рударског пројекта је особа која врши израду рударских пројеката у рударском пројектанту
- ллл) индустријски/руднички колосијек је жељезнички колосијек који није јавно добро у општој употреби, који је прикључен на жељезничку пругу и служи за допрему и отпрему жељезничким возилима за правно лице, власника односно посљедника тога колосијека, те на којем индустријска жељезница може обављати и пријевоз за своје потребе;

- mmm) industrijska/rudnička željeznica je željeznica kojom pravno lice u privrednim djelatnostima, na industrijskim i drugim kolosijecima koji nisu javno dobro uopштоj upotrebi, obavlja prevoz za svoje potrebe, kao i dostavu željezničkih vozila od mjesta primopredaje sa željezničkim prevoznikom do mjesta utovara или istovara на индустриском или другом колосијеку и обрнуто;
- nnn) утјецај на околиш значи било који ефекат на околиш, укључујући људско здравље, флору, фауну, биолошку разноликост, тло, климу, воде, зрак, крајолик, природна подручја, материјална добра, културну баштину и узajамно дјеловање ових фактора;
- ooo) водни акт подразумева претходну водну сагласност или водну сагласност или водну дозволу у складу са Законом о водама;
- ppp) заштита околиша обухвата све одговарајуће дјелатности и мјере којима је циљ превенција од опасности штете или загађења околиша, редуковање или одстранивање штете која је настала и поврат на стање прије изазване штете;
- ppr) виша сила према овом Закону сматраће се ратом, ембаргом, епидемијом, мораторијом, државним активностима и природном катастрофом ако привредно друштво докаже да због тога није могло вршит експлоатацију минералних сировина;
- щц) урбанистичка сагласност је управни акт који издаје надлежни орган у складу са прописом који уређује просторно планирање и коришћење земљишта у Федерацији и кантону на чијем подручју се налази експлоатационо поље;
- ттт) рјешење да не постоји потреба провођења процјене утјецаја на околиш путем израде студије утјецаја на околиш је рјешење које се доноси на основу проведеног поступка претходне процјене утјецаја на околиш у складу са Законом о заштити околиша за све пројекте наведене у Прилозима И и ИИ. Уредбе о пројектима за које је обавезна процјена утјецаја на околиш и пројектима за које се одлучује о потреби процјене утјецаја на околиш („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 51/21 и 33/22);
- ууу) рјешење о одобрењу студије утјецаја на околиш је рјешење које се доноси на основу Закона о заштити околиша и то обавезно за све пројекте наведене у Прилогу И, као и за Пројекте из Прилога ИИ. Уредбе о пројектима за које је обавезна процјена утјецаја на околиш и пројектима за које се одлучује о потреби процјене утјецаја на околиш („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 51/21 и 33/22) уколико је Федерално министарство околиша и туризма у поступку претходне процјене утјецаја на околиш утврдило обавезну израду, обим и садржај студије утјецаја на околиш посебним рјешењем;
- вва) околнска дозвола је рјешење којим се прописују мјере и услови заштите околиша током изградње и рада одређеног погона или постројења и/или мјере и услови за складишта опасних супстанци које могу довести до несрећа већих размјера, а које се издаје на основу проведеног поступка утврђивања мјера заштите околиша и превенције несрећа већих размјера (као је уређено Законом о заштити околиша („Службене новине Федерације БиХ“, број 51/21) и посебним прописима (Уредбом којом се утврђују погони и постројења која морају имати околнску дозволу) („Службене новине Федерације БиХ“, број 15/21) и/или Правилником о погонима, постројењима и складиштима у којима су присутне опасне супстанце које могу довести до несрећа већих размјера („Службене новине Федерације БиХ“, број 51/21).

Члан 3.
(Управљање минералним сировинама)

Управљање минералним сировинама је у надлежности Федерације и кантона који у складу са овим Законом програмирају, планирају и надзиру експлоатацију минералних сировина уз осигурање њиховог рационалног искориштења у складу са прописима о сигурности рударских објеката и запослених и о заштити околиша и природних вриједности.

Члан 4.
(Примјена Закона)

- (1) Овај Закон се не примјењује на дјелатности везане уз вршење пријевоза минералних сировина (терета) у жељезничком пријевозу на пругама јавног саобраћаја (осим жељезничком пријевозу на пругама унутар рудника), друмском саобраћају на јавним цестама, у поморском и ријечном пријевозу, зрачном пријевозу, цјевоводном транспорту од предајне станице, односно од увођења у сабирни цјевовод или од последње мјерне станице за излаз, уколико тај цјевовод служи за непосредну и искључиву предају трећим лицима и другим погонима чија дјелатност није експлоатација и припрема минералних сировина.
- (2) Управљање водама врши се према Закону о водама („Службене новине Федерације БиХ“, број 70/06).
- (3) Кад се према одредбама овога Закона за експлоатацију минералних сировина даје концесија, на сва питања која се односе на концесију, примјењују се одредбе Закона о концесијама („Службене новине Федерације БиХ“, број 40/02) и кантонални Закони о концесијама, а на питања која нису уређена овим Законом примјењују се одредбе овог Закона.
- (4) На процесна питања која нису уређена одредбама овога Закона примјењују се одредбе о процесним питањима Закона о управном поступку („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 2/98 и 45/99).
- (5) На питања заштите околиша која нису уређена овим Законом и прописима који се доносе на основу овога Закона примјењују се одредбе Закона о заштити околиша („Службене новине Федерације БиХ“, број 15/21), Закона о заштити зрака („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 33/03 и 4/10), Закона о управљању отпадом („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 33/03, 72/09 и 92/17), Закона о заштити природе („Службене новине Федерације БиХ“, број 66/13) и Закона о заштити од буке („Службене новине Федерације БиХ“, број 110/12).
- (6) На питања планирања и кориштења земљишта за потребе експлоатације минералних сировина која нису уређена овим Законом и прописима који се доносе на основу овог Закона примјењују се одредбе Закона о просторном планирању и кориштењу земљишта на нивоу Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 и 45/10) и одредбе Закона и прописа којима се уређује просторно планирање и кориштење земљишта на нивоу кантона.
- (7) Експлоатација нафте и глина у Федерацији врши се према Закону о истраживању и експлоатацији нафте и глина у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 77/13), а на питања која нису уређена тим Законом примјењују се одредбе овог Закона.

- (8) Геолошки истражни радови, истражно бушење и истраживања лежишта минералних сировина у Федерацији врши се према Закону о геолошким истраживањима Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 9/10 и 14/10), а на питања која нису уређена тим Законом примјењују се одредбе овог Закона.

Члан 5. (Рударска дјелатност)

Рударска дјелатност, у смислу овог закона, обухвата: рударске истражне радове, експлоатацију минералних сировина укључујући отварања, припремање, откопавање, транспорт, одлагање, допрему, прераду и складиштење минералних сировина, радови градње, монтаже, демонтаже, инсталација и одржавања у рударству, израду и ревизију техничке документације за ту дјелатност (извјештаји, студије, елаборати, планови и пројекти), санацију и техничку рекултивацију земљишта оштећеног рударским радовима и остале рударске радове наведене у Закону.

Члан 6. (Минералне сировине)

- (1) Минералним сировинама, у смислу овог закона, сматрају се све органске и неорганске минералне сировине које се налазе у чврстом, течном и гасовитом стању, у примарном облику (лежишту) или у наносима, јаловиштима, топионичким трескама и природним растворима и то:
- а) енергетске минералне сировине – све врсте фосилних угљева, угљоводоници у чврстом, течном и гасовитом стању, све врсте битуминозних и угљних стијена, остали гасови који се налазе у земљи и радиоактивне минералне сировине;
  - б) минералне сировине из којих се могу производити метали и њихова једињења;
  - ц) све врсте соли и солних вода и гасови који се са њима јављају;
  - д) геотермална енергија, геотермалне и термалне воде из којих се може добити и—користити акумулирана топлота у енергетске сврхе, осим минералних и геотермалних вода које се користе у љековите, балнеолошке и рекреативне сврхе или као вода за пиће и друге намјене, на које се примјењују прописи о водама;
  - е) неметалне минералне сировине: абразиви, азбести, барит, бентонит, бијели боксит, цементни лапорци, дијатомит, доломит, фелдспат, флуорит, гипс, графит, креда, кречњак, кварц, кварцни пијесак, кварцит, керамичке и ватросталне глине, керамзити, шкриљци, лискуни, магнезити, опекарске глине, пирофилити, сумпор, туф, талк, талкни шкриљци, техничко-грађевински камен, архитектонско-грађевински камен, украсно и полудраго камење, шљунак и пијесак за грађевинарство изван јавног водног добра;
  - ф) све секундарне минералне сировине које се јављају као неискориштени остатак добијања, оглемењивања и прераде примарних минералних сировина и
  - г) све ненабројане минералне сировине природног поријекла.

- (2) Управљање минералним сировинама из члана 6. став (1) тач. а), б), ц) и д) овог Закона врши Федерално министарство енергије, рударства и индустрије (у даљем тексту: Федерално министарство).
- (3) Управљање минералним сировинама из члана 6. став (1) тач. е), ф) и г) овог Закона врше кантонална министарства надлежна за рударство.

Члан 7. (Рударски радови)

Рударски радови у смислу овог закона су:

- а) рударски истражни радови и радови на експлоатацији минералних сировина на површини и/или испод површине земље, у текућим и стајаћим водама, обалном мору, на морском дну, у примарном налазишту, наплавинама, ископаном материјалу и јаловиштима;
- б) припрема, отварање, експлоатација (подземна, површинска и бушотинска), уређивање земљишта у вријеме експлоатације, транспорт, оплемењивање, складиштење, санација и рекултивација простора на којем су обављани рударски радови;
- ц) израда хоризонталних, косих и вертикалних јамских просторија и експлоатационих бушотина;
- д) испитивање нових експлозивних средстава у циљу провјере сигурности и употрљивости у рударству;
- е) израда минских бушотина, све врсте минирања на површини и/или испод земље, примарна и секундарна минирања и сва масовна минирања код откопних и других рударских радова;
- ф) одлагање откривке и других материјала који настају при извођењу рударских истражних радова и експлоатацији минералних сировина, као и радови на одлагању флотацијске јаловине;
- г) израда јамских карата и карата етажа на површинским коповима;
- х) одводњавање и израда планова одводњавања површинских копова и јамских рударских просторија и њихова заштита од површинских и подземних вода;
- и) санација подземних просторија и уграђивања основне подграде и израда планова за наведене радове;
- ј) провјетравање, ињектирање и анкерисање и израда планова за наведене радове;
- к) рударским радовима ван експлоатационог поља сматрају се радови којим се објекти израђују, санирају или реконструишу рударским методама, а након завршетка израде не служе као рударски објекти а то су: жељезнички и цестовни тунели, хидротехнички објекти/бунари који служе за одводњавање лежишта минералних сировина, подземна складишта плина и других угљиководоника и медија као и други објекти на површини и испод површине који се раде рударским методама;
- л) израда и кориштење складишта флуида у геолошким срединама;
- м) експлоатација геотермалних енергетских извора;
- н) реконструкција и одржавање рударских просторија у вријеме и након експлоатације минералних сировина;
- о) одводњавање рударских објеката - бушотинска експлоатација из члана 2.

- тачка к) овога закона, као и одводњавања подземних и површинских вода, те регулација водотока на површини, који се налазе унутар лежишта у циљу стварања услова за експлоатацију предметног лежишта;
- п) затварање рударских објеката, санација и рекултивација земљишта оштећеног рударским родовима;
- р) санација и рекултивација наруштених истражних простора, површинских копова и подземних рудника;
- с) грађевински, машински и електро радови градње, монтаже, демонтаже, инсталирања и одржавања у рударству и други радови који се не изводе рударским методама, а обављају се унутар експлоатационог поља у сарху изградње и рада рударских објеката и постројења и припреме и експлоатације минералних сировина;
- т) геотехнички радови у рударству су извођење и надзор над извођењем геотехничких радова на површинским коповима и у подземним рудницима,
- у) остали ненабројани радови који се изводе на основу рударских пројеката и других пројеката који су саставни дио рударских пројеката;

Члан 8.

(Рударски објекти и постројења)

Рударски објекти и постројења у смислу овог Закона су:

- а) објекти и постројења у саставу рудника непосредно везани уз технолошки процес рударских истражних радова, експлоатације, припреме, прераде и оплемењивања минералних сировина, као и магацини експлозивних средстава који се налазе на површини и под земљом;
- б) индустријски колосијеци, висеће жичаре, путеви и моторна возила за пријевоз минералних сировина, радника, радника, репроматеријала, опреме и резервних дијелова у лежишту и од лежишта до објеката за прераду или оплемењивање и одлагалишта, уколико се пријевоз не врши јавним путевима, као и складишни простори, радионице рудника које служе за ремонт и одржавање опреме у технолошком процесу експлоатације минералних сировина које се налазе у кругу рудника;
- ц) хидротехнички објекти и постројења за одводњавање и заштиту рудника од вода;
- д) нафтоводи, гасоводи и сви цјевоводи који су у функцији производње и то од пумпне станице до раздјелно - сабирних станица па све до производних буштина као и од ових до резервоара индустријске станице;
- е) електрична мрежа рудника са објектима, постројењима и уређајима који су са њом у непосредној функцији или галванској вези, као и мрежа и уређаји за споразумијевање, сигнализацију, надзор и управљање;
- ф) лампаре, гардеробе са купатилима, просторије станице за спазавање и просторије за смјештај и одржавање самоспасиоца и инструмената за контролу јамских гасова и микроклиме, и
- г) објекти и постројења који нису непосредно везани уз радове на експлоатацији енергетских минералних сировина – локални и магистрални цјевоводи, гасоводи и други технолошки цјевоводи, мјерно - редукционе станице, као и објекти и постројења за прераду или оплемењивање минералних сировина, те објекти за складиштење флуида.

Члан 9.
(Рудничке воде)

- (1) Рудничке воде које се појављују унутар експлоатационог поља, а које су последица извођења рударских радова у циљу обезбјеђења услова за експлоатацију и налазе се на простору гдје се врши или је завршена експлоатација минералних сировина, одлагалиштима и јаловиштима, рудник може користити за своје потребе све до њиховог уласка у сталне површинске водотоке.
- (2) Рудник је дужан рудничке воде прије пуштања у површинске воде, очистити од штетних састојака према прописима о водама.
- (3) Регулација водотока на површини, који се налазе унутар експлоатационог поља у циљу стварања услова за експлоатацију предметног лежишта подразумјева уређење или измјештање корита водотока са једне локације на другу у складу са одобреном пројектном документацијом и водним актима за предметну активност.

Члан 10.
(Право на експлоатацију минералних сировина)

- (1) Право на експлоатацију минералних сировина стиче се на основу дозволе за експлоатацију и на основу дозвола у складу са овим Законом.
- (2) Право из става (1) овог члана може се пренијети на друго правно лице уз сагласност надлежног органа и уговор привредних друштава о преносу.
- (3) О преносу права из става (2) овог члана надлежни орган одлучује рјешењем које је коначно у управном поступку.
- (4) Право експлоатације минералних сировина може стећи домаће и страно правно лице под условима и на начин прописан овим Законом.

Члан 11.
(Експлоатационо поље)

- (1) Експлоатација минералних сировина дозвољена је само унутар граница експлоатационог поља.
- (2) Експлоатационо поље налази се унутар граница истраженог простора и граница утврђених уговором о концесији.
- (3) Облик и величина експлоатационог поља утврђује се у зависности од врсте минералне сировине, услова рационалне експлоатације и потребног простора за смјештај рударских објеката инфраструктуре у складу са просторно планском документацијом.
- (4) Експлоатационо поље обухвата површински коп-јаму, транспортне и приступне путеве на етаже, простор за прераду или оплеменивање, одлагалишта, водосабирнике, магацине експлозивних средстава, трафостанице, радионички простор, канцеларијски и санитарни простор.
- (5) Лежишта минералних сировина могу се подијелити на више експлоатационих поља.
- (6) У истом експлоатационом пољу може се вршити експлоатација више минералних сировина уз претходно прибављену сагласност привредног

друштва које врши експлоатацију о условима те експлоатације и уз прибављену дозволу за експлоатацију од стране надлежног органа.

Члан 12.

(Забрана експлоатације минералних сировина при извођењу грађевинских радова)

- (1) Привредно друштво или извођач рударских радова када приликом ископа за грађевински објекат наиђе на појаву било које минералне сировине из члана 6. овог Закона мора о томе обавијестити Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство које ће донијети одлуку о даљњим активностима те надлежни рударски и грађевински инспекторат.
- (2) Забрањено је на основу одобрења за грађење за грађевински објекат вршити експлоатацију минералних сировина.

ДИО ДРУГИ - УПРАВЉАЊЕ МИНЕРАЛНИМ СИРОВИНАМА

Члан 13.

(Стратегија управљања минералним сировинама)

- (1) Стратегију управљања минералним сировинама припрема Федерално министарство односно кантонално министарство надлежно за рударство у складу са надлежностима из члана 6. овог Закона.
- (2) Стратегију управљања минералним сировинама усваја Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) односно Влада кантона на приједлог Федералног односно кантоналног министарства надлежног за рударство.
- (3) Детаљан садржај и начин израде стратегије управљања минералним сировинама прописује федерални министар енергије, рударства и индустрије (у даљњем тексту: федерални министар) односно кантонални министар надлежан за рударство у складу са надлежностима из члана 6. овог Закона.

Члан 14.

(План управљања минералним сировинама)

- (1) План управљања минералним сировинама се доноси на основу Стратегије управљања минералним сировинама и њиме се одређује начин провођења Стратегије управљања минералним сировинама.
- (2) План управљања минералним сировинама израђује Федерални завод за геологију (у даљем тексту: Федерални завод).
- (3) На приједлог Федералног завода план управљања минералним сировинама усваја Влада Федерације односно Влада Кантона у складу са надлежностима из члана 6. овог Закона.
- (4) Детаљан садржај и начин израде плана управљања минералним сировинама прописат ће федерални министар односно кантонални министар надлежан за рударство у складу са надлежностима из члана 6. овог Закона.

Члан 15.

(План управљања минералним сировинама и просторно планирање)

План управљања минералним сировинама је стручна подлога за израду просторних планова Федерације и кантона.

ДИО ТРЕЋИ - ИЗВОЂЕЊЕ РУДАРСКИХ РАДОВА

Члан 16.

(Услови за извођење рударских радова)

- (1) Рударску дјелатност може обављати привредно друштво уписано у регистар друштава и које има акт надлежног органа о испуњавању услова кадровске оспособљености, техничке опремљености, заштите на раду, заштите и унапређења животне средине и других услова прописаних за обављање дјелатности.
- (2) Доказ о испуњавању услова за обављање рударске дјелатности издаје надлежни федерални односно кантонални орган у складу са надлежностима из члана 6. овог Закона
- (3) Када привредно друштво извођење рударских радова повјерава другом привредном друштву – извођачу рударских радова тада је обавезно закључити одговарајући уговор са извођачем рударских радова који испуњава прописане услове из става 1. овог члана.
- (4) Извођачи рударских радова дужни су поступати према одредбама овог Закона и проведбеним прописима донесеним на основу њега.
- (5) Пропис о условима за обављање рударске дјелатности донијет ће Федерално министарство односно кантонално министарство надлежно за рударство.

Члан 17.

(Начин извођења рударских радова)

При обављању рударске дјелатности привредно друштво, односно извођач рударских радова мора поштовати техничке прописе и нормативе у рударству (у даљем тексту: технички прописи), прописе о заштити на раду, заштити околиша, услове утврђене у урбанистичкој сагласности и друге прописе, осигурати лична заштитна средства радницима и проводити прописе о заштити људи и имовине.

Привредно друштво, односно извођач рударских радова прије почетка извођења рударских радова мора израдити техничка упутства за рад која ће садржавати начин извођења радова и мјере заштите које се морају проводити при извођењу радова у циљу заштите живота и здравља радника, која морају радницима бити разумљива и која се морају правовремено усклађивати са насталим промјенама услова рада.

Члан 18.

(Више извођача рударских радова)

- (1) Када у истом рудничком простору рударске радове изводе два или више извођача рударских радова, привредно друштво у којем се изводе рударски радови дужно је осигурати провођење свих мјера заштите на раду и заштите здравља радника и колективну рудничку сигурност.
- (2) Радници извођача рударских радова из става (1) овог члана морају бити упознати са прописима и мјерама заштите на раду, те опасностима које могу настати током извођења рударских радова.
- (3) Обавеза привредног друштва из става (1) овог члана не ослобађа одговорности сваког појединачног извођача рударских радова за провођење свих мјера заштите на раду и заштите здравља радника.
- (4) Прије почетка извођења рударских радова привредно друштво гдје се изводе рударски радови и извођач рударских радова међусобне обавезе и одговорности у провођењу мјера заштите на раду и заштите здравља радника уредит ће писаним уговором.

Члан 19.

(Прописи при извођењу рударских радова)

- (1) За провођење техничких мјера и мјера заштите на раду при извођењу рударских радова федерални министар доноси прописе за радове из сљедећих области:
  - а) експлоатација минералних сировина на површини и/или испод земље;
  - б) бушотинска експлоатација минералних сировина;
  - ц) електрична постројења и инсталације у рудницима са површинском и подземном експлоатацијом минералних сировина;
  - д) радови на површини и/или испод земље који нису везани уз радове експлоатације минералних сировина;
  - е) прерада минералних сировина;
  - ф) складиштење и трошење секундарних или тренутно отпадних сировина у рударству и корисних минералних сировина добијених кроз истражне радове;
  - г) остали технички прописи и прописи о сигурности и здрављу на раду у рударству.
- (2) Додатне посебности за извођење радова из става (1) овог члана могу се утврдити општим актом извођача рударских радова уз примјену прописа из става (1) овог члана, као и других прописа који се примјењују код извођења рударских радова.
- (3) Ако се рударским радовима израђују подземни објекти којима није намјена експлоатација минералних сировина, приликом њиховог извођења, поред прописа из става (1) овог члана, морају се примјењивати технички и други прописи о грађењу тих објеката.
- (4) Прописе који уређују заштиту на раду и заштиту здравља радника у рударству из става (1) овог члана доноси федерални министар, уз сагласност са федералним министрима надлежним за рад и здравство.

Члан 20.

(Служба спашавања, ватрогасна служба и служба прве помоћи)

- (1) Привредно друштво које изводи подземне рударске радове у потенцијално пожарним и експлозивно опасним објектима или радилиштима при којима могу настати отровни гасови, паре, продори гасова, воде и муља, мора организовати службу спашавања и снабдијети је потребном опремом. Више привредних друштава може организовати заједничку службу спашавања.
- (2) У јамама које нису угрожене метаном и опасном угљеном прашином и на површинским коповима мора се организовати служба спашавања у случају да није могуће успјешно проводити спашавање с постојећим службама, а то се мора утврдити општим актом послодавца.
- (3) Привредно друштво дужно је организовати ватрогасну службу и службу прве помоћи или закључити уговор са одговарајућим службама у мјесту гдје се налази привредно друштво.
- (4) Начин организовања, минимум стручне оспособљености и техничке опремљености службе спашавања, ватрогасне службе и службе прве помоћи прописује федерални министар, уз сагласност са федералним министром здравства.

Члан 21.

(Поступак код појава изненадних опасности)

- (1) Сваки радник дужан је одмах обавијестити надређеног о свакој појави опасности, посебно о појавама експлозивних, загушљивих и отровних гасова, продорима воде, муља, блата, горским ударима и обрушавањима, појави надвјеса, нестабилним косинама, неексплодираним минским пуњењима и другим појавама опасности, које могу угрозити запослене, објекте и уређаје.
- (2) О свим појавама опасности из става (1) овог члана одговорно лице привредног друштва дужно је одмах обавијестити надлежну рударску инспекцију.
- (3) Привредно друштво, односно извођач рударских радова дужан је одмах обавијестити Федерално, односно кантонално министарство надлежно за рударство, надлежног рударског инспектора и орган управе надлежан за унутрашње послове о сваком смртном случају, групној повреди, тежој повреди радника и свакој другој рударској несрећи и о узроцима несреће у привредном друштву.
- (4) У случају појаве опасности када је угрожена сигурност радника, објеката и опреме при извођењу рударских радова, акцију спашавања води одговорно лице одређено општим актом привредног друштва.
- (5) Ако надлежни рударски инспектор утврди да вођење акције спашавања није довољно стручно и ефикасно, усмено ће одредити одговарајућу управну мјеру.
- (6) Привредно друштво дужно је у случају рударске несреће у другом привредном друштву пружити одговарајућу помоћ, као и на позив надлежног рударског инспектора, односно угроженог привредног друштва.

Члан 22.

(Провођење стручних послова у области заштите на раду, заштите здравља радника на раду и заштите животне средине)

- (1) Привредно друштво, односно извођач рударских радова морају проводити и осигурати надзор над примјеном техничких прописа и прописа из подручја заштите на раду, заштите здравља радника и заштите животне средине.
- (2) Привредно друштво, односно извођач подземних рударских радова морају обавезно организовати послове заштите на раду и осигурати да задатке здравствене заштите обавља овлаштена здравствена установа.
- (3) Привредно друштво, односно извођач рударских радова на површинском копу као и код бушотинске експлоатације минералних сировина обавезно од специфичних услова за експлоатацију дужан је организовати послове заштите на раду или одредити посебно лице које је стручно оспособљено за надзор над провођењем техничких норматива и мјера заштите на раду.
- (4) Привредно друштво односно извођач подземних и површинских рударских радова у објектима који нису везани за експлоатацију минералних сировина дужан је организовати послове заштите на раду или распоредити радника који је стручно оспособљен, као посебно лице за надзор над провођењем техничких норматива и мјера заштите на раду.
- (5) За послове из става (3) и (4), привредно друштво односно извођач може склопити уговор са другим привредним друштвом које испуњава услове за обављање тих послова.
- (6) Задатак послова заштите на раду је:
  - а) непосредна контрола провођења свих прописаних мјера заштите на раду;
  - б) вођење евиденције о несретним случајевима, професионалним обољењима, повредама на раду, горским ударима и другим изненадним појавама које угрожавају животе радника и опрему у привредном друштву по мјесту настанка, узроцима и насталим посљедицама;
  - ц) проучавање узрока несретних случајева, професионалних обољења, повреда на раду, горских удара и других изненадних појава које угрожавају животе радника и опрему и давање приједлога за подuzимање мјера и метода рада које осигуравају успјешно отклањање тих узрока;
  - д) праћење здравственог стања радника и предлагање мјера за унапређење здравствено-хигијенских услова при раду;
  - е) давање приједлога управи привредног друштва за унапређење заштите на раду и заштите здравља радника;
  - ф) давање стручног мишљења да ли су рударски пројекти израђени у складу са прописаним мјерама заштите на раду;
  - г) учешће у изради аката о процјени ризика;
  - х) забрана рада на радном мјесту и забрана употребе средстава за рад и средстава и опреме личне заштите у случају када утврди непосредну опасност по живот и здравље радника, те о томе у писаном облику обавјести послодавца и повјереника за заштиту на раду;
  - и) обављања и других послова и овлашћења која су им дата општим актом привредног друштва, а у вези са провођењем стручних послова заштите на раду, здравља радника и заштите животне средине;

- (7) Послове заштите на раду обавља потребан број радника високе стручне спреме одговарајуће струке (рударски факултет: рударски или експлоатациони смјер, бушотинска експлоатација, сигурност и помоћ, електротехнички факултет-смјер енергетски, машински факултет - смјер опти, енергетски или производни смјер) који имају најмање двије године радног искуства на извођењу рударских радова стеченог након положеног стручног испита.
- (8) Изузетно, послове непосредне контроле провођења мјера заштите на раду могу обављати радници који имају средњу стручну спрему одговарајућег смјера и пет година радног искуства на извођењу рударских радова стеченог након положеног стручног испита.

Члан 23.

(Руковођење пословима заштите на раду и заштите здравља радника на раду)

- (1) У привредном друштву које се бави јамском и површинском експлоатацијом минералних сировина, пословима заштите на раду руководи особа која има завршен - VII степен стручне спреме, дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски односно високо образовање првог циклуса Болоњског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског система студирања-рударске струке одговарајућег усмјерења који има најмање три године радног искуства на пословима техничког руковођења у подземној експлоатацији.
- (2) У привредном друштву које се бави површинском експлоатацијом и/или бушотинском експлоатацијом минералних сировина, пословима заштите руководи особа која има завршен - VII степен стручне спреме, дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски односно високо образовање првог циклуса Болоњског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског система студирања-рударске струке одговарајућег усмјерења која има најмање три године радног искуства на пословима техничког руковођења у површинској експлоатацији минералних сировина и/или у бушотинској или подземној експлоатацији.
- (3) У привредном друштву које се бави извођењем рударских радова на површини и/или испод површине терена, а који нису у вези са експлоатацијом минералних сировина, пословима заштите руководи особа која има завршен - VII степен стручне спреме, дипломирани инжењер рударства – експлоатациони или рударски смјер односно смјер бушотинска експлоатације, високо образовање првог циклуса Болоњског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског система студирања - рударске струке одговарајућег усмјерења, које има положен стручни испит и најмање три године радног искуства у рударству на пословима извођења рударских радова испод површине земље, односно најмање три године радног искуства у рударству на пословима извођења рударских радова на површини земље.

Члан 24.

(Руководећа лица у рударству)

- (1) Послове и задатке стручног руковођења при извођењу рударских радова, вршењу надзора, самостално обављање рударских мјерења и друге послове при експлоатацији минералних сировина могу обављати радници који испуњавају прописане услове стручне спреме и радног искуства и који су положили стручни испит.
- (2) Привредно друштво дужно је општим актом утврдити обавезу стручног усавршавања и провјеру стручне способноности за раднике који раде на пословима за које је, према одредбама овог Закона, прописана стручна спрема и радно искуство.
- (3) Послове из става (1) овог члана у јамама угроженим метаном или опасном угљеном прашином могу обављати само радници који, поред ових Законом прописаних услова у погледу стручне спреме, радног искуства и стручног испита, имају најмање три године радног искуства од чега најмање једну годину радног искуства на извођењу рударских радова стеченог након положеног стручног испита у оваквим јамама.

Члан 25.

(Главно техничко руковођење у јамској и површинској експлоатацији)

- (1) Послове главног техничког руковођења у привредном друштву које се бави подземном експлоатацијом минералних сировина може обављати лице које има завршен - VII степен стручне спреме, дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски односно високо образовање првог циклуса Болонског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болонског система студирања - рударске струке који има најмање три године радног искуства на пословима техничког руковођења у подземној експлоатацији.
- (2) Послове главног техничког руковођења у привредном друштву које се бави површинском експлоатацијом минералних сировина може обављати лице које има завршен - VII степен стручне спреме, дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски односно високо образовање првог циклуса Болонског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болонског система студирања - рударске струке који има најмање три године радног искуства на пословима техничког руковођења у површинској експлоатацији.
- (3) Послове главног техничког руковођења у привредном друштву које се бави подземном и површинском експлоатацијом минералних сировина може обављати лице које испуњава услове из става (1) или (2) овог члана.

Члан 26.

(Главно техничко руковођење у бушотинској експлоатацији)

Послове главног техничког руковођења у привредном друштву које се бави бушотинском експлоатацијом може обављати лице које има завршен - VII степен стручне спреме, дипломирани инжењер геологије, дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски или бушотинска

експлоатација односно високо образовање првог циклуса Болоњско система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског система студирања - рударске струке смјер експлоатациони или рударски односно бушотинска експлоатација који има најмање три године радног искуства на пословима техничког руковођења у бушотинској експлоатацији.

Члан 27.

(Техничко руковођење)

- (1) Послове техничког руковођења организационом јединицом односно јамом или јамским погоном, у привредном друштву које се бави рударском дјелатношћу може обављати лице које има завршен – VII степен стручне спреме дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски односно високо образовање првог циклуса Болоњског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског система студирања-рударске струке који има положен стручни испит и најмање три године радног искуства на пословима у подземној експлоатацији.
- (2) Послове техничког руковођења организационом јединицом односно површинским копом или површинским погоном, у привредном друштву које се бави рударском дјелатношћу може обављати лице које има завршен – VII степен стручне спреме дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски односно високо образовање првог циклуса Болоњског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског система студирања -рударске струке који има положен стручни испит и најмање три године радног искуства на пословима у површинској експлоатацији.
- (3) Послове техничког руковођења организационом јединицом прераде минералних сировина односно сепарацијом у привредном друштву које се бави рударском дјелатношћу може обављати лице које има високу стручну спрему, дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски, дипломирани инжењер машинства - смјер опти, енергетски или производни смјер), дипломирани инжењер технологије одговарајућег смјера, или високо образовање првог циклуса Болоњског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског система одговарајуће струке који има положен стручни испит и најмање три године радног искуства на пословима експлоатације односно прераде минералних сировина.
- (4) Послове техничког руковођења у привредном друштву које се бави бушотинском експлоатацијом може обављати лице које има високу стручну спрему, дипломирани инжењер геологије, дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски односно бушотинска експлоатација, високо образовање првог циклуса Болоњског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског система студирања - рударске струке смјер експлоатациони или рударски односно бушотинска експлоатација који има положен стручни испит и најмање три године радног искуства на пословима у бушотинској експлоатацији.

- (5) Послове техничког руковођења службом у привредном друштву које се бави рударском дјелатношћу може обављати лице које за ту службу има високу стручну спрему, дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски, рударско - мјерачки односно геодетски, бушотинска експлоатација, електротехнике-смјер енергетски, машинства - смјер производни, геологије, грађевине и друге струке односно високо образовање првог циклуса Болоњског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског система студирања - рударске струке који има положен стручни испит и најмање три године радног искуства на одговарајућим пословима у тој области у рударству
- (6) Послове техничког руковођења у привредном друштву које изводи рударске радове изван експлоатационог поља може обављати лице које има високу стручну спрему, дипломирани инжењер рударства - смјер експлоатациони или рударски, односно високо образовање првог циклуса Болоњског система студирања (које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског система студирања - рударске струке која има положен стручни испит и најмање три године радног искуства на тим и/или сличним пословима у рударству.

Члан 28.

(Рударска мјерења)

Послове рударског мјерења у јамама, на површинским коповима и код бушотинске експлоатације може обављати радник који има високу или средњу стручну спрему одговарајуће струке, положен стручни испит и три године радног искуства од чега најмање једну годину радног искуства стеченог након положеног стручног испита.

Члан 29.

(Надзорник у рударским објектима)

Послове надзорника у рударским објектима може обављати радник који има средње техничко образовање одговарајућег смјера, положен стручни испит за надзор над рударским радовима и три године радног искуства од чега најмање једну годину радног искуства стеченог након положеног стручног испита.

Члан 30.

(Пословођа у рударским објектима)

Послове пословође у рударским објектима може обављати радник који има најмање три године радног искуства на пословима надзорника у одговарајућем рударском објекту.

Члан 31.

(Самостално руковање експлозивним средствима у рударству)

- (1) Послове самосталног руковања експлозивним средствима у рударству могу обављати и радници који имају високо или средње техничко образовање

- рударске струке и који су стекли теоријска и практична знања о експлозивним средствима и минирању и који имају положен стручни испит из познавања прописа, примјене и практичног руковања експлозивним средствима.
- (2) Послове самосталног руковања експлозивним средствима у рударству могу изузетно обављати квалификовани радници рударске струке који имају најмање три године радног искуства на пословима квалификованог запосленика рударске струке и положен стручни испит из познавања прописа, примјене и практичног руковања експлозивним средствима.
- (3) Федерални министар донијет ће пропис за полагање стручног испита за самостално руковање експлозивним средствима.

Члан 32. (Школе и факултети)

Под школама и факултетима одговарајуће струке за обављање послова из чл. 25. до 31. овога закона подразумевају се за послове:

- а) самосталног руковања експлозивним средствима - средње струковно образовање и обука, рударска техничка школа односно рударски факултет - смјер експлоатациони или рударски;
- б) надзорника над јамским и површинским експлоатационим радовима - рударска техничка школа;
- ц) надзорника у објектима прераде и оплемењивања минералних сировина - рударска техничка, електротехничка, машинска односно технолошка техничка школа;
- д) надзорника над експлоатацијом нафте и плина - рударска и геолошка техничка школа;
- е) надзорника бушотинске експлоатације - рударска односно геолошка техничка школа;
- ф) надзорника над електро постројењима и електро радовима - електротехничка школа;
- г) надзорника над машинским постројењима и радовима - машинска техничка школа;
- х) надзорника над грађевинско - монтажним и другим специјалним радовима - грађевинска техничка, односно друга одговарајућа средња техничка школа;
- и) техничког руковођења јамом односно јамским погоном - рударски факултет - смјер експлоатациони или рударски;
- ј) техничког руковођења површинским копом, рударски факултет - смјер експлоатациони или рударски;
- к) техничког руковођења масовним минирањем, рударски факултет - смјер експлоатациони или рударски;
- л) техничког руковођења службом провјетравања, рударски факултет - смјер експлоатациони или рударски;
- м) техничког руковођења службом спашавања, рударски факултет - смјер експлоатациони или рударски;
- н) техничког руковођења прерадом и оплемењивањем, рударски факултет - смјер експлоатациони или рударски, рударско - машински, технолошки - смјер хемијско инжињерство и технологија, машински факултет - смјер општи, енергетски или производни смјер);
- о) техничког руковођења експлоатацијом нафте и гаса - рударски факултет: с мјер експлоатациони или рударски, геолошки факултет, смјер бушотинска

- експлоатација односно рударско -нафтни факултет;
- п) техничко руковођења бушотинском експлоатацијом, геолошки факултет, рударски факултет, смјер експлоатациони или рударски односно смјер бушотинске експлоатације;
  - р) техничко руковођења електро службом - електротехнички факултет, енергетски смјер
  - с) техничко руковођења машинском службом – рударско - машински или машински факултет - смјер општи, енергетски или производни смјер);
  - т) техничко руковођење системом одводњавања - рударски факултет - смјер експлоатациони или рударски или машински факултет - смјер општи, енергетски или производни смјер);
  - у) рударска мјерења - геодетска или рударска техничка школа односно геодетски или рударски факултет - смјер рударско мјерачки, експлоатациони или рударски;
  - в) техничко руковођења службом рударских мјерења - геодетски односно рударски факултет - смјер рударско мјерачки, експлоатациони или рударски;
  - з) техничко руковођење геолошком службом на руднику - геолошки факултет;
  - аа) техничко руковођења грађевинско - монтажним, електро - машинским и другим специфичним радовима - грађевински односно други одговарајући факултет;
  - бб) техничко руковођење рударским радовима изван експлоатационог поља који нису у вези са експлоатацијом минералних сировина – рударски факултет - смјер експлоатациони или рударски.

Члан 33. (Стручни испит)

- (1) Стручни испит за техничко руковођење, надзор над рударским радовима и самостално обављање рударских мјерења полажу кандидати који имају стручну спрему прописану овим Законом и најмање једну годину радног искуства у области рударства након стицања стручне спреме.
- (2) Стручни испит положен према одредбама Закона о рударству Републике Српске за који је министарство тог ентитета Босне и Херцеговине надлежно за рударство издало одговарајуће увјерење, признаје се у Федерацији Босне и Херцеговине као испит за техничко руковођење у области рударства.

Члан 34. (Полагање стручног испита)

- (1) Стручни испит из члана 33. став (1) овог Закона полаже се пред стручном комисијом коју именује федерални министар.
- (2) Програм стручног испита те услове, начин и трошкове полагања стручног испита проведбеним прописом утврдит ће федерални министар.
- (3) На име трошкова стручног испита привредно друштво плаћа таксу на рачун буџета Федерације Босне и Херцеговине.
- (4) Актом о именовану стручне комисије одређује се број чланова стручне комисије, вријеме на које се стручна комисија именује и накнада за рад стручне комисије.
- (5) Предсједнику и члановима стручне комисије из става (4) овог члана припада накнада у складу са проведбеним прописом из става (2) овог члана.

(6) Трошкове полагања стручног испита сноси подносилац захтјева.

Члан 35.

(Радно искуство)

Под радним искуством у смислу одредби чл. од 23. до 31. овог Закона сматра се искуство на одговарајућим пословима у рударству стечено након стицања стручне спреме која је услов за рад на одређеном радном мјесту, односно искуство стечено након положеног стручног испита у случајевима прописаним овим Законом.

Члан 36.

(Извођење и надзор рударских радова)

- (1) Привредно друштво, односно извођач рударских радова мора осигурати извођење рударских радова према техничкој документацији, техничким прописима и прописима о заштити живота и здравља радника, заштите околишта те заштите имовине и здравља трећих лица, а при грађењу других објеката и одредбе које важе за грађење тих објеката.
- (2) Привредно друштво, односно извођач рударских радова обавезан је осигурати стални надзор над свим рударским радовима, постројењима и уређајима и инсталацијама у свим смјенама од стручних лица или посредством уређаја за контролу и даљинско управљање.
- (3) У јамама угроженим метаном и опасном угљеном прашином надзор над провјетравањем мора бити сталан.

Члан 37.

(Књига рударског надзора)

- (1) Привредно друштво дужно је водити књигу рударског надзора у коју се уносе наређења надлежног рударског инспектора издата на лицу мјеста при вршењу надзора у рударским објектима у случају непосредне опасности по живот и здравље људи и материјалних добара.
- (2) У књигу рударског надзора уносе се наређења и директора привредног друштва, лица одговорног за главно техничко руковођење и руководиоца службе заштите на раду, која се односе на заштиту на раду, а издата су на лицу мјеста при прегледу радова.

Члан 38.

(Дозволе)

- (1) За извођење рударских радова из члана 7. овог Закона, који се односе непосредно на експлоатацију минералних сировина потребно је од Федералног министарства, односно кантоналног министарства надлежног за рударство прибавити сљедеће дозволе:
  - а) дозвола за експлоатацију;
  - б) дозвола за потпуну и трајну обуставу експлоатације;
  - ц) дозвола за извођење радова према рударском пројекту;
  - д) дозвола за употребу рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација - употребна дозвола;

- е) привремена дозвола за извођење радова и
  - ф) коначна дозвола за извођење радова.
- (2) Дозволе из става (1) овог члана тач. а), б), ц), д), е) и ф) за минералне сировине из члана 6. став (1) тач. а), б), ц) и д) овог Закона издаје Федерално министарство.
- (3) Дозволе из става (1) овог члана тач. а), б), ц), д), е) и ф) за минералне сировине из члана 6. став (1) тач. е), ф) и г) овог Закона издаје кантонално министарство надлежно за рударство.
- (4) Дозволе из става (3) овог члана за минералне сировине чије се експлоатационо поље протеже на више кантона издаје Федерално министарство.
- (5) Федерално министарство издаје дозволу за вршење периодичних прегледа средстава рада и средстава и опреме личне заштите при раду, периодичне прегледе испитивања физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме у радним и помоћним просторијама и издавање одговарајућих исправа у рударству.
- (6) Дозволе из става (1) овог члана издају се рјешењем које је коначно у управном поступку.

Члан 39.

(Дозвола за експлоатацију)

- (1) Уз захтјев за издавање дозволе за експлоатацију привредно друштво дужно је приложити:
- а) уговор о концесији;
  - б) документацију о извршеним истражним радовима, лежишту минералних сировина, утврђеним количинама и квалитету минералних сировина (рјешење о потврђеним резервама и квалитету минералне сировине)
  - ц) доказ о праву својине или праву кориштења, закупа и/или сагласности, односно праву служности за земљиште одређено за експлоатацију минералних сировина, а за подземну експлоатацију минералних сировина само за земљиште за изградњу надземних рударских објекта и рудничке инфраструктуре;
  - д) ситуациони план - карту са уцртаним границама експлоатационог поља у мјерилу које омогућава да се на његовој подлози у природи могу одредити границе рудничког простора, са јавним саобраћајним и другим објектима који се налазе на том простору, са описом граница експлоатационог поља, уз назнаку општине на чијем се подручју експлоатационо поље налази;
  - е) доказе о техничкој опремљености привредног друштва или извођача рударских радова, као и стручној оспособљености радника за експлоатацију минералних сировина и
  - ф) рјешење да не постоји потреба провођења процјене утјецаја на околиш путем израде студије утјецаја на околиш или правомоћно рјешење о одобрењу студије утјецаја на околиш и/или правомоћну околинску дозволу и урбанистичку сагласност.
- (2) Дозвола за експлоатацију садржи податке о:
- а) врсти минералне сировине или минералних сировина које су предмет

- експлоатације;
- б) начину експлоатације (подземна, површинска и комбинирана);
- ц) положају и тачним границама експлоатационог поља;
- д) року у којем се морају извршити припремни радови укључујући и израду рударског пројекта и добити дозвола за извођење радова на експлоатацији минералне сировине;
- е) року важности дозволе, у складу са важећим законским прописима који уређују област концесија, те закљученим уговором о концесији;
- ф) обавези провођења уговора о концесији и
- г) обавези санације и рекултивације подручја деградираног експлоатацијом минералних сировина.

Члан 40.

(Укидање дозволе за експлоатацију)

- (1) Надлежно министарство за рударство рјешењем ће укинут дозволу за експлоатацију минералних сировина ако:
  - а) привредно друштво коме је издата дозвола не почне са експлоатацијом у року наведеном у дозволи;
  - б) привредно друштво не прибави дозволу за извођење радова према рударском пројекту у прописаном року;
  - ц) рударским радовима се угрожава живот и здравље радника и других грађана и имовине, а друге мјере утврђене овим законом и другим прописима нису довољне да се то спријечи;
  - д) угрожава се околиш и не врши рекултивација простора деградираног рударским радовима према одобреном пројекту или изводе рударски радови који нису у складу са дозволом за извођење рударских радова;
  - е) престане да важи или је из било којег разлога раскинут уговор о концесији.
- (2) Решење из става (1) овог члана коначно је у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Члан 41.

(Престанак важења дозволе за експлоатацију)

- (1) Дозвола за експлоатацију престаје важити:
  - а) престанком рада привредног друштва;
  - б) када је исцрпљена минерална сировина на простору експлоатационог поља;
  - ц) када привредно друштво одустане од издате дозволе за експлоатацију на цијелом експлоатационом пољу или на дијелу експлоатационог поља;
  - д) истеком уговора о концесији;
  - е) потпуном и трајном обуставом експлоатације на експлоатационом пољу.
- (2) О престанку важења дозволе за експлоатацију надлежно министарство доноси решење које је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Члан 42.

(Захтјев за продужење дозволе за експлоатацију)

- (1) Уз захтјев за продужење дозволе привредно друштво дужно је приложити:
  - а) важећу дозволу;
  - б) потврду о признатим резервама минералне сировине (рјешење о потврђеним резервама и квалитету минералне сировине);
  - ц) ситуациони план – карту са уцртаним границама експлоатационог поља у мјерилу које омогућава да се на његовој подлози могу одредити границе рудничког простора са јавним саобраћајним и другим објектима који се налазе на том простору;
  - е) уговор о концесији;
  - ф) околинску дозволу.
- (2) Захтјев за продужење дозволе за експлоатацију подноси се најкасније деведесет дана прије истека рока важности дозволе.

Члан 43.

(Дозвола за потпуну и трајну обуставу експлоатације)

- (1) Уз захтјев за издавање дозволе за потпуну и трајну обуставу експлоатације привредно друштво дужно је приложити:
  - а) уговор о концесији;
  - б) ревидован рударски пројект за потпуно и трајно затварање рударског објекта, техничку и биолошку рекултивацију земљишта;
  - ц) урбанистичку сагласност;
  - д) околинску дозволу;
  - е) образложење потпуне и трајне обуставе експлоатације и одлуку привредног друштва о потпуној и трајној обустави експлоатације;
  - ф) потврду о ревидованим преосталим резервама минералне сировине;
  - г) ситуациону карту са ажурним стањем изведених радова до времена обуставе са уцртаним експлоатационим пољем и означеним пријеломним тачкама и означеним координатама;
  - х) доказ да су осигурана финансијска средства за коначну санацију земљишта и техничку рекултивацију деградираних површина насталих услед рударских радова.
- (2) Дозвола за потпуну и трајну обуставу експлоатације садржи податке о:
  - а) постојању уговора о концесији;
  - б) врсти минералне сировине која је предмет обуставе експлоатације са количинама преосталих резерви;
  - ц) обавези привредног друштва о трајном чувању техничке документације која се односи на експлоатацију минералне сировине ако се затвара само дио експлоатационог поља;
  - д) обавези привредног друштва о провођењу мјера сигурности којима ће се трајно искључити могућност настајања опасности по људе и имовину;
  - е) обавези привредног друштва при затварању рудника, техничкој и биолошкој рекултивацији земљишта у складу са пројектом из става (1) тачка б) овог члана;
  - ф) положају и тачним границама експлоатационог поља и означеним пријеломним тачкама и припадајућим координатама.

Члан 44.

(Дозвола за извођење радова и градњу објеката према рударском пројекту)

- (1) Дозволом за извођење рударских радова, градњу објеката и постројења према рударском пројекту одобрава се извођење радова, градња рударских објеката и постројења из чл. 7. и 8. овог Закона.
- (2) Уз захтјев за добивање дозволе из става (1) овог члана привредно друштво или извођач рударских радова мора приложити:
  - а) уговор о концесији;
  - б) ревидован рударски пројект у два примјерка;
  - ц) доказ о испуњавању услова за извођење рударских радова из члана 16. став (1) овог закона;
  - д) дозволу за експлоатацију одређене минералне сировине;
  - е) доказ о праву својине или праву кориштења, закупа и/или сагласности, односно праву служности за земљиште одређено за експлоатацију минералних сировина, а за подземну експлоатацију минералних сировина само за земљиште за изградњу надземних рударских објекта и рудничке инфраструктуре;
  - е) околинску дозволу и урбанистичку сагласност;
  - ф) извјештај ревидента о ревизији пројекта и
  - г) водну сагласност.
- (3) Дозвола за извођење рударских радова, градњу објеката и постројења према рударском пројекту садржи:
  - а) назив привредног друштва или извођача рударских радова којем је издата дозвола за извођење радова;
  - б) назив пројекта према којем се одобрава извођење радова и градња објекта и постројења;
  - ц) констатацију да се пројект овјерава у два примјерка;
  - д) налог подносиоцу захтјева да је један примјерак овјереног пројекта дужан чувати као акт од трајне вриједности;
  - е) називе битних докумената приложених уз захтјев за дозволу и то:
    - 1) доказ о праву својине или праву кориштења, закупа и/или сагласности, односно праву служности за земљиште одређено за експлоатацију минералних сировина, а за подземну експлоатацију минералних сировина само за земљиште за изградњу надземних рударских објекта и рудничке инфраструктуре;
    - 2) урбанистичку сагласност;
    - 3) ревизиони извјештај са мишљењем да се може издати дозвола.
- (4) У поступку издавања дозволе за извођење радова, градњу објеката и постројења надлежни орган управе утврђује:
  - а) гдје је пројект израђен;
  - б) ко је руководио израдом пројекта;
  - ц) гдје је извршена ревизија пројекта и
  - д) ко је ревидент.
- (5) Дозволу за извођење радова по пројектима из чл. 70., 71., 72. и 74. овог Закона даје Федерално министарство, односно кантонално министарство у складу са надлежностима из члана 6. Закона.

- (6) За извођење радова по рударском пројекту изван експлоатационог поља Федерално министарство, односно кантонално министарство у складу са надлежностима из члана 6. Закона издаје сагласност.

Члан 45.

(Привремена дозвола за извођење рударских радова)

- (1) За увођење нове откопне методе у експлоатацији минералних сировина (подземна и бушотинска експлоатација), Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство може издати привремену дозволу за извођење рударских радова у трајању од најдуже двије године:
- (2) Привремена дозвола издаје се и у случајевима када је због увођења нове технологије и постројења предвиђен пробни рад.
- (3) Уз захтјев за издавање дозволе из ст. (1) и (2) овог члана привредно друштво мора приложити сљедеће:
- a) ревидовани рударски пројект у два примјерка и
  - b) извјештај ревидента о ревизији пројекта.
- (4) Привремена дозвола из става (1) овог члана може се издати изузетно и на вријеме дуже од двије године у зависности од специфичности методе и потребног времена за доказивање оправданости увођења нове откопне методе.

Члан 46.

(Коначна дозвола за извођење рударских радова)

- (1) Коначну дозволу којом се одређују заштитне мјере код употребе откопне методе, технологије или постројења из члана 45. овог Закона, привредном друштву издаје Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство послјег предочења доказа о исправности откопне методе, технологије и постројења.
- (2) Рјешење којим се издаје коначна дозвола између осталог садржи:
- a) назив привредног друштва којем се издаје коначна дозвола за извођење рударских радова;
  - b) врста минералне сировине која је предмет експлоатације новом откопном методом;
  - c) назив нове откопне методе;
  - d) мјере сигурности и заштите на раду које је потребно пороводити и
  - e) рок важности коначне дозволе за извођење рударских радова.
- (3) Поступак испитивања исправности откопне методе, технологије и постројења прописује федерални министар.

Члан 47.

(Почетак извођења рударских радова)

- (1) Привредно друштво или извођач рударских радова којем је издата дозвола из члана 38. став (1) тачка ц. овог Закона или сагласност из члана 44. став (6) овог Закона мора, најкасније 15 дана прије почетка извођења рударских радова, надлежној рударској инспекцији пријавити почетак извођења рударских радова и лица која ће обављати послове техничког и главног

техничког руковођења рударским радовима, као и лица која ће обављати послове техничког надзора и непосредне контроле спровођења мјера заштите на раду, ако се рударским радовима граде објекти.

- (2) Привредно друштво или извођач рударских радова мора рударској инспекцији пријавити престанак рударских радова, ако пријавом почетка радова није одређен рок трајања и скончања радова.

Члан 48.

(Дозвола за употребу рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација)

- (1) Употреба рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација изграђених на основу одобреног главног, допунског или техничког рударског пројекта дозвољена је на основу дозволе за њихову употребу.
- (2) Дозволу за употребу рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација из члана 38. став (1) тачка д) овог закона на приједлог стручне комисије након обављеног техничког преглед издаје орган управе који је издао дозволу за извођење радова по рударском пројекту.
- (3) Техничким прегледом утврђује се да ли су рударски објекти, постројења, уређаји и инсталације изграђени према одобреном рударском пројекту, да ли су усклађени са прописима, мјерама и нормативима заштите на раду и обавезним стандардима, да ли су технички исправни и да ли се њиховим стављањем у функцију угрожава околиц, живот и здравље радника и грађана.
- (4) Технички преглед рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација изграђених на основу одобреног главног, допунског или техничког рударског пројекта врши и одобрава употребу Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство путем стручне комисије.
- (5) Стручна комисија састављена је од представника Федералног министарства, односно кантоналних министарстава надлежних за рударство и стручних лица из привредних друштава из области рударства која испуњавају услове из члана 79. овог Закона.
- (6) У раду стручне комисије из става (5) овог члана као чланови учествују и представници органа који је издао урбанистичку сагласност и околинску дозволу за рударске објекте, постројења, уређаје и инсталације изграђене по главном рударском пројекту.
- (7) Предсједнику и члановима стручне комисије из става (5) и (6) овог члана припада накнада у складу са проведеним прописом из става (15) овог члана.
- (8) Раду стручне комисије за технички преглед може да присуствује представник надлежне рударске инспекције.
- (9) Трошкове техничког прегледа сноси привредно друштво.
- (10) На име трошкова техничког прегледа привредно друштво плаћа таксу на рачун буџета оног нивоа власти чији орган проводи поступак.
- (11) Рударски објекти и постројења изграђени на основу одобреног главног, допунског или техничког рударског пројекта могу се пустити у пробни рад најдуже до шест мјесеци после извршеног техничког прегледа од стручне комисије, коју је формирало привредно друштво са задатком да утврди да ли су изведени радови у складу са рјешењима датим у рударском пројекту.

О пуштању у пробни рад рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација привредно друштво писано обавјештава Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство.

- (12) Вршење техничког прегледа покреће се захтјевом привредног друштва.
- (13) Уз захтјев за технички преглед за добијање дозволе за употребу рударских објеката и постројења, уређаја и инсталација привредно друштво прилаже:
- а) доказ о испуњавању услова за обављања рударске дјелатности из члана 16. став (2) овог Закона;
  - б) списак рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација који су предмет техничког прегледа;
  - ц) списак пројеката према којима су изграђени рударски објекти, постројења и уређаји уз навођење броја дозволе под којим су одобрени;
  - д) списак издрова;
  - е) списак исправа о извршеним периодичним прегледима средстава рада и средстава и опреме личне заштите при раду, периодичним прегледима и испитивањима физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме у радним и помоћним просторијама и
  - ф) водну дозволу.
- (14) Дозвола за употребу рударског објекта и постројења садржи:
- а) назив привредног друштва којем се издаје дозвола;
  - б) назив мјеста изграђеног рударског објекта и постројења;
  - ц) називе рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација са техничким карактеристикама;
  - д) обавезе привредног друштва да све измјене у пројектној документацији настале у току изградње рударског објекта мора унијети у одборену пројектну документацију и чувати сво вријеме док рударски објекат траје и
  - е) констатацију да:
    - рударски објекти, постројења, уређаји и инсталације су изграђени у складу са одобреним рударским пројектом;
    - привредно друштво је уважило услове дате у дозволи за извођење рада;
    - привредно друштво је уважило услове наведене у урбанистичкој сагласности и рјешењу да не постоји потреба провођења процене утицаја на околиш путем израде студије или рјешења о одобрењу студије утицаја на околиш или околиној дозволи.
- (15) Начин именовања чланова стручне комисије, обављање техничког прегледа, садржај записника о извршеном техничком прегледу те накнаду за рад особама из става (5), (6) и (7) овог члана уредит ће се посебним правилником који доноси федерални министар.

Члан 49.

(Дозвола за обављање периодичних прегледа)

- (1) Периодичне прегледе средстава рада и средстава и опреме личне заштите при раду, периодичне прегледе и испитивања физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме у радним и помоћним просторијама и издавање одговарајућих исправа у рударству могу обављати правна лица која поред услова прописаних овим Законом, имају кадрове са одговарајућом високом школском спремом, положеним стручним испитом и радним

- искуством у струци у рударству од најмање пет година, техничку опрему и лабораторије.
- (2) Захтјев за издавање дозволе за обављање периодичних прегледа подноси се Федералном министарству.
- (3) Подносилац захтјева уз захтјев је дужан приложити:
- рјешење о регистрацији дјелатности код надлежног суда,
  - списак кадрова са одговарајућим условима у погледу стручне спреме, радног искуства и положеног стручног испита,
  - списак техничке опреме,
  - списак опреме и инструмената који подлијежу умјеравању, као и доказе да је умјеравање извршено,
  - списак лабораторија и радног простора потребног за послове наведене у захтјеву,
  - извод из општих аката привредног друштва којима су уређени послови вршења периодичних прегледа и Методологију обављања периодичних прегледа.
- (4) Прије издавања дозволе за вршење периодичних прегледа средстава и опреме личне заштите при раду, периодичне прегледе и испитивања физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме у радним и помоћним просторијама и издавање одговарајућих исправа у рударству врши се увиђај на лицу мјеста путем стручне комисије.
- (5) Трошкове увиђаја сноси привредно друштво.
- (6) На име трошкова издавања дозволе за обављање периодичних прегледа привредно друштво плаћа таксу на рачун буџета Федерације Босне и Херцеговине.
- (7) Дозвола за вршење периодичних прегледа средстава и опреме личне заштите при раду, периодичне прегледе и испитивања физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме у радним и помоћним просторијама и издавање одговарајућих исправа у рударству садржи:
- попис послова периодичних прегледа за које се издаје дозвола,
  - носиоце послова из става (3) тачке б) овог члана, који морају испуњавати услове прописане чланом 79,
  - услове које морају задовољити опрема и инструменти у складу са Законом о мјеритељству у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“ број 8/05),
  - одговарајући простор.
- (8) Рјешење којим се издаје дозвола за обављање периодичних прегледа доноси Федерално министарство, рјешење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.
- (9) Поступак утврђивања услова, начин именовања стручне комисије, садржај записника и исправа те накнада члановима стручне комисије уредит ће се посебним правилником који доноси федерални министар.
- (10) Предсједнику и члановима стручне комисије из става (4) овог члана припада накнада у складу са проведбеним прописом из става (9) овог члана.

ДИО ЧЕТВРТИ - МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 50.

(Провођење мјере заштите на раду)

- (1) Привредно друштво дужно је проводити све мјере заштите, укључујући и мјере заштите живота и здравља радника на раду, заштите од пожара, заштите вода и заштите околиша, заштите имовине и других лица (у даљем тексту: мјере заштите на раду) у складу са одредбама овога Закона и прописа донесених на основу њега.
- (2) Директор привредног друштва одговоран је за организовање послова заштите на раду.
- (3) За непосредно провођење мјера заштите на раду и мјера заштите од пожара одговоран је сваки радник запослен у привредном друштву, односно код извођача рударских радова у оквиру дјелокруга свог рада у складу са правилником о мјерама заштите на раду.
- (4) Директор привредног друштва дужан је повремено, а најмање два пута годишње разматрати стање заштите на раду и рад послова заштите на раду.
- (5) Кориштење јамских просторија у сврхе које нису одобрене за употребу рударским пројектом, није допуштено.
- (6) У погледу мјера заштите на раду, које нису уређене овим Законом и прописима донесеним на основу њега, примјењују се прописи донесени у области стандардизације, заштите на раду, заштите од пожара, заштите околиша и збрињавање отпада.
- (7) Задржавање радника у подземним рударским просторијама после радног времена, дозвољено је само ради обављања послова техничко - технолошког процеса одобреног од стране техничког руководиоца рударског објекта.
- (8) Штрајк у објектима гдје се одвија технолошки процес, а посебно у рударским објектима угроженим метаном и опасном угљеном прашином, није допуштен из сигурносних разлога.
- (9) У вријеме штрајка, у објектима гдје се одвија технолошки процес, а посебно у јамама са појавом метана и опасном угљеном прашином обавезно се мора организовати надзор, одводњавање, провјетравање, одржавање проходности путева у објектима и одржавање уређаја, опреме и инсталација.

Члан 51.

(Сигурност и здравље радника)

- (1) Ради очувања сигурности и здравља радника привредно друштво дужно је да осигура:
  - а) да су рударски објекти, постројења, уређаји и инсталације изграђени према рударском пројекту за који је надлежни орган издао дозволу;
  - б) да су радна мјеста планирана, опремљена, стављена у функцију,

- кориштена и одржавана на такав начин да радници могу извршавати посао који им је додијелен без угрожавања своје сигурности или сигурности и здравља других радника;
- ц) да се рад на радним мјестима одвија под надзором;
  - д) да се рад који укључује посебне опасности одвија на начин и према датим упутствима за сигуран рад и повјерен је искључиво стручним лицима;
  - е) да су сва упутства (писмена и усмена) која се односе на сигурност и здравље разумљива за све раднике на које се односе;
  - ф) свим радницима лична заштитна средства и опрему и одговарајућа средства прве помоћи и њихово коришћење, бесплатно;
  - г) теоријско и практично оспособљавање из области сигурности и заштите на раду код заснивања радног односа, премјештања на друге послове, приликом увођења нових технологија или нових средстава за рад као код промјене процеса рада који може проузроковати промјену мјера сигурности;
  - х) организовање послова заштите на раду водећи рачуна о техничко-технолошком процесу рада, броју радника и организацијских јединица, опасностима и ризицима;
  - и) организовање послова противпожарне заштите, здравствене заштите и службе спашавања и њихово опремање одговарајућом опремом и средствима;
  - ј) периодичне прегледе и испитивања средстава за рад, уређаја и опреме и средстава личне заштите, као и превентивне и периодичне прегледе испитивања услова радне средине, односно физичких, хемијских и биолошких штетности (осим јонизирајућег зрачења), микроклиме, електроинсталација и громобранских инсталација у рударским објектима.
- (2) Привредно друштво дужно је донијети интерне акте којим се уређује заштита здравља радника, заштита од пожара и заштита на раду радника из става (1) овог члана и акт о личним заштитним средствима за свако радно мјесто.
- (3) Послови из става (1) тачка ј) овог члана уредит ће се посебним правилником који доноси федерални министар.

Члан 52. (Процјена ризика)

- (1) Привредно друштво (послодавац) дужно је донијети акт о процјени ризика за сва радна мјеста.
- (2) Актом о процјени ризика из става (1) овог члана процјењује се: организација рада, радни процеси, захтјеви рада, средства рада, сировине и материјали који се користе у технолошком и радном процесу, средства и опрема за личну заштиту као и други фактори који могу да изазову ризик од повреда на раду, професионалног обољења или болести у вези са радом на радном мјесту, као и начин и мјере за њихово елиминисање, контролисање, те минимизирање ризика средствима која укључују уградњу сигурносних радних система.

- (3) Акт о процјени ризика доноси се прије него се почне са радом и мијења се у зависности од нове опасности и промјене нивоа ризика у процесу рада.
- (4) Федерални министар доноси Правилник којим се прописује садржај акта о процјени ризика.

Члан 53.

(Подузимање мјера за заштиту живота грађана и осигурање имовине)

- (1) При извођењу рударских радова привредно друштво, односно извођач рударских радова дужан је предузети мјере потребне за заштиту живота и здравља грађана као и осигурање имовине према важећим прописима.
- (2) Власници и корисници земљишта и објеката на експлоатационом пољу као и остали грађани при кретању или раду дужни су се придржавати мјера заштите које је прописало привредно друштво, односно извођач рударских радова.

Члан 54.

(Упознавање са прописима)

- (1) Сваки радник који заснује радни однос у привредном друштву мора се прије распоређивања на послове, односно задатке упознати са послом који ће обављати, прописима и мјерама заштите на раду и мјерама заштите од пожара, са опасностима које могу настати у послу, као и са организовањем и провођењем послова заштите на раду у привредном друштву.
- (2) Радник има право захтијевати од лица задуженог за упознавање са прописима да се што потпуније упозна са опасностима посла, правима односно дужностима у вези са заштитом на раду и условима рада.

Члан 55.

(Увођење у посао)

- (1) Сваки радник који се први пут распоређује на рударске послове мора се најмање 15 дана у смјени у којој је распоређен уводити у посао под непосредним надзором инструктора којег одреди овлаштено одговорно лице у привредном друштву и у том периоду радник не може бити распоређен на сталне послове и задатке.
- (2) Радник који се распоређује на друге послове и задатке мора се прије отпочињања рада упознати са радом, прописима, мјерама заштите на раду и опасностима које могу настати на тим пословима и задацима.
- (3) Радник је дужан у току рада стално надопуњавати и усавршавати своја знања из области заштите на раду и заштите од пожара.
- (4) Увођење радника у рударски посао мора бити уређено интерним актом привредног друштва.

Члан 56.

(Познавање прописа из области заштите на раду)

- (1) Привредно друштво, односно извођач рударских радова дужан је донијети посебне програме за стицање знања из области заштите на раду и заштите од пожара према врсти послова и стручности радника.

- (2) Привредно друштво односно извођач рударских радова дужан је организовати упознавање свих радника са прописима и мјерама заштите на раду, као и мјерама провођења плана одбране и акција спашавања у случајевима изненадних удеса.
- (3) Привредно друштво, односно извођач рударских радова дужан је путем стручне комисије најмање једанпут годишње извршити провјеру знања о познавању прописа о техничким мјерама и о заштити на раду, као и плана одбране и акције спашавања у случајевима изненадних удеса, надзорног и техничког особља, палиоца мина, висококвалификованих и квалификованих радника чији је рад непосредно везан уз рударске радове.
- (4) Привредно друштво дужно је о проведеној обуци и провјери знања водити евиденцију у складу са интерним актом.

Члан 57.

(Санције за непознавање прописа)

- (1) Радници који не покажу задовољавајуће познавање прописа о техничким мјерама и о мјерама заштите на раду, а нарочито о провођењу плана одбране и акције спашавања не могу обављати послове док се поновном провјером не утврди да су овладали тим знањима.
- (2) Уколико се поновном провјером утврди незадовољавајуће познавање прописа, послодавац је дужан радника распоредити на друге одговарајуће послове, а ако таквих послова нема ријешит ће његов радно - правни статус на начин прописан Законом о раду („Службене новине Федерације БиХ”, бр. 26/16 и 89/18).
- (3) Уколико се радник не одазове на провјеру познавања прописа на два узастопна термина у току једне календарске године, а за то нема оправдане разлоге, послодавац је дужан поступити као у ставу (2).

Члан 58.

(Привремено удаљавање радника са посла)

- (1) Директор привредног друштва и друга одговорна лица за извођење радова одређена правилником о мјерама заштите на раду, као и радник послова заштите на раду имају право привремено удаљити са посла радника који је извршио повреду неке од прописаних мјера којима се угрожава лична и колективна сигурност.
- (2) Правилником о мјерама заштите на раду привредног друштва одредит ће се које су то повреде мјера заштите на раду због којих се може поступити по одредби из става (1) овог члана.
- (3) Радници и одговорна лица дужни су да поштују утврђене мјере сигурности и заштите здравља на раду и воде бригу за своју сигурност и здравље те сигурност и здравље других лица која могу бити угрожена њиховим поступцима и/или пропустима у раду.
- (4) Радници и одговорне особе које се не придржавају утврђених мјера сигурности и заштите здравља на раду, противпожарне заштите и других мјера утврђених овим Законом чине тежу повреду радне обавезе.

Члан 59.
(Забрана уношења)

- (1) У рударске подземне просторије и остале рударске објекте у којима се појављује метан и други запаљиви гасови или опасна угљена прашина, забрањено је уношење лакозапаљивих материја, прибора за пушење или других средстава која могу изазвати пожар, упалу или експлозију.
- (2) Ова забрана мора бити означена знацима упозорења на видним мјестима рударског објекта.
- (3) У подземним рударским објектима и осталим рударским објектима могу се користити апарати за заваривање, уређаји за сјечење, пемљење, брушење итд. на начин и под условима утврђеним посебним прописом.

**ДИО ПЕТИ - ПРИВРЕМЕНА, ПОТПУНА И
ТРАЈНА ОБУСТАВА РУДАРСКИХ РАДОВА**

Члан 60.
(Привремена обустава)

- (1) Привремену обуставу рударских радова која је изненада наступила на експлоатацији минералних сировина због рударских или привредних разлога, привредно друштво или извођач рударских радова дужно је пријавити Федералном министарству, односно кантоналном министарству надлежном за рударство и надлежној рударској инспекцији у року од 24 сата након обуставе радова, а о поновном почетку рударских радова мора писаним путем обавијестити наведене органе најмање осам дана прије почетка извођења радова.
- (2) Појаву опасности по животе и здравље радника привредно друштво, односно извођач рударских радова мора одмах пријавити Федералном министарству, односно кантоналном министарству надлежном за рударство и надлежној рударској инспекцији.
- (3) Привремену планирану обуставу радова привредно друштво или извођач рударских радова дужно је пријавити Федералном министарству, односно кантоналном министарству надлежном за рударство и надлежној рударској инспекцији најмање осам дана прије обуставе радова. Поступак је исти код поновног почетка радова.
- (4) Ако обустава радова из ст. (1) и (3) овог члана траје дуже од 30 дана, привредно друштво или извођач рударских радова дужан је:
  - а) извршити мјерења стања и допунити рударске планове – карте;
  - б) сачинити записник са образложењем о узроцима обуставе радова и опасностима које су узроковале обуставу;
  - ц) припремити план мјера и активности ради спречавања настајања опасности које се могу појавити код поновног отпочињања радова.
- (5) За вријеме привремене обуставе извођења радова привредно друштво, односно извођач рударских радова дужно је осигурати редовно одржавање свих рударских просторија и објеката, спријечити настајање штета и осигурати кретање радника без опасности по њихов живот и здравље.
- (6) Прије пуштања у рад привремено обустављених рударских радова привредно друштво, односно извођач рударских радова дужан је путем

комисије у којој је обавезно присутан и надлежни рударски инспектор осим у случају када привремени прекид траје мање од 30 дана, извршити преглед и утврдити да ли су осигурани сигурни услови за наставак радова.

- (7) Привремени прекид рударских радова је прекид који траје више од 30 дана и не дужи од једне године, осим више силе.
- (8) Ако привремени прекид због више силе траје дужи од једне године, привредно друштво дужно је донијети процјену о могућем трајању прекида и о томе поново писано извјестити Федерално министарство и надлежну рударску инспекцију. Прије поновног уласка у рударске објекте и наставак обустављених рударских радова привредно друштво дужно је сачинити План санације рударских објеката.

Члан 61.

(Потпуна и трајна обустава рударских радова)

- (1) У случају да привредно друштво из било којег разлога одлучи потпуно и трајно обуставити извођење рударских радова на експлоатацији минералних сировина на свим објектима или на само једном објекту на којем се изводе рударски радови, мора при томе поштовати одредбе овог Закона.
- (2) Потпуну или трајну обуставу извођења рударских радова експлоатације минералних сировина, привредно друштво мора пријавити Федералном министарству, односно кантоналном министарству надлежном за рударство и надлежној рударској инспекцији у року од 15 дана прије почетка обуставе радова.
- (3) Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство може именовати стручну комисију која ће на лицу мјеста провјерити разлоге обуставе радова. Привредно друштво мора стручној комисији предочити документацију на основу које је изводило рударске радове на експлоатацији минералних сировина и донијело одлуку о потпуној и трајној обустави извођења радова, као и ревидован рударски пројекат за потпуно и трајно затварање рударског објекта, техничку и биолошку рекултивацију земљишта на којем престаје експлоатација.
- (4) У састав стручне комисије из става (3) овог члана поред представника Федералног министарства, односно кантоналног министарства надлежног за рударство именују се и представници Федералног министарства просторно уређења, Федералног министарства околиша и туризма, односно кантоналних министарстава надлежних за просторно уређење и околиш.
- (5) Послије извршеног прегледа стручна комисија сачињава записник са приједлозима даљњих мјера и доставља га Федералном министарству, односно кантоналном министарству надлежном за рударство. Записник представља стручну подлогу за издавање дозволе за потпуну и трајну обуставу експлоатације из члана 43. овог Закона.

Члан 62.

(Санација и рекултивација посљедица рударских радова на околиш)

- (1) Послије добијања дозволе за потпуну и трајну обуставу експлоатације минералне сировине из члана 43. овог Закона, привредно друштво мора извршити коначну санацију и рекултивацију земљишта и отклонити посљедице настале при извођењу рударских радова на околиш, односно

деградирано zemljište привести prvobitnoj ili drugoj namjeni, a na osnovu rudarskog projekta za potpuno i trajno zatvaranje rudarskog objekta, tehničku i biološku rekultivaciju zemljišta.

- (2) Privredno društvo dužno je, prema projektu izvođenja rudarskih radova, u kontinuitetu vršiti sanaciju zemljišta i tehničku rekultivaciju degradiranog zemljišta nastalog u toku izvođenja rudarskih radova.
- (3) Prije obavljanja konačne sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta privredno društvo dužno je provesti mjere osiguranja kako bi se trajno isključile opasnosti po život i zdravlje ljudi i imovinu i mogući uzročnici загађења okoliša, odnosno štete na objektima i okolišu.
- (4) O izvršenim radovima iz st. (1), (2) i (3) ovog člana privredno društvo dužno je obavijestiti Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo, nadležnu rudarsku inspekciju i federalnu odnosno kantonalnu inspekciju za okoliš.
- (5) Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo na osnovu obavještenja iz stava (4) ovog člana izvršit će tehnički pregled kojim će se utvrditi da li je konačna sanacija i rekultivacija degradiranog zemljišta izvedena u skladu sa rudarskim projektom i da li su provedene mjere iz stava (3) ovog člana dovoljne.
- (6) Ako Stručna komisija tokom tehničkog pregleda utvrdi nedostatke navest će ih u zapisniku i odrediti rok u kojem privredno društvo mora otkloniti te nedostatke.
- (7) Privredno društvo mora do isteka roka iz stava (6) ovog člana obavijestiti Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo da li su otklonili utvrđene nedostatke i dostaviti dokaz o tome. Po prijemu obavijesti o otklonjenim nedostacima može se izvršiti ponovni tehnički pregled, koji može obaviti pojedinačni član stručne komisije i utvrditi da li su nedostaci otkloñeni i o tome sačiniti zapisnik i dostaviti ga Federalnom ministarstvu, odnosno kantonalnom ministarstvu nadležnom za rudarstvo.
- (8) Nakon obavljenog tehničkog pregleda Federalno ministarstvo, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo donosi rješenje o prestanku prava i obaveza ili odbija donijeti rješenje o prestanku prava i obaveza ako utvrdi da konačna sanacija i rekultivacija degradiranog zemljišta ima takve nedostatke koji predstavljaju opasnost za zdravlje i život ljudi, objekte i okoliš.
- (9) Privredno društvo kojem je odbijen zahtjev za izdavanje rješenja o prestanku prava i obaveza ponovni zahtjev može podnijeti nakon otkloñenih nedostataka utvrđenih tehničkim pregledom.
- (10) U obavljanju tehničkog pregleda iz stava (5) ovog člana učestvuju i predstavnici Federalnog ministarstva, odnosno kantonalnog ministarstva nadležnog za rudarstvo, nadležnih ministarstava za prostorno uređenje, okoliš i turizam i poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.
- (11) Troškove tehničkog pregleda snosi privredno društvo.
- (12) Na ime troškova izdavanja dozvole za obavljanje periodičnih pregleda privredno društvo plaća takvu na račun budžeta onog nivoa vlasti čiji organ provodi postupak.
- (13) Predsjedniku i članovima stručne komisije iz stava (5) i (10) ovog člana pripada naknada u skladu sa provedbenim propisom iz člana 46. stava (15).

Члан 63.

(Престанак права и обавеза)

- (1) Престанак права и обавезе привредном друштву престају рјешењем о престанку права и обавеза.
- (2) Рјешење из става (1) овог члана је услов за брисање привредног друштва из катастра експлоатационих поља. Захтјев за брисање из катастра експлоатационих поља Привредно друштво подноси Федералном министарству, односно кантонална министарства надлежна за рударство.
- (3) Привредно друштво дужно је прије брисања из катастра експлоатационих поља рударске планове мјерачке књиге и другу документацију о стању рударских радова у вези са експлоатацијом предати у архив Федерације, односно архиве кантона, а потврду о предаји документације у надлежни архив привредно друштво мора доставити Федералном министарству, односно кантоналном министарству надлежном за рударство.
- (4) Од дана брисања привредног друштва из катастра експлоатационих поља рудник у којем су извођени рударски радови прије брисања сматрат ће се затвореним.
- (5) Након брисања привредног друштва из катастра експлоатационих поља престаје надлежност рударског инспектора за провођење инспекцијског надзора на простору на којем се налази затворени рудник.

Члан 64.

(Отклањање посљедица рударских радова)

Привредно друштво које врши експлоатацију минералних сировина односно извођач рударских радова дужно је надокнадити штету коју узрокују провођењем експлоатације минералних сировина или извођењем рударских радова, осим ако се докаже да је штета настала усљед више силе, радњом оштећеника или трећег лица.

Члан 65.

(Катастар експлоатационих поља)

- (1) Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство које је издало дозволу за експлоатацију минералних сировина дужно је водити катастар одобрених експлоатационих поља.
- (2) Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство које је издало дозволу дужно је поред катастра из става (1) овог члана водити Збирку исправа те попис привредних друштава којима су издате дозволе.
- (3) Федерални министар донијет ће прописе о катастру одобрених експлоатационих поља те о начину вођења збирке исправа и пописа привредних друштава којима су издате дозволе за експлоатацију минералних сировина.

ДИО ШЕСТИ - ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ПРОЈЕКТОВАЊЕ

Члан 66.

(Техничка документација)

- (1) Техничка документација у смислу овог Закона је:
  - а) рударски пројекти;
  - б) идејна рјешења рударских објеката;
  - ц) рударски планови и карте;
  - д) дугорочни и годишњи програми експлоатације минералних сировина;
  - е) документација о резервама и појавама минералних сировина;
  - ф) документација о утјецају рударских радова на околиш;
  - г) документација о разврставању рудника и њихових дијелова гдје се врше рударски радови по степену опасности од метана и угљене прашине и
  - х) документација постројења, опреме и уређаја.
- (2) За извођење рударских радова који нису у непосредној вези са експлоатацијом минералних сировина, дозвољена је употреба и техничке документације коју прописују Закони из области грађевина.

Члан 67.

(Усклађеност техничке документације)

- (1) Техничка документација из члана 66. овог Закона мора бити усклађена са:
  - а) одредбама овог Закона и на основу њега донесених техничких прописа, прописа о заштити на раду и заштити здравља радника на раду у рударству, захтјевима прописаним у урбанистичкој сагласности, водним актима, као и са другим прописима који су у примјени у области експлоатације минералних сировина,
  - б) прописима о заштити околиша и заштити од пожара, уколико прописима из тачке а) овог члана није другачије одређено.
- (2) Техничка документација из става (1) овог члана треба бити усклађена са савременим достигнућима и методама рударске, геолошке, геомеханичке и других техничких наука.

Члан 68.

(Врсте рударских пројеката)

- (1) За извођење рударских радова и градњу рударских објеката и уградњу постројења израђују се пројекти и то:
  - а) идејни рударски пројекат;
  - б) главни рударски пројекат;
  - ц) допунски рударски пројекат;
  - д) технички рударски пројекат;
  - е) поједностављени рударски пројекат;
  - ф) рударски пројекат за истраживању чврстих минералних сировина.
- (2) Садржај, редослијед израде, саставне дијелове и начин израде рударских пројеката уредити provedбеним прописом који доноси федерални министар.

Члан 69.

(Идејни рударски пројекат)

Идејни рударски пројекат експлоатације лежишта минералних сировина садржи приказ услова и идејно решење начина експлоатације, припреме минералних сировина, пласмана минералних сировина, радни вијек и годишњи капацитет, анализу утјецаја на околиш са мјерама заштите и санације околиша, рекултивацију, социјални утјецај рударских активности, техно - економску оцјену укључујући и број потребних радника.

Члан 70.

(Главни рударски пројекат)

- (1) Главни рударски пројекат израђује се за нове јаме, површинске копове, постројења за припрему и оплемењивање минералних сировина, као и експлоатацију течних и гасовитих лежишта те за изградњу и коришћење подземних простора који нису у вези са експлоатацијом минералних сировина.
- (2) Пројекти из става (1) овог члана израђују се на основу билансних резерви минералних сировина А, Б и Ц категорије, садржаних на простору који је обухваћен пројектом.
- (3) Дио билансних резерви А + Б мора бити најмање 60% од чега резерве категорије А не могу бити мање од 10%.
- (4) Од укупно утврђених билансних резерви Ц1 категорије као подлога за пројектовање може се узети највише 50%, под условом да се континуирано наслања на резерве Б категорије или када њихов просторни положај омогућава откопавање истим захватом отварања.

Члан 71.

(Допунски рударски пројекат)

Допунски рударски пројекат ради се као допуна главном рударском пројекту за извођење рударских радова, градњу објеката и постројења који нису обухваћени главним рударским пројектом у постојећим рудницама, за рударске радове на отварању и експлоатацији нових хоризоната, ревира, откопних поља или дијела слоја и рудних тијела, дијелова течних и гасовитих лежишта, за израду магацина експлозивних средстава, за увођење нове или измјену постојеће откопне методе, за додатна рјешења у оквиру рудничке сигурности и колективне заштите, дјелимичну или потпуну експлоатацију заштитних стубова, потпуно и трајно затварање рударског објекта, техничку и биолошку рекултивацију земљишта на којем је вршена експлоатација и извођени други рударски радови.

Члан 72.

(Технички рударски пројекат)

Технички рударски пројекат израђује се појединачно за објекте или дијелове технолошког процеса, као детаљна разрада ревидованих и усвојених пројектних рјешења у складу са главним и допунским рударским

пројектом за технолошке операције извођења рударских радова: бушења и мињања, откопавања, транспорта и депонирања корисне минералне сировине; откопавања, транспорта и одлагања јаловине (откривке); транспорта и одлагања флотацијске јаловине; заштите рударских објеката од дотока површинских и подземних вода; при реконструкцији или унапређењу рударских објеката и рудничке инфраструктуре и стационарних рударских објеката.

Члан 73.

(Поједностављени рударски пројекат)

- (1) Поједностављени рударски пројекат израђује се за радове мањег обима, једноставније и типске објекте, постројења и уређаје из чл. 7. и 8. овог Закона као и за небитна одступања од главног, допунског односно техничког рударског пројекта који немају утјечаја на основна пројектна рјешења, као и за рударске радове на експлоатацији мањих лежишта металних минералних сировина, чија експлоатација неће трајати дуже од једне године, а која се налазе унутар одобреног експлоатационог поља.
- (2) Дозволу за извођење рударских радова и употребу рударских објеката израђених по поједностављеном рударском пројекту издаје главни технички руководилац рудника.

Члан 74.

(Рударски пројекат за истраживање чврстих минералних сировина)

Рударски пројекат за истраживање чврстих минералних сировина је пројекат на основу којег се изводе рударски радови у оквиру одобреног пројекта - програма геолошких истраживања на истражном простору или експлоатационом пољу (изван простора обухваћеног главним или допунским рударским пројектом), у циљу узимања узорака за лабораторијска и технолошка испитивања на лицу мјеста или у индустријским условима и извођења рударских радова у оквиру истраживања лежишта на површини или извођења подземних истражних рударских радова

Члан 75.

(Нострификација пројеката)

1. Утаврђивање усклађености техничке документације, израђене према иностраним прописима, са овим Законом, посебним Законом, прописима и нормативима донесених на основу Закона, стандардима и правилима струке (у даљем тексту: нострификација) мора се обавити за све пројекте.
2. Нострификацију техничке документације може обављати привредно друштво – рударски пројектант које испуњава услове из члан 79. овог Закона.
3. Привредно друштво – рударски пројектант из става (2) овог члана дужан је извршити пријевод техничке документације на један од службених језика у Федерацији Босне и Херцеговине.
4. Поступак нострификација техничке документације врши се у окладу са проведеним прописом који доноси федерални министар.

Члан 76.

(Поновна експлоатација)

У рудницима, рударским објектима, јамама и површинским коповима у којима је потпуно или трајно обустављена експлоатација минералних сировина може се поново приступити експлоатацији само на основу новог главног рударског пројекта за који је дозволу издало Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство.

Члан 77.

(Израда елабората и категоризација јама и јамских просторија)

- (1) Израда елабората за категоризацију јама и јамских просторија према степену опасности од метана и опасне угљене прашине врши се у складу са чл. 78. и 79. овог Закона.
- (2) Категоризацију јама и јамских просторија према степену опасности од метана и опасне угљене прашине врши стручна комисија коју именује федерални министар, састављену од представника Федералног министарства и стручних лица из привредних друштава из области рударства који испуњавају услове из члана 78. овог Закона.
- (3) О извршеној категоризацији федерални министар доноси рјешење које је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.
- (4) Садржај елабората, начин и поступак категоризације угљених слојева и јама и разврставање јамских просторија према степену опасности од метана и класификације и категоризације јаме, односно јамских просторија према степену опасности од експлозивне угљене прашине, услове које морају испуњавати привредна друштва за израду елабората у погледу оспособљености и опремљености за потребна испитивања, начин именовања чланова комисије и накнаду за рад чланова комисије проведеним прописом који доноси федерални министар.

Члан 78.

(Израда рударских пројеката)

- (1) Израду рударских пројеката може вршити рударски пројектант регистрован за обављање тих послова које поред опћих испуњава и услове да у радном односу на неодређено вријеме има најмање три радника од чега најмање једног радника оне струке за коју се ради пројекат (рударска, електротехничка, геодетска, рударско - мјерачка, машинска, геолошка и грађевинска).
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, израду рударских пројеката за рударске објекте на површини и то: гардеробе са купатилом, станице за спашавање, диспечерски центри, регулација водотока, сонводе, објекте и инсталације за прикупљање и пречишћавање отпадних вода, систем веза за специфичне радове на изградњи и санацији рударских објеката могу радити привредна друштва која испуњавају услове за пројектовање, односно израду инвестиционо - техничке документације према прописима из области грађевина и за објекте и активности које подлијежу обавези исходавања водних аката у складу са прописима из области вода.

Члан 79.

(Оспособљеност лица за израду рударских пројеката)

- (1) У рударском пројектанту из члана 78. овог Закона рударски пројекат може израђивати пројектант – дипломирани инжењер односне струке, који има положен стручни испит и најмање пет година радног искуства, од чега најмање три године након положеног стручног испита у рударском пројектанту на пословима оне врсте за које се израђује пројекат (рударски, геолошки, геодетски, рударско - мјерачки, електротехнички, машински, грађевински и др.).
- (2) Када у изради рударског пројекта учествује више пројектаната мора се одредити главни пројектант.
- (3) Пројектант је особа рударског пројектанта која је одговорна за израду посебног дијела пројекта, за усклађеност нацрта, планова и пројектних рјешења, с техничким прописима и условима из издатих дозвола и сагласности надлежних органа.
- (4) Главни пројектант је особа рударског пројектанта која је одговорна за основна техничка рјешења - концепт и међусобну усклађеност посебних дијелова пројекта.
- (5) Послове из става (1) овог члана не може обављати радник органа управе.
- (6) Пројектантски надзор над извођењем рударских радова може обављати лице које испуњава услове одређене за пројектанта.

Члан 80.

(Овлаштена лица)

Овлаштено лице привредног друштва мора уз рударски пројекат приложити доказ да пројектант и главни пројектант рударског пројекта испуњавају услове из члана 79. став (1) овог Закона.

Члан 81.

(Писана изјава)

- (1) Пројектант који је израдио рударски пројекат или дио рударског пројекта и главни пројектант рударског пројекта писаном изјавом потврђују да су у пројекту примијењени услови из члана 67. овог Закона.
- (2) Привредно друштво у којем је израђен пројекат или дио рударског пројекта дужно је писану изјаву из става (1) овог члана приложити уз израђени рударски пројект, односно дио рударског пројекта као посебан акт.
- (3) За сва рјешења и квалитет пројекта одговорно је привредно друштво у којем је пројекат израђен, пројектант и главни пројектант.

Члан 82.

(Ревизија рударског пројекта)

- (1) Рударски пројекти из члана 68. овог Закона подлијежу ревизији у погледу примјене одредби чл. 67., 78. и 79. овог Закона.
- (2) За квалитет ревизије пројекта одговорни су привредно друштво у којем је извршена ревизија главни ревидент и ревиденти који су извршили ревизију пројекта.

Члан 83.
(Право ревизије)

- (1) Ревизију рударског пројекта врши привредно друштво за своје потребе или друго привредно друштво које је регистровано и има одобрење за обављање послова ревизије рударских пројеката.
- (2) Ревизија рударског пројекта врши се путем ревидента који има стручну спрему и радно искуство из члана 79. овог Закона и закључен уговор о раду на неодређено вријеме са привредним друштвом у којем се врши ревизија рударског пројекта.
- (3) За ревизију рударског пројекта у чијој изради је судјеловало више пројектаната различитих струка и/или специјалности морају се одредити ревиденти одговарајуће струке и главни ревидент.
- (4) Ревизију рударског пројекта не може вршити радник органа управе, лице које је учествовало у изради пројекта, привредно друштво односно радник у привредном друштву у којем је израђен пројекат.

Члан 84.
(Задатак ревидента)

- (1) Ревидент рударског пројекта сачињава извјештај о извршеној ревизији којим утврђује да ли је рударски пројекат израђен у складу са одредбама члана 67. овог Закона.
- (2) Ако ревидент утврди да у рударском пројекту постоје недостаци, указат ће на њих и затражити да се недостаци отклоне.
- (3) Ревидент је одговоран за свој дио ревизије, да су планови и пројектна рјешења у пројекту који ревидује у складу с техничким прописима и да извођењем радова по том пројекту неће бити угрожена сигурност и здравље на раду.
- (4) Главни ревидент одговоран је за узајамну усклађеност ревидентских извјештаја и квалитету обраде заједничког ревидентског извјештаја.
- (5) У извјештају о извршеној ревизији рударског пројекта јамске откопне методе ревидент је дужан дати своје мишљење о могућности примјене пројектоване откопне методе у предвиђеном откопном пољу и предложити која, односно каква испитивања и праћења рударско предузеће је дужно извршити у циљу добивања параметара и података потребних за утврђивање услова под којима ће се пројектована метода моћи примјењивати.

Члан 85.
(Ревизиона клаузула)

- (1) Привредно друштво у којем је извршена ревизија рударског пројекта дужно је на рударском пројекту потврдити да је извршена ревизија пројекта и издати писани акт -ревизиону клаузулу о извршеној ревизији рударског пројекта.
- (2) Ревизионом клаузулом из става (1) овог члана потврђује се да је ревидовани пројекат израђен у складу са одредбама члана 67. овог Закона.
- (3) Ревизиону клаузулу потписом и печатом овјерава овлашћено лице привредног друштва у којем је извршена ревизија.

- (4) Уз ревидовани пројекат привредно друштво из става (1) овог члана прилаже извод о упису у судски регистар, акт надлежног органа о испуњавању услова за обављање послова ревизије рударских пројеката, доказе да резиденти рударског пројекта испуњавају услове из члана 79. овог Закона и извјештај ревидената о извршеној ревизији односно коначан извјештај о извршеној ревизији пројекта.
- (5) Ревизиону клаузулу са пописом свих ревидената за пројекте из члана 83. став (3) овог Закона потписом и печатом овјерава овлаштено лице привредног друштва у којем је извршена ревизија, а потписује је и главни ревидент.

Члан 86.

(Измјене у пројекту за извођење радова)

- (1) Ако у току реализације главног рударског пројекта дође до одступања од одобреног пројекта у погледу опћих техничких рјешења, ради се нови главни рударски пројекат.
- (2) Ако у току реализације главног рударског пројекта дође до одступања од техничких пројеката појединих фаза технолошког процеса које не утичу на опћа техничка рјешења из главног рударског пројекта, раде се нови технички пројекти.
- (3) Нови пројекти из ст. (1) и (2) овог члана одобравају се на начин утврђен у чл. 38. и 44. овог Закона.
- (4) Мањим измјенама у пројекту за извођење радова сматрају се измјене пројекта техничке и технолошке природе које не погоршавају услове заштите на раду.
- (5) Извођење радова из става (4) овог члана почиње после добијене писане сагласности пројектанта, уз сагласност послова заштите на раду. У свим сагласностима утврђује се да се нису погоршали услови заштите на раду одређени у рударском пројекту.
- (6) Нужна одступања од одобрених допунских рударских пројеката у погледу извођења и постављања постројења и инсталација којима се битно не одступа од основних пројектних рјешења могу се вршити само уз претходну сагласност:
  - техничког руководиоца извођача рударских радова,
  - послова заштите на раду, и
  - пројектанта рударског пројекта или рударског пројектанта (ако су доступни).
- (7) За експлоатацију нафте, земног гаса, минералних, термалних и радиоактивних вода извођач смије због геолошких прилика и облика терена, без сагласности Федералног министарства, измијенити у оквиру дозволе за улазак у простор локацију бушотина која су предвиђена у рударском пројекту али не смије прећи границу одобреног експлоатационог поља.

ДИО СЕДМИ - РУДАРСКИ ПЛАНОВИ И РУДАРСКА МЈЕРЕЊА

Члан 87.

(Планови и карте)

У циљу правилног и сигурног извођења рударских радова и рационалне експлоатације минералних сировина, као и спречавања материјалних штета, привредно друштво је на основу рударских мјерења дужно израђивати планове, односно карте из којих се може утврдити стање рударских радова, њихов међусобни положај и положај у односу на старе рударске радове и на објекте и воде на површини.

Члан 88.

(Достава и израда планова и карата)

- (1) Копије рударских планова и карата из члана 87. овог Закона морају се доставити Федералном министарству, односно кантоналном министарству надлежном за рударство на њихов захтјев.
- (2) Начин и услове за извођење рударских мјерења, израду рударских планова и карата, њихова размјера, избор система координата и вођење рударско - мјерачке и друге документације која се употрeбљава при изради рударске техничке документације, уређује се provedбеним прописом који доноси федерални министар.

Члан 89.

(Обавезни планови и карте)

- (1) Привредно друштво мора имати:
  - а) ситуациони нацрт експлоатационог поља;
  - б) геолошку карту експлоатационог поља и његовог околиша, као и карактеристичне геолошке профиле;
  - ц) план рудника са уцртаном површинском ситуацијом и подземним просторијама; односно површинским коповима са подацима о слијегању терена;
  - д) планове појединих јама, односно површинских копова;
  - е) откопне и етажне планове свих јамских и површинских рударских радова појединих ревира;
  - ф) планове енергетске мреже (електрична мрежа, компримирани зрак и др.), водоводне мреже као и јамских постројења са главним техничким подацима;
  - г) план система веза, даљинског надзора и узбуњивања;
  - х) планове провјетравања јама;
  - и) планове тектонике и
  - ј) план одбране и спашавања од скупних опасности и удеса.
- (2) За руднике са великим притоком воде и сложеном тектоником, федерални министар може прописати и вођење хидрогеолошких планова и карте тектонике. Вођење хидрогеолошких планова обавезно је код експлоатације камене соли.

- (3) Планови из става (1) тач. д), е), ф), г) и х) овог члана морају се допуњавати сваког мјесеца у складу са напредовањем рударских радова, а план из тачке ј) сваком промјеном која битно утиче на појединачну и колективну сигурност.
- (4) Ако се јамски радови изводе у близини старих радова или напуштених дијелова јаме или према геолошким расједима допуњавање планова врши се по потреби у краћим роковима.
- (5) Допуњавање планова врши се у краћим роковима и када се подземни радови крећу у подручју јамских пожара и водених акумулација као и јавних објеката или заштићених подручја.
- (6) Изузетно од одредбе става (3) овог члана, допуњавање планова за површинске копове може се вршити у року од шест мјесеци уз сагласност надлежног министарства.

Члан 90.

(Обавезни планови и карте при експлоатацији гасовитих и текућих лежишта)

Привредно друштво за експлоатацију гасовитих и текућих лежишта мора имати:

- а) ситуациони нацрт експлоатационог поља са назнаком локација свих истражних и експлоатационих бушотина и осталих уређаја;
- б) геолошку карту експлоатационог поља и његовог околиша и карактеристичне геолошке профиле;
- ц) карте о границама рубне воде;
- д) податке и извјештаје о бушењу и електрокаротажним мјерењима, зацијевљењу, перфорацији, освајању и мјерењу динамичког и статичког притиска, гасном фактору и свим осталим физичко - хемијским анализама колектора и флуида;
- е) план експлоатационог поља са подацима о слијегању терена.

Члан 91.

(Прикључивање рударских мјерења)

Ситуациони план експлоатационог поља и рударска мјерења на основу којих се изводе рударски радови, израђују рударски планови и пројекти морају бити прикључени на државну геодетску основу.

Члан 92.

(Мјерачке књиге)

О свим извршеним мјерењима привредно друштво дужно је водити мјерачке књиге које се овјеравају према прописима о овјери пословних књига, а могу се водити у аналогном и/или у дигиталном облику.

Члан 93.

(Лица за обављање рударских мјерења)

- (1) Рударска мјерења врше и планове израђују, односно допуњавају само лица која за ове послове испуњавају услове из члана 32. став 1) тачка в).

- (2) Код израде нових рударских планова у њих се морају пренијети и сви детаљи из старих рударских планова, као што су стари јамски отвори, стари радови и расједи, висинске коте и др.

Члан 94.

(Кориштење земљишта за премјер)

Корисници и власници земљишта дужни су дозволити привредном друштву, односно извођачу радова премјеравање и постављање геодетских тачака и ознака експлоатационог поља.

Члан 95.

(Достављање планова)

- (1) Копије планова из члана 89. тач. а) до г) овог Закона привредно друштво дужно је доставити на захтјев Федералног министарства, односно кантоналног министарства надлежног за рударство.

Члан 96.

(План експлоатације минералних сировина)

Привредно друштво дужно је израдити дугорочни програм и годишњи план експлоатације минералних сировина и доставити га Федералном министарству, односно кантоналном министарству надлежном за рударство на њихов захтјев.

Члан 97.

(Усклађеност рударских пројеката са прописима који уређују заштиту околиша)

Привредно друштво или извођач рударских радова дужан је рударске пројекте и надзор о утјецају своје дјелатности на околиш ускладити са прописима који уређују заштиту околиша и прописе о водама.

ДИО ОСМИ - НАДЗОР

Члан 98.

(Надзор)

- (1) Надзор над provedбом овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона врши Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство свако из своје надлежности.
- (2) Инспекцијски надзор врши Федерална управа за инспекцијске послове на основу овог Закона и Закона о инспекцијама Федерације БиХ (у даљем тексту: Закон о инспекцијама) („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 73/14 и 19/17- одлука УС), а из надлежности кантона врше кантонални рударски инспектори на основу кантоналног закона о рударству и посебног закона.

Члан 99.
(Рударска инспекција)

Инспекцијски надзор из надлежности Федерације БиХ над провођењем овог Закона и на основу њега донесених прописа, техничких прописа, прописа о заштити од пожара при извођењу рударских радова, прописа о техничким нормативима о заштити на раду и заштите здравља радника и других прописа при експлоатацији минералних сировина, те извођењу других радова врши надлежна рударска инспекција (у даљњем тексту: инспекција) према овом Закону и Закону о инспекцијама.

Члан 100.
(Рударски инспектор)

- (1) Послове рударског инспектора (у даљем тексту: инспектор) може обављати лице које има високу стручну спрему одговарајућег смјера (рударског, машинског, електротехничког) или високо образовање првог циклуса Болоњског система студирања (који се вреднује с 240 ЕЦТС бодова) другог или трећег циклуса Болоњског систему студирања одговарајућег смјера, најмање три године радног искуства на пословима техничког руковођења у привредним друштвима која се баве експлоатацијом минералних сировина, положен стручни испит за техничко руковођење у рударству и које испуњава услове из члана 33. Закона о инспекцијама.
- (2) Послове инспектора који врши надзор у јамским објектима са метаном и опасном угљеном прашином може обављати само лице које осим услова из става (1) овог члана има и радно искуство од најмање три године на пословима техничког руковођења у таквим објектима.

Члан 101.
(Надлежност инспекције)

- (1) Инспекција врши инспекцијски надзор над провођењем Закона и прописа који се односе на:
  - а) експлоатацију минералних сировина;
  - б) техничке мјере при обављању рударске дјелатности;
  - ц) заштиту на раду при експлоатацији минералних сировина;
  - д) заштиту од пожара и експлозије при експлоатацији минералних сировина;
  - е) изградњу и одржавање рударских објеката, постројења и уређаја;
  - ф) транспорт, складиштење и руковање експлозивним средствима;
  - г) извођаче радова;
  - х) техничко руковођење и надзор;
  - и) рударска мјерења, правилну израду и редовно допуњавање рударских планова – карата и осталу документацију потребну за правилно техничко и рационално извођење рударских радова и ажурно вођење мјерачких књига и
  - ј) провођење техничких мјера, мјера заштите и противпожарне заштите при извођењу рударских радова који нису везани уз радове експлоатације минералних сировина: тунелоградња и други послови гдје се за израду користе рударске методе и опрема, а у складу са рударским пројектима.

- (2) Инспектор надзире и рад погона који су у непосредној вези са технолошким процесом извођења рударских радова и електропостројења, као и уређаја и инсталација при извођењу рударских радова.

Члан 102.

(Овлаштења инспектора)

- (1) При вршењу инспекцијског надзора инспектор има овлаштења:
- а) у свако доба ући у све пословна и погонске просторије;
  - б) прегледати рударске објекте, постројења, уређаје и инсталације;
  - ц) прегледати техничку и другу документацију;
  - д) утврдити идентитет лица која изводе рударске радове;
  - е) привремено изузети техничку документацију или је фотокопирати;
  - ф) фотографисати локације на којима је забрањено радове;
  - г) узети потребне податке или основне узорке минералних сировина или другог материјала;
  - х) тражити помоћ стручне организације или појединих стручних лица и
  - и) привремено забранити извођење рударских радова.
- (2) Инспектор може у трајању до осам дана изузети документацију која му је потребна за утврђивање чињеничног стања о разматраном предмету и ако су прекршене одредбе овог Закона, техничких прописа и прописа из области заштите на раду и заштите здравља радника и других прописа донесених на основу овог Закона или ако сумња да је учињен прекршај.
- (3) О изузимању документације из става (2) овог члана инспектор издаје привредном друштву, односно извођачу рударских радова потврду са пописом изузете документације.
- (4) Инспектор у свом раду примјењује и права утврђена у члану 62. Закона о инспекцијама („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 73/14 и 19/17- одлука УС).
- (5) Ако се у вршењу инспекцијског надзора инспектору онемогући обављање прегледа или пружи физички отпор или ако се такав отпор основано очекује, инспектор може затражити помоћ надлежне полиције.
- (6) Надлежна полиција обавезна је пружити потребну заштиту и омогућити инспектору обављање инспекцијског надзора.
- (7) У вршењу надзора над провођењем мјера сигурности и здравља на раду у рударским објектима инспектор има овлаштења и дужности инспектора рада утврђене посебним законом.

Члан 103.

(Дужности инспектора)

- (1) Инспектор је дужан на лицу мјеста одмах отпочети са истрагом околности под којима је дошло до смртних случајева или групних несрећа, одредити мјере и на захтјев надлежног органа издати писано мишљење о узроцима несреће.
- (2) Инспектор је дужан најмање једном у шест мјесеци извршити надзор над извођењем рударских радова у објектима које угрожава метан, други гасови, продори воде, муља и блата, опасна угљена прашина, силикатна прашина, живина пара, као и простор са опасним радиоактивним зрачењем и у случајевима повећаног ризика од настанка опасности.

- (3) Инспекцијски надзор над рударским радовима који нису обухваћени у ставу (2) овог члана инспектор је дужан вршити најмање једном годишње.
- (4) По пријему обавијести из члана 21. став (2) овог Закона Инспектор је дужан изаћи на терен и утврдити чињенице и изрећи управне мјере.

Члан 104.

(Дужности привредног друштва, односно извођача рударских радова)

- (1) Привредно друштво, односно извођач рударских радова дужан је инспектору омогућити вршење инспекцијског надзора.
- (2) Привредно друштво, односно извођач рударских радова дужан је омогућити увид у сву документацију друштва, а на тражење инспектора одредити једно или више лица која ће судјеловати у утврђивању чињеничног стања при обављању инспекцијског надзора.
- (3) Увиђај рударских несрећа који нису обухваћене у члану 103. став (1) овог Закона врши комисија за рударске несреће привредног друштва односно извођача рударских радова, у чијем саставу је обавезно представник послова заштите на раду и рударски мјерач, у складу са овим Законом и општим актима привредног друштва односно извођача рударских радова.

Члан 105.

(Записник о инспекцијском надзору)

- (1) О обављеном инспекцијском надзору инспектор је обавезан саставити записник наводећи чињенично стање утврђено тим надзором.
- (2) Записник саставља инспектор који је извршио инспекцијски надзор. Ако је инспекцијски надзор обавио истовремено више инспектора по истом налогу (колективни инспекцијски надзор) у том случају заједнички састављају један записник.
- (3) Записник осим навода прописаних у Закону о управном поступку, садржи наводе које је неопходно навести у обављању инспекцијског надзора.
- (4) Записник о инспекцијском надзору је јавна исправа осим оних дијелова записника на које је субјект надзора дао примједбу да није правилно састављен.

Члан 106.

(Управне мјере)

Кад инспектор утврди да привредно друштво, односно извођач рударских радова не поступа или непотпуно поступа према обавезама које су му одређене прописима, дужан је према утврђеном чињеничном стању у записнику о обављеном инспекцијском надзору наредити одговарајуће управне мјере и то:

- а) наредити отклањање утврђених недостатака и неправилности на начин и у року како је одређено овим Законом и прописима донесеним на основу њега;
- б) наредити привремену забрану извођења радова;
- ц) наредити забрану извођења радова;
- д) наредити подузимање одговарајућих управних радњи које су привредни

- субјект и друго правно лице, институција која има јавна овлаштења, односно орган управе обавезни подузети;
- е) присилно провести извршење одређене управне мјере када је привредно друштво, односно извођач рударских радова сам не изврши;
  - ф) изрећи новчану казну на лицу мјеста како је одређено овим Законом;
  - г) поднијети пријаву против привредног друштва, односно извођача рударских радова и одговорног лица за учињени прекршај или кривично дјело;
  - х) одредити и друге мјере и обавити радње одређене овим Законом и посебним прописима;
  - и) изрећи забрану рада у погону или на одређеним пословима, ако утврди недостатке из члана 101. овог Закона;
  - ј) ако се недостаци и пропусти односе на мјере заштите на раду или мјере за заштиту живота и здравља грађана услед којих може настати непосредна опасност по живот и здравље радника и других грађана, инспектор ће забранити рад у погону или на одређеним пословима док се постојећи недостаци не отклоне;
  - к) забранити или привремено забранити обављање дјелатности;
  - л) одредити друго лице за вођење акције спашавања.

Члан 107.

(Привремена забрана извођења рударских радова)

Инспектор може рјешењем привремено забранити извођење рударских радова привредном друштву, односно извођачу рударских радова до отклањања недостатака, ако приликом инспекцијског надзора утврди да:

- а) привредно друштво, односно извођач рударских радова није осигурао потпуну исправност средстава за рад, радни простор и радни процес како је то одређено одобреним пројектом и техничком документацијом према одредбама овог Закона;
- б) привредно друштво, односно извођач рударских радова не примјењује у цијелости одредбе овог Закона, техничке прописе, прописе из области заштите на раду и заштите здравља радника и друге прописе и опће акте који се односе на рударске радове, односно ако се радови не изводе у складу са одобреном техничком документацијом;
- ц) при кориштењу средстава рада, примјени радних поступака, кориштењу радног простора који није заштићен пријети опасност од повреда, угрожавања здравља радника привредног друштва, односно извођача рударских радова и ако се радници не придржавају одговарајућих упута за рад;
- д) привредно друштво, односно извођач рударских радова није поступио у складу са усмено изреченим наређењем инспектора;
- е) привредно друштво, односно извођач рударских радова онемогућава обављање инспекцијског прегледа;
- ф) привредно друштво, односно извођач рударских радова није поступио по рјешењу за отклањање недостатака.

Члан 108.

(Забрана извођења рударских радова)

Инспектор је дужан рјешењем забранити извођење рударских радова привредном друштву, односно извођачу рударских радова, ако приликом инспекцијског надзора утврди да:

- а) привредно друштво, односно извођач рударских радова изводи рударске радове без дозволе за извођење радова или се рударски радови не изводе према одобреној пројектној и техничкој документацији, или се рударски радови изводе супротно техничким прописима, прописима из области заштите на раду и здравља радника и другим прописима који се односе на рударске радове и општим актима извођача рударских радова, што може угрозити животе и здравље радника, сигурност саобраћаја и сусједних објеката и узроковати настанак веће материјалне штете;
- б) код привредног друштва, односно извођача рударских радова запослена су лица која не испуњавају услове о стручној оспособљености према одредбама овог Закона;
- ц) привредно друштво, односно извођач рударских радова или његово одговорно лице и поред усменог наређења инспектора поновно крши одредбе техничких прописа, прописа из области заштите на раду и заштите здравља радника и других прописа који се односе на рударске радове, те опћих аката извођача рударских радова према овом Закону;
- д) привредно друштво, односно извођач рударских радова користи објекте, постројења, уређаје и инсталације без употребне дозволе, што непосредно угрожава сигурност објеката и уређаја, живот и здравље људи, одвијање саобраћаја, сусједне објекте и окопиш и представља непосредну опасност за живот и здравље радника;
- е) привредно друштво, односно извођач рударских радова при извођењу рударских радова улази у посјед без ријешених имовинско-правних односа или захвата и подручје ван простора одређеног дозволом за експлоатацију.

Члан 109.

(Забрана обављања дјелатности)

Инспектор је дужан рјешењем забранити обављање дјелатности привредном друштву, односно извођачу рударских радова, ако приликом инспекцијског надзора утврди:

- а) да за обављање дјелатности не испуњава законом прописане услове;
- б) да се при обављању дјелатности не примјењују прописи и стандарди;
- ц) ако израду и ревизију техничке документације обављају лица која не испуњавају услове према овом Закону.

Члан 110.

(Усмено изрицање управне мјере)

- (1) У инспекцијском надзору инспектор ће привредном друштву, односно извођачу рударских радова усмено изрећи управну мјеру и наредити да се одмах изврши:
  - а) кад је то обавезан према овом Закону,
  - б) кад је у насталој ситуацији непоходно, према оцјени инспектора, подузети радње на отклањању непосредне опасности по живот и здравље радника и грађана или настанак веће материјалне штете.
- (2) Садржај усмене управне мјере инспектор уписује у књигу рударског надзора и у записник о инспекцијском надзору.

Члан 111.

(Рок за доношење рјешења)

- (1) Управну мјеру инспектор одређује рјешењем.
- (2) Рјешење о одређеним управним мјерама инспектор је дужан донијети у роковима утврђеним законом, а у хитним случајевима најкасније у року од три дана по истеку рока за давање примједби на записник о извршеном инспекцијском надзору.
- (3) О усмено изреченим управним мјерама инспектор је дужан донијети рјешење у року од три дана од дана изрицања тих мјера.

Члан 112.

(Извршење рјешења)

- (1) Извршење рјешења прати инспектор и утврђује по службеној дужности.
- (2) Извршење рјешења инспектор утврђује контролним прегледом или другим писаним доказом.
- (3) Извршење рјешења инспектор може продужити до 30 дана осим рјешења којим су управне мјера усмено изречене.

Члан 113.

(Жалба на рјешење)

- (1) Жалба на рјешење о усмено изреченој управној мјери није допуштена.
- (2) Жалба на рјешење о изреченим управним мјерама из чл. 106., 107. 108. и 109 овог Закона може се изјавити у року од осам дана од дана пријема рјешења.
- (3) О жалби рјешава надлежно министарство.
- (4) Жалба на рјешење инспектора о изреченим управним мјерама не одгађа извршење рјешења.
- (5) Против рјешења инспектора о усмено изреченој управној мјери и рјешења надлежног министарства донесеног по жалби може се покренути управни спор.

Члан 114.

(Рок за рјешавање жалбе)

Жалбу на рјешење инспектора о изреченој управној мјери надлежни другостепени орган дужан је ријешити у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

ДИО ДЕВЕТИ - ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА

Члан 115.

(Угрожавање околиша)

- (1) Привредно друштво мора осигурати извођење рударских радова у складу са условима и мјерама заштите околиша из рјешења да не постоји потреба провођења процјене утјецаја на околиш путем израде студије или рјешењем о одобрењу студије утјецаја на околиш и/или околишном дозволом и урбанистичком сагласношћу тако да ти радови не прелазе дозвољена оштећења околиша.
- (2) Привредно друштво за вријеме извођења рударских радова мора етапно, а најкасније по завршетку рударских радова, извршити коначну санацију земљишта техничку рекултивацију деградираних површина насталих услјед рударских радова у складу са рударским пројектом и дозволом за потпуну и трајну обуставу експлоатације из члана 43. овог Закона.
- (3) Привредно друштво не може добити одобрење за експлоатацију на новом експлоатационом пољу, ако не изврши коначну санацију земљишта и техничку рекултивацију деградираних површина насталих услјед рударских радова на раније одобреном експлоатационом пољу.

Члан 116.

(Сагласност за грађење у експлоатационом пољу)

- (1) Инвеститор који планира нову градњу у границама експлоатационог поља, уз захтјев за издавање урбанистичке сагласности, потребно је приложити мишљење привредног друштва из члан 2. став (1) тачка д) овог Закона.
- (2) Урбанистичка сагласност из става (1) овог члана може се издати и када према мишљењу привредног друштва које врши експлоатацију, постоји опасност од оштећења, али само ако не постоји опасност по живот и здравље људи и ако се инвеститор писмено одрекне права на накнаду штете која би могла настати као посљедица извођења рударских радова.
- (3) Изјава о одрицању права на накнаду штете мора се убиљежити у земљишне књиге.

Члан 117.

(Грађење у експлоатационом пољу)

- (1) Ако то захтјева јавни интерес, на површини експлоатационог поља могу се градити јавни путеви, жељезничке пруге, канали и друге саобраћајнице, електроководи високог напона, енергетски објекти, водоводи, нафтоводи,

соноводи и гасоводи, ако се осигурају заштитни стубови којима ће се спријечити угрожавање живота људи и изграђених објеката.

- (2) Прије израде пројектне документације за објекте из става (1) овог члана, инвеститор мора од привредног друштва тражити мишљење о томе који би правац и положај тих објеката у експлоатационом пољу био најпримјеренији.
- (3) У складу са важећим прописима привредно друштво има право на накнаду стварне штете настале изградњом објеката из става (1) овог члана.

ДИО ДЕСЕТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 118. (Прекршаји)

- (1) Новчаном казном од 10.000,00 КМ до 15.000,00 КМ бит ће кажњено за прекршај привредно друштво и друго правно лице:
  - а) које врши експлоатацију минералних сировина без дозволе надлежног органа (чл.10. и 40.);
  - б) које изводи рударске радове без дозволе за извођење рударских радова према пројекту (члан 44.);
  - ц) које стави у редовну употребу објекте, постројења и уређаје прије добивања дозволе за употребу (члан 48.);
  - д) ако врше експлоатацију минералних сировина ван одобреног експлоатационог поља (члан 11. став (1)) и ако при извођењу рударских радова улази у посјед без ријешених имовинско - правних односа (члан 108. став (1) , тачка е));
  - е) ако не проведе прописане мјере заштите на раду и мјере за сигурност грађана и имовине (чл.17., 50. и члан 53. став (1));
  - ф) ако на основу мјерења не израде или редовно не допуњавају планове из којих се може утврдити стање рударских радова и њихов међусобни положај и положај у односу на старе рударске радове и објекте и воде на површини или не израде дугорочни програм, односно годишњи план експлоатације или ако те планове или копије планова из члана 89. тач. од а) до ј) овог Закона на захтјев не доставе надлежном министарству за рударство или не врше рударска мјерења или не воде књигу рударског надзора (чл. 37., 86., 89., 90., 92. и 96.);
  - г) ако у одређеном року рударском инспектору не пријаве почетак рударских радова или га не обавијесте о лицима која ће обављати послове техничког и главног техничког руковођења и техничког надзора или ако не пријаве престанак рударских радова (члан 47.);
  - х) ако обављају послове периодичних прегледа средстава рада и средстава и спреме личне заштите при раду, периодичне прегледе и испитивања физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме у радним и помоћним просторијама и издавање одговарајућих исправа у рударству, а не испуњавају услове прописане овим Законом (члан 49.);
  - и) које обавља послове на изради техничке документације, а не испуњава услове прописане овим Законом (члан 78.);
  - ј) ако у извођењу рударских и других радова и при постављању постројења одступе од одобрених пројеката без сагласности надлежног органа (члан 86.);
  - к) ако након завршетка или трајне обуставе рударских радова на

експлоатацији у прописаном року не обавијесте надлежно министарство за рударство и надлежну рударску инспекцију и инспекцију за околиш о проведеним мјерама осигурања, санације и рекултивације последица рударских радова на околиш (члан 62. ст. од (1) до (4));

- л) које повјери израду техничке документације или ревизију пројеката или вршење периодичних прегледа средстава рада и средстава и опреме личне заштите при раду, периодичне прегледе и испитивања физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме у радним и помоћним просторијама и издавање одговарајућих исправа у рударству или извођења рударских радова привредном друштву или другом правном лицу које не испуњава услове прописане овим Законом (чл. 49., 78. и 83.);
  - м) ако након завршетка или трајне обуставе рударских радова у року утврђеном у рударском пројекту не изврши коначну санацију земљишта и техничку рекултивацију деградираних површина насталих услјед рударских радова и околиша и не отклоне последице рударских радова или не подузму потребне мјере осигурања за заштиту живота и здравља људи и имовине или ако у току извођења рударских радова континуирано не врше санацију и рекултивацију деградираних земљишта (члан 62.);
  - н) ако не посједују прописану техничку документацију (члан 66.);
  - о) ако не организују послове заштите на раду и распореди лица која не испуњавају услове из члана 22. Закона;
  - п) ако не организују службу за спашавање или је снабдију потребном опремом или не организују ватрогасну службу или службу прве помоћи (члан 20.);
  - р) ако одмах не обавијесте надлежно министарство за рударство, орган надлежан за унутрашње послове и надлежног рударског инспектора о сваком смртном случају, групној повреди, тежој повреди на раду у привредном друштву (члан 21. став (3));
  - с) ако надлежном министарству за рударство и рударској инспекцији у прописаним роковима не пријаве сваку привремену обуставу рударских радова или случај појаве опасности по животе и здравље радника или поновни почетак рударских радова (члан 60.);
  - т) ако не осигурају извођење рударских радова према одобреној техничкој документацији и прописима, као и стални надзор свих рударских радова, постројења и уређаја (члан 36.);
  - у) ако у јамама угроженим метаном и/или експлозивном прашином не осигурају стални надзор над провјетравањем (члан 36. став (2));
  - в) ако на послове вршења надзора и техничког руковођења рударских радовима распореди лице које не испуњава прописане услове (чл. од 24. до 31.) и
  - з) кад пројектантски надзор повјери привредном друштву које не испуњава услове из члана 78. овог Закона.
- (2) Новчаном казном од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ бит ће кажњена одговорна особа у правној особи за сваки прекршај из става (1) овог члана, а у максималном износу од 12.000 КМ.
- (3) За прекршаје из става (1) тач. а) и д) овог члана изрећи ће се, уз новчану казну:
- а) заштитна мјера одузимања предмета који су употријебљени или су били намијењени или за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја или када постоји опасност да ће се такви предмети поновно

- употријebити за почињање прекршаја, без обзира на то да ли су у власништву починитеља и
- б) мјера одузимања имовинске користи прибављене извршењем прекршаја.
- (4) Имовинском користи из става (3) тачка б) овог члана сматра се тржишна вриједност минералне сировине добијене нелегалном експлоатацијом.
- (5) За прекршаје из члана 118. овог Закона може се изрећи забрана одговорном лицу да обавља одређену дужност у трајању од једног до шест мјесеци.

Члан 119.
(Прекршаји)

- (1) Новчаном казном од 5.000,00 КМ до 10.000,00 КМ бит ће кажњено за прекршај привредно друштво и друго правно лице ако:
- а) у одређеном року не пријаве министарству надлежном за рударство које је издало дозволу за експлоатацију из члана 39. овог Закона и надлежној рударској инспекцији сваку обуставу извођења рударских радова у року од 24 сата након обуставе радова (члан 60.) и најкасније 15 дана прије почетка обуставе радова (чл. 60. и 61.);
- б) рударском инспектору не дозволе поступање у складу са његовим овлашћењима и дужностима или га сметају или спречавају на било који начин у вршењу надзора или ако не поступе по рјешању рударског инспектора (члан 101. и члан 107. тачка ф.)
- (2) Новчаном казном од 500,00 КМ до 2.000,00 КМ бит ће кажњено одговорно лице у правном лицу за прекршај из става (1) овог члана.

Члан 120.
(Прекршаји)

- (1) Новчаном казном од 1.000,00 КМ до 15.000,00 КМ бит ће кажњено за прекршај привредно друштво и друго правно лице у којем је:
- а) израђен пројекат, ако у њему нису ријешена сва питања сигурности погона и радника, подземних, површинских и сусједних објеката, ако нису или су неправилно примијењени прописи о заштити на раду, нормативи и обавезни стандарди (члан 67.);
- б) извршена ревизија пројекта и није провјерена примјена члана 67. овог Закона у пројекту или ако је ревизија немарно и некавалитетно извршена (члан 82.);
- ц) израђен пројекат а није приложена писана изјава према одредбама члана 81. овог Закона као посебан акт којом се потврђује да су у пројекту примијењени услови из члана 67. овог Закона или доказ да пројектант и главни пројектант рударског пројекта испуњавају услове из члана 79. овог Закона (чл. 79. и 81.).
- (2) Новчаном казном од 500,00 КМ до 3.000,00 КМ бит ће кажњено одговорно лице у правном лицу за прекршај из става (1) овог члана.
- (3) За прекршај из става (1) овог члана новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 1.500 КМ бит ће кажњен:
- а) пројектант, ако при изради пројекта не примјени или неправилно примјени прописане мјере и нормативе заштите на раду и обавезне стандарде (члан 67.) и
- б) ревидент, ако немарно и некавалитетно изврши ревизију рударског пројекта

у погледу примјене прописаних мјера и норматива заштите на раду и обавезних стандарда (члан 82.).

Члан 121.
(Прекршаји)

Новчаном казном од 50,00 КМ до 250,00 КМ, бит ће кажњен сваки радник у привредном друштву, односно код извођача рударских радова уколико не проводи мјере заштите на раду и мјере заштите од пожара у оквиру дјелокруга свог рада, у складу са општим актом привредног друштва, односно извођача радова (члан 50.).

ДИО ЈЕДНАЕСТИ - ПРИЈЕЛАЗНЕ И ЗАВРШЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 122.
(Поступци који су почели прије ступања на снагу овог Закона)

Поступци за добијање дозвола из члана 38. овог Закона, који до дана ступања на снагу овог Закона нису окончани, завршит ће се према прописима који су били на снази на дан предаје захтјева.

Члан 123.
(Прописи Владе Федерације)

Влада Федерације у року од двије године од дана ступања на снагу овог Закона донијет ће стратегију из члана 13. и 14. овог Закона.

Члан 124.
(Прописи федералног министра)

Федерални министар донијет ће прописе из чл. 16., 20., 31., 34., 46., 48., 49., 52., 65., 68., 77. и 88. овог Закона у року од двије године, а прописе из члана 19. овог Закона у року од пет година од дана ступања на снагу овог Закона.

Члан 125.
(Примјена постојећих прописа)

До доношења нових прописа и правилника према одредбама овог Закона, примјењиват ће се слједећи прописи, уколико нису у супротности са овим законом:

- а) Правилник о условима које морају испуњавати правне особе за израду Елабората о категоризацији угљених слојева и јама и разврставање јамских просторија према ступњу опасности од метана и Елабората о класификацији и категоризацији јаме, односно јамских просторија према ступњу опасности од експлозивне угљене прашине у погледу оспособљености и опремљености и поступку њиховог одобрења („Службене новине Федерације БиХ“, број 68/11),

- b) Правилник о полагању стручног испита за одређене послове у области рударства („Службене новине Федерације БиХ“, број 70/11).
- ц) Правилник о изменама и допунама правилника о полагању стручног испита за одређене послове у области рударства („Службене новине Федерације БиХ“, број 7/20).
- д) Правилник о полагању стручног испита за самостално руковање експлозивним средствима у области рударства („Службене новине Федерације БиХ“, број 78/11).
- е) Правилник о вођењу катастра одобрених експлоатацијских поља, начину вођења збирке исправа и пописа привредних друштава којима су издано дозволе за експлоатацију минералних сировина („Службене новине Федерације БиХ“, број 79/11).
- ф) Правилник о поступку испитивања исправности откопне методе, технологије и постројења („Службене новине Федерације БиХ“, број 80/11).
  - г) Правилник о техничким нормативима за извођење рударских мјерења, и израду рударских планова и карата, њихових размјера, избор система координата и вођење рударско - мјерачке и друге документације која се употребљава при изради рударске техничке документације („Службене новине Федерације БиХ“, број 14/12).
  - х) Правилник за провођење техничких мјера и мјера заштите за складиштење и трошење секундарних или тренутно отпадних сировина у рударству и корисних минералних сировина добијених кроз истражне радове („Службене новине Федерације БиХ“, број 37/12).
  - ж) Правилник о садржају, редослиједу израде, саставним дијеловима и начину израде рударских пројеката („Службене новине Федерације БиХ“, број 53/12).
  - ј) Правилник о садржају елабората, начину и поступку категоризације угљених слојева и јама и разврставању јамских просторија према ступњу опасности од метана („Службене новине Федерације БиХ“, број 59/12).
- к) Правилник о начину организовања, стручној осposебљености и техничкој опремљености службе плашавања, ватрогасне службе и службе прве помоћи у рударском привредном друштву („Службене новине Федерације БиХ“, број 64/12).
- л) Правилника о садржају елабората начину и поступку класификације угљеног слоја и категоризације јама односно јамских просторија према ступњу опасности од експлозивне угљене прашине („Службене новине Федерације БиХ“, број 104/13).
- м) Правилник о провођењу техничких мјера и мјера заштите при извођењу рударских радова на површини и /или испод земље који нису познати уз радове експлоатације минералних сировина („Службене новине Федерације БиХ“, број 95/15).
- н) Правилник о обављању техничког прегледа рударских објеката, постројења, уређаја инсталација, садржају записника и начину именовања чланова комисије и накнадама („Службене новине Федерације БиХ“, број 48/14).
- о) Правилник о техничким мјерама са мјерама заштите при експлоатацији минералних сировина дубинским бушењем („Службене новине Федерације БиХ“, број 38/13).
- п) Правилник о садржају и начину израде стратегије управљања минералним сировинама („Службене новине Федерације БиХ“, број 31/12).
- р) Закон о пријевозу опасних материја („Службени лист СФРЈ“, бр. 27/90 и 45/90).
- с) Закон о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова –

- пречишћени текст („Службени лист СФРЈ”, бр. 39/89 и 36/90),
- т) Правилник о садржају рударских пројеката за коришћење нафте и земног гаса („Службени лист СФРЈ”, број 21/88),
- у) Правилник о техничким нормативима за припремање минералних сировина – руда, обојених метала („Службени лист СФРЈ”, бр. 36/79),
- в) Правилник о техничким нормативима при руковању експлозивним средствима и минирању у рударству („Службени лист СФРЈ”, бр. 26/88 и 63/88),
- з) Правилник о техничким нормативима за подземну експлоатацију угља („Службени лист СФРЈ”, бр. 4/89, 45/89, 3/90 и 54/90),
- аа) Правилник о техничким нормативима за подземну експлоатацију минералних сировина метала и неметала („Службени лист СФРЈ”, бр. 24/91),
- бб) Правилник о техничким нормативима при пријевозу људи и материјала окрима рудника („Службени лист СФРЈ”, бр. 4/80, 12/85, 35/87 и 51/88),
- цц) Правилник о техничким нормативима при пријевозу људи у рудницима са подземном експлоатацијом минералних сировина хоризонталним и косим просторијама („Службени лист СФРЈ”, број 34/89),
- дд) Правилник о техничким нормативима за пријевоз транспортерима са траком у рударству („Службени лист СФРЈ”, бр. 5/73, 12/74, 4/86 и 4/89) са изузетком одредби чл. од 23. до 85. и чл. од 90. до 112.,
- ее) Правилник о техничким нормативима за градњу јамских магазина за експлозивна средства у рудницима с подземном експлоатацијом минералних сировина („Службени лист СФРЈ”, број 12/86),
- фф) Правилник о техничким нормативима за стројеве с дизелним моторима који се користе при подземним рударским радовима у неметалским јамама („Службени лист СФРЈ”, број 66/78),
- гг) Правилник о техничким нормативима за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина („Службени лист СФРЈ”, бр. 4/86 и 62/87),
- хх) Правилник о техничким нормативима за површинску експлоатацију архитектонско - грађевинског камена (укусног камена), техничког камена, шљунка и пијеска те прераду архитектонско - грађевинског камена („Службени лист СФРЈ”, број 11/86),
- ии) Правилник о техничким нормативима за изградњу објеката за добивање морске соли и за производњу морске соли („Службени лист СФРЈ”, број 20/78),
- јј) Правилник о техничким нормативима за рударске радове при истраживању и експлоатацији лежишта камене соли („Службени лист СФРЈ”, број 8/79),
- кк) Правилник о техничким нормативима за истраживање, добијање и припрему нуклеарних минералних сировина („Службени лист СФРЈ”, бр. 39/85 и 40/86),
- лл) Правилник о техничким нормативима за електрична постројења, уређаје и инсталације у рудницима са подземном експлоатацијом („Службени лист СФРЈ”, бр. 21/88 и 90/91),
- мм) Правилник о техничким нормативима за електрична постројења и уређаје у рудницима са површинском експлоатацијом минералних сировина („Службени лист СФРЈ”, број 66/87),
- нн) Правилник о техничким мјерама заштите на раду при рударским подземним радовима („Службени лист СФРЈ”, бр. 11/67, 35/67, 60/70, 9/71, 3/73 и 5/73) и то дио од члана 1. до 35.,
- оо) Наредба о обавезном атестирању ујади за извозна постројења у рударству („Службени лист СФРЈ”, бр. 27/80 и 67/80),
- пп) Правилник о мјерама заштите при руковању експлозивним средствима и

- минирању у рударству („Службени лист СФРЈ“, бр. 8/87 и 12/88).
- рр) Правилник о техничким нормативима за покретне степенице и траке за пријевоз људи („Службени лист СФРЈ“, бр. 66/78, 13/82 и 42/88).
- сс) Правилник о општим мјерама и нормативима заштите на раду на оруђима за рад и уређајима („Службени лист СФРЈ“, број 18/87).
- тт) Правилник о техничким нормативима за дизалице („Службени лист СФРЈ“, број 65/91).
- уу) Правилник о средствима личне заштите на раду и личној заштитној опреми („Службени лист СФРЈ“, број 35/89).
- вв) Правилник о техничким нормативима за скијашке лифтове („Службени лист СФРЈ“, бр. 2/85 и 11/85).
- зз) Правилник о техничким нормативима и о заштити на раду при истраживању и експлоатацији нафте и земних гасова дубинским бушотинама („Службени лист СРЈ“, бр. 46/60, 37/64, 2/67 и 14/67).
- ааа) Правилник о техничким нормативима за заштиту складишта од пожара и експлозије („Службени лист СФРЈ“, број 24/87).
- ббб) Правилник о техничким нормативима при истраживању и експлоатацији нафте, земних гасова и спљиних вода („Службени лист СФРЈ“, бр. 43/79, 41/81 и 15/82).
- ццц) Правилник о техничким нормативима за стабилне посуде под притиском („Службени лист СФРЈ“, број 16/83).
- ддд) Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Службени лист СФРЈ“, бр. 53/88 и 54/88).
- еее) Правилник о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 кВ до 400 кВ („Службени лист СФРЈ“, број 65/88).
- ффф) Правилник о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова („Службени лист СФРЈ“, бр. 51/73, 69/73, 11/80, 36/86 и 65/88).
- ггг) Правилник о техничким нормативима за дизапа на електрични погон за вертикални пријевоз особа и терета („Службени лист СФРЈ“, бр. 16/86 и 28/89).
- ххх) Правилник о техничким мјерама за лифтове („Службени лист СФРЈ“, бр. 51/78, 16/88 и 28/89).
- иии) Правилник о обавезном атестирању дизапа на електрични погон за вертикални пријевоз особа и терета те о условима које морају испуњавати организације удруженог рада овлаштене за атестирање тих производа („Службени лист СФРЈ“, број 27/90).
- јјј) Правилник о техничким нормативима за дизапа на електрични погон за вертикални пријевоз терета са кабином у коју није могућ приступ људи („Службени лист СФРЈ“, број 55/87).
- ккк) Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Службени лист СФРЈ“, број 74/90).
- ллл) Правилник о техничким нормативима за изградњу нисконапонских надземних водова („Службени лист СФРЈ“, број 6/92).
- mmm) Правилник о техничким прописима о громобранима („Службени лист СФРЈ“, број 13/88).
- nnn) Правилник о техничким мјерама за уређаје са свјетлећим цијевима („Службени лист СФРЈ“, број 14/87).
- ooo) Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских

- постројења од пренапона („Службени лист СФРЈ“, бр. 7/71 и 47/76),
- ппп) Правилник о техничким нормативима за заштиту од статичког електрицитета („Службени лист СФРЈ“, број 62/73),
- ррр) Правилник о техничким нормативима и условима за пројектовање и изведбу електричних постројења у просторијама у којима се ради с експлозивом („Службени лист СФРЈ“, број 17/74),
- ссс) Правилник о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000 В („Службени лист СФРЈ“, бр. 4/74 и 13/78),
- ттт) Правилник о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трансформаторских станица („Службени лист СФРЈ“, број 13/78),
- ууу) Правилник о техничким нормативима за уређаје електроенергетских постројења називног напона 10 кВ за рад под напонем 20 кВ („Службени лист СФРЈ“, број 10/79),
- ввв) Правилник о техничким мјерама за погон и одржавање електроенергетских постројења („Службени лист СФРЈ“, број 19/88),
- ззз) Наредба о обавезном атестирању пријеносних влата са електромоторима („Службени лист СФРЈ“, број 21/87),
- зааа) Наредба о обавезном атестирању (хомологацији) противексплозијских заштићених електричних уређаја који су намијењени за употребу у просторима угроженим од експлозивних смјеша („Службени лист СФРЈ“, број 25/89),
- бббб) Прописи за противексплозијску заштиту („Службени лист СФРЈ“, број 18/81),
- цццц) Правилник о техничким нормативима за постављање надземних електроенергетских водова и телекомуникационих кабловских водова („Службени лист СФРЈ“, број 36/86),
- дддд) Правилник о обрасцима евиденција о произведеним и набављеним експлозивним материјалима („Службени лист СРБиХ“, број 21/78),
- ееее) Правилник о заштити на раду и о техничким мјерама за развијаче ацетилена и ацетиленске станице („Службени лист СРБиХ“, број 32/87),
- фффф) Правилник о условима за утарђивање радних мјеста са посебним условима рада и љекарским прегледима радника на тим радним мјестима („Службени лист СРБиХ“, број 2/91),
- гггг) Правилник о поступку скраћивања радног времена на радним мјестима са посебним условима рада („Службени лист СРБиХ“, број 2/91),
- хххх) Правилник о условима које у погледу кадрова и техничке опреме морају испуњавати организације које врше периодичне прегледе и испитивања из области заштите на раду („Службени лист СРБиХ“, број 2/91),
- ииии) Правилник о вођењу евиденција и чувању исправа и садржају годишњег извјештаја из области заштите на раду („Службени лист СРБиХ“, број 2/91)
- јјјј) Правилник о заштити на раду при кориштењу електричне струје („Службени лист СРБиХ“, број 34/88) и
- кккк) Правилник о техничко – заштитним мјерама при раду на површинским откопима угља, металних и неметалних сировина („Службени лист ФНРЈ“, број 18/61).

Члан 126.
(Родна неутралност појмова)

Ријечи и појмовни склопови који имају родно значење без обзира на то јесу ли у Закону кориштени у мушком или женском роду односе се једнако на мушки и женски род.

Члан 127.
(Примјена постојећих стандарда и норматива)

До доношења нових стандарда и норматива, примјењиват ће се постојећи стандарди и нормативи из ове области, уколико нису у супротности са овим Законом.

Члан 128.
(Престанак важења Закона)

Ступањем на снагу овог Закона престаје важити Закон о рударству („Службене новине Федерације БиХ“, број 26/10).

Члан 129.
(Кантонални прописи)

Кантони су дужни у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона донијети кантонални закон о рударству усклађен са овим Законом, односно важећи закон ускладити са одредбама овог Закона узимајући у обзир кантоналне надлежности и посебности области рударства.

Члан 130.
(Ступање Закона на снагу)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

Образложење
Приједлога Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине

а) Уставни основ

Уставни основ за доношење Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине садржан је у члану III. 1. тачка б) Устава Федерације Босне и Херцеговине, који је измијењен амандманима VIII, LXXXIX и CVI, према којем је у искључивој надлежности Федерације утврђивања привредне политике, укључујући планирање и обнову, те политика кориштења земљишта на федералном нивоу и у члану III. 2. тачке ц) и х) Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којем су федерална власт и кантони надлежни за политику заштите човјекове околине и кориштења природних богатстава и у члану IV. А. 20. (1) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којима је Парламент Федерације, уз остале овласти предвиђене Уставом, одговоран за доношење закона о обнашању дужности федералне власти.

б) Разлози за доношење прописа и објашњење одабране политике

Парламент Федерације Босне и Херцеговине је на сједници Заступничког дома одржао 21.04.2010. и сједници Дома народа 28.01.2010. године усвојио Закон о рударству Федерације Босне и Херцеговине (Службене новине Федерације БиХ, број 26/10).

Уставом Федерације Босне и Херцеговине утврђена је заједничка надлежност Федерације и кантона за област кориштења природних богатстава и како ова надлежност може бити остваривана. Поред одредби о договарању на трајној основи у погледу ових надлежности, поступању федералне и кантоналних власти у вршењу ових надлежности у Уставу је утврђено да федерална власт има право утврђивати политику и доносити законе који се тичу сваке од заједничких надлежности (члан III. 3. 3.(3) Устава Федерације Босне и Херцеговине).

Важећи Закон о рударству Федерације Босне и Херцеговине (Службене новине Федерације БиХ, број 26/10) (у наставку текста: Закон) у практичној примјени је нешто дужи од 10 година. Након доношења Закона у Федерацији Босне и Херцеговине донесени су и измијењени бројни закони у другим областима, између осталог, Закон о концесијама, Закон о водама, Закон о просторном планирању и кориштењу земљишта на нивоу Федерације Босне и Херцеговине, Закон о привредним друштвима, Закон о јавним предузећима, Закон о инспекцијама, Закон о прекршајима, Закон о стварним правима, Закон о заштити на раду, сет закона из области заштите природе и околица и други, што захтијева међусобну хармонизацију.

Практична примјена Закона указала је на потребу прецизирања одређених норми, измјену и усклађивање, отклањање нејасноћа и др.

Планом рада Федералног министарства енергије, рударства и индустрије за 2020. годину била је планирана израда Закона о измјенама и допунама Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине.

Након проведених консултација и Мишљења Уреда за законодавство и усклађеност са прописима Еуропске Уније број: 01-03-02/1-14-711/20 од 17.8.2020.

године у којем се предлаже да се умјесто предложених измјена и допуна приступи изради новог текста предметног закона, а имајући у виду одредбе члана 47, став (3) Правила и поступака за израду закона и других прописа Федерације Босне и Херцеговине („Службеног гласника Федерације БиХ, број 71/14).

Цијенећи наведено мишљење и приједлоге појединих Кантона донесена је одлука да се приступи изради новог текста Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине.

Радна група за израду новог Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине формирана је Рјешењем број: 06-30-2-148/20 од 16.09.2020. године.

Образложење предложених правних рјешења

ДИО ПРВИ – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

У чл. 1. до 12. садржане су одредбе о: предмету Закона, појашњењу појмова, управљању минералним сировинама, примјени Закона, рударској дјелатности, минералним сировинама и врсти минералних сировина, рударским родовима, рударским објектима и постројењима, рудничним водама, стицању права на експлоатацију минералних сировина, експлоатационом пољу и забрани експлоатације минералних сировина при извођењу грађевинских радова.

ДИО ДРУГИ - УПРАВЉАЊЕ МИНЕРАЛНИМ СИРОВИНАМА

У чл. 13. до 15. садржане су одредбе о: Стратегији управљања минералним сировинама, Плану управљања минералним сировинама и надлежностима за доношење и Плану управљања минералним сировинама и просторном планирању.

ДИО ТРЕЋИ - ИЗВОЂЕЊЕ РУДАРСКИХ РАДОВА

У чл. 16. до 19. садржане су одредбе о: условима за извођење рударских радова, начину извођења рударских радова, раду више извођача рударских радова у рударским објектима и прописима при извођењу рударских радова.

У чл. 20. до 23. садржане су одредбе о: служба спашавања, ватрогасна служба и служба прве помоћи, поступцима радника и привредног друштва у случају појава изненадних опасности, спровођењу стручних послова у области заштите на раду, заштите здравља радника на раду и заштите животне средине и руковођењу пословима заштите на раду и заштите здравља радника на раду.

У чл. 24. до 31. садржане су одредбе о: руководићим особама у рударству, главном техничком руковођењу у јамској и површинској експлоатацији, главном техничком руковођењу у бушотинској експлоатацији, техничком руковођењу, условима за обављање послова рударских мјерења, надзорника у рударским објектима, пословође и самосталног руковања експлозивним средствима у рударству.

У чл. 32. до 37. садржане су одредбе о: завршеним школама и факултетима потребним за обављање одређених рударских послова и техничког руковођења, стручном испиту за техничко руковођење, надзор над рударским родовима и самостално обављање рударских мјерења и полагање стручног испита, потребном радном искуству за обављање одређених послова у рударству, обавезама привредног друштва за извођење радова, књизи рударског надзора и вођењу те књиге.

У чл. 38. до 49. садржане су одредбе о: потребним дозволама за извођења радова на непосредној експлоатацији минералних сировина, захтјеву за издавање

дозволе и садржај дозволе за експлоатацију, укидању дозволе за експлоатацију, престанку важења дозволе за експлоатацију, захтјева за продужење дозволе за експлоатацију, дозволи за потпуну и трајну обуставу експлоатације, дозволи за извођење радова и градњу објеката према рударском пројекту, привременој дозволи за извођење рударских радова, коначној дозволи за извођење рударских радова, почетку извођења рударских радова, дозволи за употребу рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација и дозволи за обављање периодичних прегледа.

ДИО ЧЕТВРТИ - МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

У чл. 50. до 59. садржане су одредбе о: провођењу мјере заштите на раду, сигурности и здрављу радника на раду, изради акта о процјени ризика, подузимању мјера за заштиту живота грађана и осигурање имовине, упознавању са прописима и увођењу у посао, обавезама познавања прописа из области заштите на раду и санкције за непознавање прописа, привремено удаљавање радника са посла и забрана уношења одређених средстава у јамске објекте.

ДИО ПЕТИ - ПРИВРЕМЕНА, ПОТПУНА И ТРАЈНА ОБУСТАВА РУДАРСКИХ РАДОВА

У чл. 60. до 65. садржане су одредбе о: привременој обустави рударских радова, потпуној и трајној обустави рударских радова, санацији и рекултивацији последица рударских радова на околиш, престанак права и обавеза привредном друштву, отклањању последица рударских радова и катастру експлоатацијских поља.

ДИО ШЕСТИ - ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ПРОЈЕКТОВАЊЕ

У чл. 66. до 76. садржане су одредбе о: техничкој документацији у рударству, усклађености техничке документације, врсти рударских пројеката, идејном рударском пројекту, главном рударском пројекту, допунском рударском пројекту, техничком и поједностављеном рударском пројекту, рударском пројекту за истраживање чврстих минералних сировина, нострификацији рударских пројеката, поновној експлоатацији минералних сировина.

У чл. 77. до 81. садржане су одредбе о: изради елабората и категоризацији јама и јамских просторија, изради рударских пројеката, способносноности лица за израду рударских пројеката, овлашћеним лицима и писаној изјави.

У чл. 82. до 86. садржане су одредбе о: ревизији рударског пројекта, успеси и право ревизије рударског пројекта, задатак ревидента, ревизиона клаузула, измјене у рударском пројекту за извођење радова.

ДИО СЕДМИ - РУДАРСКИ ПЛАНОВИ И РУДАРСКА МЈЕРЕЊА

У чл. 87. до 97. садржане су одредбе о: плановима и картама, достављању и изради планова и карата, обавезним плановима и картама, обавезним плановима и картама при експлоатацији гасовитих и текућих лежишта минералних сировина, прикључивању рударских мјерења на државну геодетску основу, рударским мјерачким књигама, лицима за обављање рударских мјерења, кориштење земљишта за премјер, достављању планова, о годишњем и дугорочном плану експлоатације минералних сировина и усклађеност рударских пројеката са прописима који уређују заштиту околиша.

ДИО ОСМИ - НАДЗОР

У чл. 88. до 114. садржане су одредбе о: управном и инспекцијском надзору, рударској инспекцији и рударском инспектору, надлежности инспекције, овлашћењу и дужностима инспектора, дужности привредног друштва, односно извођача рударских радова при инспекцијском надзору, записнику о инспекцијском надзору, управним мјерама, привременој забрани извођења рударских радова, забрани извођења рударских радова, забрани обављања дјелатности, усменом изрицању управне мјере, року за доношење рјешења, извршењу рјешења, жалби на рјешење и року за рјешавање жалбе.

ДИО ДЕВЕТИ - ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА

У чл. 115. до 117. садржане су одредбе о: угрожавању окопиша, сагласности за грађење у експлоатационом пољу и грађење у експлоатационом пољу.

ДИО ДЕСЕТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

У чл. 118. до 121. садржане су одредбе о прекршцима и врстама прекршаја, износима новчаних казни за привредно друштво и другу правну особу, одговорне особе у правној особи и раднике те забрана одговорној особи да обавља одређену дужност у утврђеном временском трајању.

ДИО ЈЕДANAESTИ - ПРИЈЕЛАЗНЕ И ЗАВРШЕНЕ ОДРЕДБЕ

У чл. 122. до 130. садржане су одредбе о: поступцима који су почели прије ступања на снагу овог Закона, прописима које доноси Влада Федерације Босне и Херцеговине, прописима које доноси федерални министар енергије, рударства и индустрије, примјени постојећих прописа, родној неутралности појмова, примјени постојећих стандарда и норматива, престанку важења Закона, кантоналним прописима и ступању Закона на снагу.

ц) Усклађеност прописа са европским законодавством

Законом се не врши усклађивање са правном стечевином (acquis-ем) Европске Уније, а што је прописано Одлуком о инструментима за усклађивање законодавства БиХ са правном стечевином Европске Уније ("Службени гласник БиХ број: 75/16) из разлога што на нивоу Европске уније нема прописа којима је регулисано питање експлоатације минералних сировина.

д) Проведбени механизми и начин осигурања поштивања прописа

Механизми и начин осигурања поштивања прописа вршит ће се у складу са Законом о рударству Федерације Босне и Херцеговине односно управни надзор вршит ће Федерално министарство енергије, рударства и индустрије и кантонална министарства надлежна за рударство сватко у оквиру своје надлежности. Инспекцијски надзор вршит ће Федерална управа за инспекције послове-Федерални рударско, термо и електро-енергетски инспекторат и кантоналне инспекције надлежне за рударство сватко у оквиру своје надлежности.

е) Опис консултација вођених у процесу израде прописа

У процесу израде Закона вршена је анализа приоритета актера за консултације који имају интерес за доношење Закона или на које утјече доношење Закона. Као формални актери регистрирани су они који су у процес израде Закона укључени због својих уставних или законских овласти: кантонална министарства

надлежна за рударство, Федерална управа за инспекцијске послове, рудници, привредна друштва која се баве експлоатацијом минералних сировина, привредна друштва која се баве израдом техничке документације за рударство, институт и факултет, синдикати и привредна комора,

Федерално министарство енергије, рударства и индустрије у прилогу акт број: 06-30-2-1480/20 од 07.01.2021. године Преднацрт Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине је доставило:

1. ЈП „Електропривреда БиХ“ д.д. Сарајево
2. Рудник угља „Крека“ д.о.о. – Тузла
3. Рудник мрког угља „Ђурђевић“ д.о.о. – Ђурђевић
4. Рудник мрког угља „Какањ“ д.о.о. – Какањ
5. Рудник мрког угља „Бреза“ д.о.о. – Бреза
6. Рудник мрког угља „Зеница“ д.о.о. – Зеница
7. Рудник мрког угља „Абид Лолић“ д.о.о. – Травник-Била
8. Рудник угља „Грачаница“ д.о.о. Горњи Вакуф-Ускопље и
9. Рудници мрког угља “БАНОВИЋИ” д.д. Бановићи
10. Рудници боксита д.о.о. Широки Бријег
11. „Рудници боксита“ д.о.о. Посушје
12. „Рудници боксита Јајце“ о.д.д. Јајце
13. ЛАГЕР д.о.о. Посушје
14. Рудник соли “Тузла” д.д. Тузла
15. Федерална управа за инспекцијске послове, Сарајево
16. ББМ д.о.о. Сарајево
17. ГЕОМЕТ д.о.о. Олово
18. Рударски институт д.д. Тузла
19. Рудар д.о.о. Тузла
20. Рударско геолошко-грађевински факултет Тузла
21. РУД-ПРОМ д.о.о. Тузла
22. Привредна / Господарска комора Федерације БиХ
23. Самостални синдикат радника рудника Федерације БиХ
24. Самостални синдикат рудара у Федерације БиХ

Имајући у виду да се ради о Закону из заједничке надлежности Федерално министарство енергије, рударства и индустрије доставило је у писаном и електронском у прилогу акта број: 06-30-2-1480/20 од 07.01.2021. године Нацрт Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине Владама свих десет кантона у Федерацији Босне и Херцеговине.

Сви позвани учесници консултација обавијештени су да је Нацрт Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине објављен и на службеној страници Федералног министарства енергије, рударства и индустрије (www.фмери.gov.ba). Сви заинтересирани су позвани да своје примједбе, сугестије и приједлоге на објављени Нацрт Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине могу доставити у року од мјесец дана од дана пријема акта односно дана објаве на службеној страници ФМЕРИ писмено или на е-маил адресу: амир.халилцевић@фмери.gov.ba.

Своје приједлоге, примједбе и сугестије доставили су:

- > др. сц. Халид Чичкушић, дипл. инж. руд. Рудници „Крека“ д.о.о. Тузла
- > Федерална управа за инспекцијске послове, Сарајево
- > Рудници мрког угљена “БАНОВИЋИ” д.д. Бановићи
- > Привредна / Господарска комора Федерације БиХ
Инжењерска комора Федерације БиХ-Матична секција инжењера геологије
- > Рударски институт д.д. Тузла
- > РУДЕХ д.о.о. Сарајево
- > Унско-сански кантон-Министарство привреде
- > Удружење инжењера сигурности и помоћи Тузла
- > Рудник соли „Тузла“ д.д. Тузла
- > Привредна / Господарска комора Федерације БиХ
Инжењерска комора Федерације БиХ-Матична секција инжењера рударске струке
- > Тузлански кантон -Министарство привреде
- > Босанско –подрињски кантон -Влада кантона
- > Посавски кантон -Влада
- > Херцеговачко-неретвански кантон -Министарство привреде
- > Кантон Западнохерцеговачки-Влада
- > Средњобосански кантон
Министарство привреде
- > Сарајевски кантон -Министарство привреде
- > Сарајевски кантон -Министарство комуналне привреде,
инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша
- > Кантон 10 –Министарство привреде
- > Кантон 10- Управа за инспекцијске послове
- > ЈП „Електропривреда БиХ“д.д. Сарајево

Своје приједлоге, примједбе и сугестије није доставио Зеничко-добојски кантон ни након поновљеног позива од 08.03.2021. године. На поновно тражење Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, Министарство привреде Зеничко-добојског кантона дана 30.08.2021. године доставило је акт број: 04-02-762-2/21 у којем наводе да немају примједби на достављени текст Нацрта Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине.

Своје приједлоге, примједбе и сугестије нису доставили:

- > Рудници боксита д.о.о. Широки Бријег
- > „Рудници боксита“ д.о.о. Посушје
- > „Рудници боксита Јајце“ о.д.д. Јајце
- > ЛАГЕР д.о.о. Посушје
- > ББМ д.о.о. Сарајево
- > ГЕОМЕТ д.о.о. Олово
- > Рудар д.о.о. Тузла
- > Рударско геолошко-грађевински факултет Тузла
- > РУД-ПРОМ д.о.о.Тузла
- > Привредна / Господарска комора Федерације БиХ
- > Самостални синдикат радника рудника Федерације БиХ
- > Самостални синдикат рудара у Федерације БиХ

Након разматрања достављених мишљења, приједлога и сугестија, основани приједлози и сугестије су прихваћени и укључени у текст Приједлога Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине, а за неприхваћене наведени су разлози.

Влада Федерације Босне и Херцеговине је на својој 281. сједници одржаној 16.09.2021. године утврдила Нацрт Закона о рударству Федерације БиХ и исти упутила у парламентарну процедуру.

Представнички дом Парламента Федерације БиХ је на својој 26. редовној сједници одржаној 27.10.2021. године разматрао и прихватио Нацрт закона о рударству Федерације БиХ и донио одговарајући закључак.

Дом народа Федерације БиХ је у наставку 17. сједнице 03.03.2022. године прихватио Нацрт закона о рударству Федерације БиХ и донио закључак којим је задужио предлагатеља да организира и спроведе јавну расправу у складу са процедурама предвиђеним у Уставу Федерације БиХ за доношење закона из заједничке надлежности федералне власти и кантона, а Стручне службе Дома народа Парламента Федерације БиХ да закључак и Нацрт Закона о рударству Федерације БиХ достави кантоналним скупштинама ради давања мишљења.

Федерално министарство енергије, рударства и индустрије као предлагатељ Закона о рударству Федерације БиХ провео јавне расправе и то у Сарајеву 20.04.2022. године, Мостару 10.05.2022. године и Тузли 12.05.2022. године.

Након проведених јавних расправа примједбе на нацрт Закона о рударству Федерације БиХ доставили су:

- Град Тузла
- РУ "КРЕКА" д.д. Тузла
- Матична секција инжењера геологије
- Кантонална привредна комора ТК
- Рударски институт д.д. Тузла
- Елвис Бургић
- Амор Хусић
- Адам Авдић са групом инжењера

Федерално министарство енергије, рударства и индустрије доставило је у писаном и електронском у прилогу акта број: 06-30-2-1480/20 од 24.03.2022. године Нацрт Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине Федералном министарству околиша и туризма, Федералном министарству пољопривреде, водопривреде и шумарства и Федералном министарству просторног уређења. Примједбе на Нацрт Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине доставила су сва три министарства.

Такођер, према закључку Дома народа Парламента Федерације БиХ примједбе на Нацрт Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине доставиле су скупштине свих Кантона:

1. Посавски кантон
2. Тузланска кантон
3. Зеничко-добојски кантон
4. Босанско-подрињски кантон
5. Средњобосански кантон
6. Кантон 10

Своје приједлоге, примједбе и сугестије није доставио Заподнохерцеговачки кантон, Унско-сански кантон, Херцеговачко-неретвански кантон, Кантон Сарајево. На поновно тражење Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, наведени кантони су доставили своја мишљења.

Након разматрања достављених мишљења, приједлога и сугестија, основани приједлози и сугестије су прихваћени и укључени у текст Приједлога Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине, а за неприхваћене наведени су разлози.

Федерално министарство енергије, рударства и индустрије није прихватило приједлоге Кантона Посавског, Кантона Запднохерцеговачког, Средњобосански кантон и Кантона 10 за измјену члана 6. које се односе на подјелу надлежности над минералним сировинама између федералне и кантоналних власти као нити друге приједлоге у вези с тим измјенама, будући да су приједлози у супротности са подјелама надлежности које су утврђене у члану 7. важећег Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине (Службене новине Федерације БиХ*, број 26/10), обрађивач Приједлога се определио за нормативно рјешење утврђено у наведеном Закону.

Примједбе Зеничко-Добојски кантон

1. Примједба се не прихвата обзиром да је у ставу 3. члана 20. прописано да је ПД дужно организовати ватрогасну службу и службу прве помоћи или закључити уговор са одговарајућим службама у мјесту гдје се налази привредно друштво. Начин регулисања међусобних обавеза са одговарајућим службама није предмет овог Закона. Федерални министар је донио Правилник о начину организовања, стручној оспособљености и техничкој опремљености службе спасавања, ватрогасне службе и службе прве помоћи у рударском привредном друштву ("Сл. новине Федерације БиХ", бр. 64/12)

2. Члан 39. (Захтјев за издавање дозволе и садржај дозволе за експлоатацију)

Став (1) тачка б. Прихваћена

Став (1) не прихвата се додавање тачке г.) рјешење о претворби шумског земљишта у грађевинско обзиром да је тачком ф. тражена урбанистичка сагласност која обухвата и питање претворбе земљишта.

Став (2) тачка д. не прихвата се. Радови на експлоатацији минералних сировина изводе се на основу пројектне документације. Дозвола за извођење радова на експлоатацији одређене минералне сировине је одобрен пројекат (Главни рударски пројекат, Допуски рударски пројекат), што је тачком д) став (2) члана 39. и речено.

3. Члан 42. (Захтјев за продужење дозволе за експлоатацију)

Став (1) не прихвата се. Локалитет за експлоатацију одређене минералне сировине је дефинисан преломним тачкама које су наведене у дозволи.

Став (1) тачка б. Прихваћена

Став (2) не прихвата се. У самом називу члану 42. као и у ставу (2) је јасно написано на шта се исти односи.

4. Члан 44. (Дозвола за извођење радова и градњу објеката према рударском пројекту)

Став (2) не прихвата се. Извјештај ревидента о ревизији пројекта је важан документ који се поред остале документације прилаже уз захтјев и остаје у предмету. Свакако исти је и саставни дио пројекта, а то је регулисано Правилником о садржају, редослиједу израде, саставним дијеловима и начину израде рударских пројеката ("Службене новине Федерације БиХ", број: 53/12).

Такође не прихвата се замјена текста "Извјештај ревидента о ревизији пројекта" текстом "шумарска сагласност, односно Рјешење о претворби шумског земљишта у грађевинско" обзиром да је тачком ф. тражена урбанистичка сагласност која обухвата и питање претворбе земљишта.

5. Члан 45. (Привремена дозвола за извођење рударских радова)

Комплетна примједба на члан 45. не прихвата се. Чланом 45. Нацрта ЗОР је јасно дефинисано на шта се односи Привремена дозвола за извођење рударских радова, а што се тиче става (2) он се односи на све за шта је предвиђен пробни рад.

Што се тиче става (3) тачка б) то је образложено у претходном члану став (2) а који се односи на Извјештај ревидента о ревизији пројекта.

У ставу (4) јесте остављена могућност да се Привремена дозвола за извођење рударских радова може издати и на период дужи од двије године. Издавање ове дозволе се врши на основу Елабората о праћењу рада, који садржи техничко - технолошке и сигурносне елементе остварених основних пројектованих параметара, а што је уређено Правилником о поступку испитивања исправности откопне методе, технологије и постројења ("Службене новине Федерације БиХ", број: 80/11).

6. Члан 46. (Конечна дозвола за извођење рударских радова)

Не прихвата се измјена назива члана 46. обзиром да у разради члана 46. је наведено на шта се тачно односи и исти је усклађен са називом.

7. Члан 109. (Забрана обављања дјелатности)

Не прихвата се додавање става (2). Инспектор контролише привредна друштва којима је надлежни орган издао рјешење за обављање пословима у оквиру рударске дјелатности и истима може изрећи одређене мјере уколико утврди недостатке при инспекцијском надзору.

8. Члан 116. (Сагласност за грађење у експлоатационом пољу)

Не прихвата се. Претходним законима је такође била дефинисана градња у експлоатационом пољу. Експлоатациона поља се додјелују у складу са усвојеним просторним планом. Привредни субјект који је добио дозволу за експлоатационо поље треба да уради Елаборат о утицају рударских радова на површину терена, односно да одреди границу утицаја рударских радова. Она може бити знатно мања од границе експлоатационог поља. Из тог

разлога привредно друштво којем је додјељено експлоатационо поље мора дати мишљење за грађење у границама експлоатационг поља водећи рачуна о граници утицаја рударских радова.

9. Члан 117. (Грађење у експлоатационом пољу)

Не прихвата се брисање става (1) из разлога што набрајање у овом ставу није таксативно већ само примјерично, што значи да се не искључују други објекти који могу бити проглашени јавним интересом.

Не прихвата се брисање става (3) јер се њиме не déroгирају други прописи којима се остварују права на накнаду штете.

10. Увођење члана 120 а. нема смисла. Физичко лице које изводи радове без дозволе и врши експлоатацију без дозволе не може контролисати инспекција нити подузимати одређене мјере. То је надлежност полиције, обзиром да се ради о отуђивању, односно крађи.

Примједбе Херцеговачко-неретвански кантон

1. Члан 2. став (1) тачка д). Не прихвата се. У тачки д) је дефинисан рудник у правном смислу док са друге стране Закон о привредним друштвима не познаје појам предузеће него привредно друштво.

2. Члан 41. (Престанак важења дозволе за експлоатацију)

Не прихвата се. Само отварање стечајног поступка над привредним друштвом не значи по аутоматизму и престанак рад друштва над којим је отворен стечај.

3. Члан 44. Не прихвата се. На овај начин је и до сада третирано рјешавање имовинско правних односа када је у питању подземна експлоатација. У Нацрту Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине је само јасније написано и образложено то што је примјењивано постојећим Законом.

4. Поглавље X (казнене одредбе). Ова примједба се не може прихватити из разлога што није довољно образложена. Из онога што је написано у образложењу примједбе није јасно о каквим повредама закона се ради од стране физичких особа у овој области, с обзиром да се свим дјелатностима из области рударства могу бавити искључиво привредна друштва.

Примједбе Тузлански кантон

1. Члан 78. (Израда рударских пројеката)

став (1) Не прихвата се из разлога што израда рударских пројеката представља привредну дјелатност, а коју привредна друштва обављају у циљу стицања добити, док са друге стране јавне установе су основане ради задовољавања потреба од општег интереса, а такође израдом документације могу бавити само привредна друштва.

2. Прихвата се приједлог Министарства привреде Тузланског кантона да се у члану 125. дода нова тачка j) Правилник о техничко – заштитним мјерама при раду на површинским сткопима угља, металних и неметалних сировина ("Службени лист ФНРЈ", број 18/61).
(Правилник о техничким нормативима за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина ("Сл.лист СФРЈ", број 4/86 и 62/87) у прелазним и завршним одредбама у чл. 317. ставља ван снаге Правилник о о техничко – заштитним мјерама при раду на површинским откопима угља, металних и неметалних сировина ("Службени лист ФНРЈ", број 18/61 и "Сл.лист СФРЈ", број: 37/64), осим одредби поглавља III – Висеће жичане жељезнице (чл. 91-107.).

Примједбе Посавски кантон

1. Члан 4. (Примјена Закона)
став (3) Прихвата се.
2. Члан 6. (Примјена Закона)
Коригован члан 6. тачка д). Не прихвата се примједба обзиром да свај ресурс припада енергетским миниералним сировинам, односно исти се може користити у енергетске сврхе. (исти је усклађен и са измјенама и допунама Законом о геолошким истраживањима).
3. Члан 12. (Забрана експлоатације минералних сировина при извођењу грађевинских радова).
Не прихвата се примједба из разлога што је предложеним чланом јасно дефинисано предметно питање.

Примједбе Кантон 10

1. Члан 6. (Минералне сировине)
став (2) Не прихвата се примједба.
Уставни основ за доношење Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине садржан је у члану III. 2. и) Устава Федерације Босне и Херцеговине према којем су федерална власт и кантони надлежни за кориштење природних богатстава.
Чланом III. 3. (1) Устава Федерације прописано је да према потребама, надлежности из члана ИИ. 2. могу бити оствариване заједнички или одвојено, или од стране кантона координирано од федералне власти и гледе ових надлежности кантони и федерална власт договарају на трајној основи.
Чланом III. 3. (3) Устава Федерације Босне и Херцеговине прописано је да федерална власт, има право утврђивати политику и доносити законе који се тичу сваке од ових надлежности.
Према одредбама чланка IV. А. 20. (1) Устава Федерације Босне и Херцеговине, Парламент Федерације Босне и Херцеговине у вршењу функције федералне власти надлежан је за доношење закона.
Код доношења претходног Закона о рударству Федерације БиХ прибављена су мишљење свих кантона. У Закону о рударству који је донесен 2010. године,

приликом његовог усвајања договорена је подјела минералних сировина између Федерације БиХ и кантона.

Парламент Федерације Босне и Херцеговине је на сједницама Заступничког дома одржаној 21.04.2010. и Дома народа 28.01.2010. године усвојио Закон о рударству Федерације Босне и Херцеговине (Службене новине Федерације БиХ, број 26/10)

Надлежност над управљањем минералним сировинама није се мјењала, она је остала иста као у важећем Закону о рударству Федерације БиХ. Такође и инспекцијски надзор није се мјењао и исти ће вршити Федерална управа за инспекцијске послове – Федерални рударско, термо и електро-енергетски инспекторат и кантоналне инспекције надлежне за рударство свако у оквиру своје надлежности.

2. Члан 13. не прихвата се примједба, обзиром да је члан 13. повезан са чланом 6. за којег је већ дато образложење.
3. Члан 16. не прихвата се примједба, обзиром да је овај члан повезан са чланом 6. у којем је дата подјела надлежности над управљањем минералним сировинама за којег је већ дато образложење
4. Примједба на чланове 23., 25., 26., 27. и 32. Дјелимично прихваћена примједба на начин да умјесто ријеч "општи" замјењује рјечју "рударски"
5. Члан 33. став (2) не прихвата се примједба.

Није прихваћен приједлог Кантона 10 да се у члану 33. став 2. Нацрта Закона уз признавања испита из Републике Српске признају и стручни испит положен према одредбама Закона о рударству Кантона у Федерацији БиХ из разлога што је у члану 33. став (1) Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине (Службене новине Федерације БиХ, број 26/10) утврђено да је полагање стручног испита у надлежности Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, а у Републици Српској у надлежности ентитетског министарства надлежног за рударство.

Разлог признавања стручног испита за техничко руковођење у области рударства између Федерације БиХ и ентитета РС јесте то што су привредна друштва из Федерације БиХ наишла на проблеме код добијања послова у РС и обрнуто.

Полагање стручног испита у Федерацији БиХ као и именовање стручне комисије за полагање испита је регулисано Законом о рударству Федерације БиХ и Правилником донесеним на основу овог закона и истим није остављена могућност да се на нивоу кантона полагају стручни испити, а такође поједини кантони нису имали стручни кадар за полагање стручног испита. Да неби били доведени у неравноправан положај оправдано је да се стручни испит полагаје на нивоу Федерације БиХ.

6. Члан 34. не прихвата се примједба. Став чланова Стручне комисије је да комисију за полагање стручног испита именује Федерални министар и да пропис за полагање стручних испита за одређене послове из области рударства доноси Федерални министар.

Овакав начин формирања комисије и полагање стручног испита је у пракси већ 13 година односно од 2010. године када је донесен Закон о рударству Федерације БиХ и није било проблема у његовој примјени. Новим Законом није третирана надлежност полагања стручног испита, она је остала иста као у претходном Закону.

7. Члан 98. не прихвата се примједба за измјену става 1. из разлог што је повезана са чланом 6. Закона о рударству Федерације БиХ а који се односи на подјелу надлежности над управљањем минералним сировинама
8. Примједба на члан 100. је основана. Како је наведено у овом члану дата је могућност да рударски инспектор може бити само рудар без обзира што у рудницима имамо електроенергетска и машинска постројења. С правом се поставља дилема и питање да ли рударски инспектор дипл.инж. рударства може конролисати машинска и електро постројења у рудницима.

Примједбе Босанско подрињски кантон

Доставио је генерално мишљење на Нацрт Закона о рударству Федерације БиХ за којег сматра да је добра основа за израду Приједлога и и предложио је да се у члану 4. у ставу (3) иза ријечи "Закона о концесијама ("Службене новине Федерације БиХ" број: 40/02) додају и ријечи " и одредбе кантоналних закона који регулишу област концесија".

Примједба је прихваћена иста је достављена и од стране Посавског кантона.

Примједбе Средњобосански кантон

1. Члан 6. (Минералне сировине)
став (2) и (3) Не прихвата се примједба.
Уставни основ за доношење Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине садржан је у члану III. 2. и) Устава Федерације Босне и Херцеговине према којем су федерална власт и кантони надлежни за кориштење природних богатстава.
Чланом III. 3. (1) Устава Федерације прописано је да према потребама, надлежности из члана III. 2. могу бити оствариване заједнички или одвојено, или од стране кантона координирано од федералне власти и гледе ових надлежности кантони и федерална власт договарају на трајној основи.
Чланом III. 3. (3) Устава Федерације Босне и Херцеговине прописано је да федерална власт, има право утврђивати политику и доносити законе који се тичу сваке од ових надлежности.
Код доношења претходног Закона о рударству Федерације БиХ прибављена су мишљење свих кантона. У Закону о рударству који је донесен 2010. године, приликом његовог усвајања договорена је подјела минералних сировина између Федерације БиХ и кантона.
Надлежност над управљањем минералним сировинама није се мјењала, она је остала иста као у важећем Закону о рударству Федерације БиХ. Такође и инспекцијски надзор није се мјењао и исти ће вршити Федерална управа за

инспекцијске послове – Федерални рударско, термо и електро-енергетски инспекторат и кантоналне инспекције надлежне за рударство свако у оквиру своје надлежности.

2. Члан 38.
став (2) и (3) Не прихвата се примједба из разлога што је иста повезана са надлежностима из члан 6. Закона о рударству, а што је претходно образложено.
3. Члан 44.
Став (4) не прихвата се из разлога што је по Закону о водама то обавезан документ и третира заштиту подземних и површинских вода у фази истраживања и експлоатације.
4. Члан 49. , 78. и 83. приједлог да се бришу услови
Примједба се не прихвата се из разлога што је Закон само поменуо битне услове које требају испуњавати привредна друштва, а они су јасније и детаљније обрађени Правилником.
5. Члан 118. , 119. и 120. приједлог да се казне за прекршаје смање
Није прихваћен приједлог Министарства привреде Кантона Средишња Босна за измјену чл. 118., 119. и 120. став (1), на смањење висине казне за прекршаје из разлога што су висине казни преузете из важећег Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине.
  - Чл. 118. са 10.000-15.000 смањи на 5.000-10.000
  - Чл. 119. са 5.000-10.000 смањи на 2.500-5.000
  - Чл. 120 са 1.000-15.000 смањи на 1.000-5.000
  - а за одговорну особу у правној особи умјесто 500-2.000 смањи на 200-500 КМ

Примједбе Западнохерцеговачки кантон

1. Члан 6. (Минералне сировине)
став (2) и (3) Не прихвата се примједба.
Уставни основ за доношење Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине садржан је у члану III. 2. и) Устава Федерације Босне и Херцеговине према којем су федерална власт и кантони надлежни за коришћење природних богатстава.
Чланом III. 3. (1) Устава Федерације прописано је да према потребама, надлежности из члана II. 2. могу бити оствариване заједнички или одвојено, или од стране кантона координирано од федералне власти и гледе ових надлежности кантони и федерална власт договарају на трајној основи.
Чланом III. 3. (3) Устава Федерације Босне и Херцеговине прописано је да федерална власт, има право утврђивати политику и доносити законе који се тичу сваке од ових надлежности.
Код доношења претходног Закона о рударству Федерације БиХ прибављена су мишљење свих кантона. У Закону о рударству који је донесен 2010. године, приликом његовог усвајања договорена је подјела минералних сировина између Федерације БиХ и кантона.

Надлежност над управљањем минералним сировинама није се мјењала, она је остала иста као у важећем Закону о рударству Федерације БиХ. Такође и инспекцијски надзор није се мјењао и исти ће вршити Федерална управа за инспекцијске послове – Федерални рударско, термо и електро-енергетски инспекторат и кантоналне инспекције надлежне за рударство свако у оквиру своје надлежности.

Примједбе Унско сански кантон

Доставио је генерално мишљење на Нацрт Закона о рударству Федерације БиХ и доставили су мишљење у виду констатација.

Када је у питању израда и ревизија пројектне документације констатација се не може прихватити обзиром да је чланом 79. Закона о рударству Федерације БиХ јасно написано ко може израђивати пројекат у погледу оспособљености, а такође и у члану 83. Закона о рударству Федерације БиХ када је у питању ревизија.

Када је у питању Главно техничко руковођење мишљење у облику констатације се прихвата, став (3) члан 25.

Примједбе Сарајевски кантон

1. Примједба на члан 35. се прихвата.
2. Примједба на члан 38, став (2) и (3) се прихвата.
3. Примједба на члан 44, није прихватљива обзиром да је у члану 38. (Дозволе) прецизирано за које дозволе је надлежно Федерално министарство, а за које кантонална министарства а све у складу са подјелом минералних сировина из члана 6. Нацрта Закона.

Примједбе ФМ Просторног уређења

1. Примједба на допуну члана 12. дјелимично се прихвата измјена у ставу (1) (2). Став (3) не може се прихватити из разлог што се односи на истражне радове, а не на експлоатацију.
2. Примједба на став (2) члана 66. (Техничка документација), прихвата се
3. Примједба на став (4) члана 66. не може се прихватити, обзиром да се мање техничке измјене односе само на услове заштите на раду.
4. Члан 116. став (1) примједба се прихвата
Став (2) дјелимично прихваћена, а други дио који се односи на оштећења обухвата све оно за шта је дата урбанистичка сагласност.

ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО ОКОЛИША И ТУРИЗМА

Примједбе прихваћене

ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ВОДОПРИВРЕДЕ И ШУМАРСТВА

Сектор за шумарство и ловство и сектор за пољопривреду и прехранбену индустрију

Не прихвата се у члану 4. додавање новог става (7) из разлога што питање промјене намјене земљишта из шумског или пољопривредног у грађевинско већ регулисано прописима, а чији су услови утврђени у урбанистичкој сагласности

Сектор за воде

Примједба на члан 9. прихваћена на начин да овај члан обухвата кориштење а не управљање водама које су се појавиле у оквиру експлоатационог поља као последица извођења рударских радова.

Члан 7. став (1) тачка п) примједба прихваћена на начин да је извршена корекција текста.

Члан 12. примједба прихваћена, на начин да је избрасан дио текста.

Агенција за водно подручје Јадранског мора

Члан 4. став 5) Нацрта Примједба дјелимично прихваћена на начин да је и ФМОиТ дало примједбу на назив акта "околинска дозвола" и исто ће бити исправљено у складу са Законом о заштити околиша.

Агенција за водно подручје ријеке Саве

Члан 4. став (2) не прихвата се из разлога што је истраживање минералних сировина прописано Законом о геолошким истраживањима у Федерацији БиХ, а експлоатација грађевног пијеска и шљунка је у надлежности кантона.

Члан 4. став (1) тачка д. прихваћена примједба на начин да су придодате и "термалне воде"

Члан 9. став 1) (да ли треба додати и воде из процеса прераде и оплемењивања минералних сировина, односно сепарације)

Члан 9. став 2) не прихвата се примједба из разлога што је то већ обухваћено постојећом одредбом.

Члан 9. став 3) прихваћена допуна става.

Члан 65. став 1) не прихвата се примједба из разлога што је то уређено и води се у ГИС-у у складу са Правилником о вођењу катастра одобрених експлоатационих поља, начину вођења збирке исправа и полиса привредних друштва којима су издате дозволе за експлоатацију минералних сировина ("Сл. Новине Федерације БиХ", број: 79/11)

Члан 65. да се у ГИС бази података воде и концесиони уговори не прихвата се из разлога што су концесиони уговори у надлежности кантоналних министарства те се не може Федералним Законом кантонима прописивати обавеза.

Члан 71. не прихвата се примједба из разлога што се на основу рударских прописа не третирају рудничке отпадне воде него се третмани отпадних вода раде према прописима који нису из области рударства.

Члан 78. Размислити о прихватању да се у ставу 2) на крају дода "и за објекте и активности које подлијежу обавези исходавања водних аката у складу са прописима из области вода"

Члан 97. прихваћена примједба на начин да је додано "и прописе о водама"

Агенција за водно подручје Јадранског мора

Примједба Агенције за водно подручје Јадранског мора, а која се односи на околинску дозволу бит ће коригована у складу са примједбама Федералног министарства околиша и туризма.

Члан 4. не прихвата се допуна члана обзиром да је чланом 86. и чланом 78. став 2) Нацрта Закона то већ прописано.

Члан 48. не прихвата се констатација из разлога што технички преглед и издавање одобрења за употребу врши Федерално министарство енергије, рударства и индустрије путем стручне комисије, а прије тог прегледа остављена је могућност да привредно друштво пусти у пробни рад у трајању до 6 мјесеци објекте, уређаје и постројења путем стручне комисије.

Члан 6. став (1) тачка е) прихвата се допуна

Не прихвата се примједба Агенције за водно подручје Јадранског мора на члан 48. став (11) тачка ф) за брисање водне дозволе из разлога што је иста потребна у току израде рударског објекта, а не након изградње као што је то према прописима о градњи. Такође не прихвата се измјена члан 48. додавањем става (12) из разлога што је ова примједба повезана са претходним ставом.

Не прихвата се примједба Агенције за водно подручје Јадранског мора на чланове 44. став (2) тачка ф), став (3) тачка е), члан 48. став (12) тачка е) алинеја 3. и члан 115. став (1) а који се односи на брисање из текста урбанистичке сагласности из разлога што ФМ просторног уређења чија је надлежност издавања урбанистичке сагласности није имало примједби на ове чланове.

Федерални завод за агропедологију

Члан 68. прихвата се примједба, а што се тиче санације и рекултивације деградираних земљишта не прихвата се из разлога што је то већ уређено чланом 62. став (10).

ГРАД Тузла

Члан 2. додавање нове тачке п) не прихвата се примједба из разлога што се питање истражног поља и самог истраживања прописује Законом о геолошким истраживањима у Федерацији БиХ („Сл. новине Федерације БиХ“ бр. 9/10 и 14/10).

Не прихвата се допуна постојеће тачке п) члана 2. из разлога што то већ произилази из смисла и постојећег предложеног текста.

Члан 11. не прихвата се примједба из разлога што то већ постојеће одредбе овог члана недозвољавају, а такође нема ни смисла у постојећем експлоатационом пољу отворати ново имајући у виду да је већ експлоатација на том експлоатационом пољу одобрена.

Члан 62. не прихвата се додавање новог става из разлога што је то већ регулисан у ставу (1) постојећег члана.

Члан 63. не прихвата се додавање два нова става из разлога што је то већ регулисан постојећим члановима Закона (члан 61. и 62.), а такође не можемо узети рок за затварање неког објекта обзиром да радови на затварању могу трајати дуже од једне године. Члан 65. Закона из разлога што ФМЕРИ не планира активности за привредно друштво, већ друштво само планира своје активности, а Министарство утврђује да ли се то проводи у складу са Законом.

Члан 106. не прихвата се из разлога што није прихваћен рок у члану 63. Закона, а што се тиче рударске инспекције већ је прописана обавеза контролисања извођења радова по одобреној пројектној документацији.

Члан 116. не прихвата се из разлога што је Федерално министарство просторног уређења дало своје примједбе на овај члан, а које су углавном прихваћене.

Примједбе Аднан Авдић

Члан 27. став (6) не прихвата се постојећим ставом је јасно дефинисано ко може обављати послове техничког руковођења у привредном друштву који изводи рударске радове, а рударски радови се наведени у члану 7. Закона.

Члан 27. став (6) не прихвата се из разлога што су у члану 7. у тачки к) и л) набројани објекти који се израђују, санирају или реконструишу рударским методама, а након завршетка израде не служе као рударски објекти, а то су: жељезнички, цестовни и хидротехнички тунели, подземна складишта плина и других угљиководоника и медија као и други објекти на површини и испод површине који се раде рударским методама као и радови на изради тунела, галерија и других подземних просторија, складишта за ЦО₂ и друге текуће и плиноритне енергенте, насипа, усјена, депонија, одлагалишта, система за транспорт минералне сировине и производа као и материјала за депоновање и одлагање, одводних канала и других грађевинских објеката рударским методама, а што није предмет изучавања на смјеру бушотинска експлоатација минералних сировина.

Примједбе Елвис Бургић

Овом примједбом г. Елвис Бургић указује на дискриминирајуће одредбе свршених студената одјека сигурности и помоћи у Нацрту Закона о рударству Федерације БиХ.

У важећем Закону о рударству Федерације БиХ ("Сл. новине Федерације БиХ" број: 26/10) у члану 22. и 31. дата је могућност руковођења Службом ЗНР, а то право чланом 24. и 26. је одузето. У Нацрту новог Закона о рударству Федерације БиХ, а имајући у виду Стручно мишљење Федералног министарства енергије, рударства и индустрије у којем је наведено које послове могу обављати свршени студенти сигурности и помоћи, одређена је служба у оквиру које су нашли своје мјесто свршени студенти смјера сигурност и помоћ, а што је дефинисано чланом 22. тачка (7).

Примједбе Амор Хусић

1. Члан 27. (Техничко руковођење) примједба се не прихвата из разлога што је постојећим чланом јасно и прецизно дефинисано ко може да обавља послове техничког руковођења.
2. Члан 29. (Надзорник у рударским објектима) примједба се не прихвата из разлога што је постојећим чланом јасно и прецизно дефинисано ко може обављати послове надзорника у рударским објектима.
3. Члан 30. (Пословодја у рударским објектима) примједба се не прихвата из разлога што је постојећим чланом јасно и прецизно дефинисано ко може да обавља послове Пословодје у рударским објектима.

Примједбе Матичне секције инжењера геологије

1. Члан 2. (Значење израза)
тачка ее) дјелимично прихваћена примједба,
тачка еее) не прихвата се обзиром да је јасно дефинисано шта је то типска рударска механизација, а сама дефиниција је задржана као и у важећем Закону о рударству Федерације БиХ.
2. Члан 7. тачка л) примједба се не прихвата, обзиром да су тачком л) обухваћени рударски радови ван експлоатационг поља или кад су у технолошкој вези са експлоатационим пољем, а за чију израду се примјењују рударске методе.
3. Члан 12. Примједба није прихваћена из разлога што је у ставу (1) овог члан већ речено да уколико се наиђе на појаву било које минералне сировине из члана 6. овог Закона мора о томе обавијестити Федерално министарство, односно кантонално министарство надлежно за рударство које ће донијети одлуку о даљњим активностима.

Примједбе Рударски институт

1. Члан 2. (Значење израза)
тачка ддд) примједба се не прихвата из разлога што приједлог занемарује практично искуство у експлоатацији минералних сировина односно што радно искуство на експлоатацији минералних сировина или извођење рударских радова поистовјећује са радним искуством стеченим у пројектантским кућама на изради пројектне документације, а што је јасно дефинисано у члану 35. Закона (Радно искуство).
2. Члан 24. (Руководећа лица у рударству)
Примједба за допуну става (1) овог члан није прихватљива из разлога што је у Правилнику о полагању стручних испита за одређене послове у области рударства ("Сл.новине Федерације БиХ" број 76/11 и 7/20) јасно дефинисано које су то врсте стручног испита, програм стручног испита, услови, начин и трошкови полагања стручног испита.
3. Члан 72. (Технички рударски пројекат)
Примједба дјелимично прихваћена, а што се тиче нужних одступања она су дефинисана у члану Члан 86. став (6) Закона.
4. Члан 78. (Израда рударских пројеката)
Став (1) размотрити промјениу назива "рударски пројектант" у "привредно друштво", обзиром да је и у члану 79. наведено привредно друштво, а и у ставу (2) члана 78. не прихвата се остаје назив рударски пројектант и исти је усклађен и у члану 78., а што се тиче приједлога за промјену става (1) који се односи на испуњавање услова у погледу минималног броја упослених (два радника) на неодређено радно вријеме исти није прихватљив обзиром да је и у важећем Закону тај број био три и исти је задржан и у новом Закону.

Став (2) не прихвата се из разлога што у важећем Закону исти није стварао недоумице и као такав задржан је и у новом Закону.

5. Члан 79. (Оспособљеност лица за рударских пројеката)

Измјена става (1) је неприхватљива из разлога што приједлог занемарује практично искуство у експлоатацији минералних сировина.

6. Члан 81. (Писана изјава)

Не прихвата се приједлог Рударског института Тузла да се брише члан 81. из разлога што давањем „писане изјаве“ пројектант потврђује примјену члана 67. Нацрта, а то је обвеза и према члану 10. став (2) Закона о заштити на раду („Службене новине Федерације БиХ“, број 79/20).

7. Члан 84. (Задатак ревидента)

Додавање новог става није прихватљиво из разлога што је члановима 82., 83., 84. и 85. регулисана ревизија пројектне документације. Пројектанти и ревиденти пројекта су дужни да усагласе и отклоне недоумице из пројекта да би се на крају добио што квалитетнији пројекат, а што је сигурно и циљ инвеститора.

Не прихвата се приједлог Рударског института Тузла да сагласност на Нужна одступања даје Пројектант који је израдио Нужна одступања. У току извођења радова по одобреном пројекту могу се десити околности да је потребно измјенити дио пројектног рјешења. Остављена је могућност да се то ради кроз Нужна одступања која може урадити пројектант привредног друштва али свакако у договору и добијену сагласност пројектанта пројектантске куће у којој је пројекат урађен, а такође измјене у пројекту какве год биле није коректно вршити без сагласности и пројектанта.

8. Члан 86. (Измјене у пројекту за извођење радова)

Измјена става (6) не може се прихватити из разлога што није нужно да пројектант буде и извођач радова као и да сагласност на Нужна одступања даје Пројектант који је израдио Нужна одступања.

Извођач радова може бити ангажовано неко правно лице које није уопште нити пројектовало нити ревидовало пројекат. У току извођења радова по одобреном пројекту могу се десити околности да је потребно измјенити дио пројектног рјешења. Остављена је могућност да се то ради кроз Нужна одступања која може урадити пројектант привредног друштва али свакако у договору и добијању сагласност пројектанта пројектантске куће у којој је пројекат урађен, а такође измјене у пројекту какве год биле није коректно вршити без сагласности и пројектанта.

Примједбе РУ "КРЕКА" д.д. Тузла

1. Члан 16. (Услови за извођење рударских радова)

Није прихваћен приједлог за измјену члана 16. из разлога што је овим чланом дефинисано извођење рударских радова и ко може изводити рударске радове, а у члану 7. су дефинисани рударски радови.

2. Члан 22.

Не прихвата се измјена става (2) из разлога што је исти задржан као и у важећем закону и у примјени није стварао нејасноће.

Став (5) примједба дјелимично прихваћена.

Не прихвата се додавање става (6а) и (6б) обзиром да се предложено дефинише интерним актом привредног друштва.

Став (7) не прихвата се из разлога што послови заштите на раду нису само непосредна контрола спровођења мјера заштите на раду него обухвата шири обим послова.

Став (8) не прихвата се из разлога што је постојећи став јасно дефинисао особе које могу обављати послове непосредне контроле спровођења мјера заштите на раду, а који су у већој мјери заступљени него што је приједлог за измјену.

Усклађивање умјесто "запосленик" "радник" и умјесто "Служба" "Послови" је прихваћено.

3. Члан 23.

Примједба на наслов члана 23. не прихвата се из разлога што наслов је јасно прецизирао на шта се односи члан 23.

Став (1) прихвата се допуна

4. Члан 25. (Главна техничко руковођење у јамској и површинској експлоатацији)

Примједба прихваћена, одредба је задржана као и у важећем Закону о рударству Федерације БиХ.

5. Члан 39. (Захтјев за издавање дозволе и садржај дозволе за експлоатацију)

Не прихвата се брисање тачке а) става (1) из разлога што један од услова за издавање дозволе за експлоатацију је петходно потписан уговор о концесији, такође постоје двије концесионе накнаде једнократна на заузетост простора и текућа концесиона накнада која се односи на ископану руду. Такође подсјећамо на околност да је право на додјелу концесије у искључивој надлежности кантона, а што федерални органи како приликом прописивања тако и приликом рјешавања конкретних случајева морају узети у обзир.

Не прихвата се брисање тачке ц) става (1) јер наведеном формулацијом у приједлогу Закона о рударству Федерације БиХ се осигурава право уласка у посјед.

Устав Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Устав БиХ), у релевантном дијелу (члан II/3.к) одређује да: —Сва лица на територији Босне и Херцеговине

уживају људска права и слободе из става 2. овог члана, што укључује: к) Право на имовину.— Наведена одредба Устава БиХ је садржана у каталогу заштићених људских права и говори о праву на имовину као људском праву. Полазећи од тога да се права и слободе предвиђени у ЕКЉП и у њеним протоколима директно примјењују у Босни и Херцеговини (члан II/2. Устава БиХ) те да ова конвенција има супремацију у односу на све остале законе, то значи да је гаранција права власништва дата чланом 1. Првог протокола уз ЕКЉП. Садржај одредбе члана 1. овог Протокола говори о три принципа:

- први принцип изражава правило о мирном уживању имовине односно гаранцију права власништва,
- друго правило говори о могућности одузимању имовине односно права власништва у складу са одређеним условима, и
- треће правило даје право држави да својим законима контролише коришћење имовине што подразумева ограничења права власништва у складу са опћим интересима.

Из наведених правила јасно произилази обавеза поштивања права на имовину, међутим, таква обавеза подразумева и забране. Ова забрана се прије свега односи на заштиту особа од неоправданог мијешања државе у њихово право на мирно уживање имовине.

Дакле, за ограничења права власништва мора бити веома битан разлог и држава то мора учинити транспарентно, односно мора се прогласити јавни интерес.

Без тога, нико нема право ограничити право власништва без пристанка самог власника.

С обзиром да се одобрењем за експлоатацију непосредно задире у права власника земљишних честица и лице коме је одобрена експлоатација има знатна права над предметном некретношћу, а којом се ограничава право власништва власнику те некретности, таква дозвола представља би повреду права на уживање власништва уколико би се дала без сагласности самог тог власника, због чега сматрамо овај захтјев неоправданим.

Став (1) тачка ф) је усклађена са Законом о заштити околиша,

Став (2) тачка е) не прихвата се из разлога што рок важности дозволе за експлоатацију се веже са роком важења уговора о концесији,

6. Члан 40. (Укидање дозволе за експлоатацију)

Прихвата се исправка у тачки ц)

Не прихвата се брисање тачке е) из разлога што је овај члан повезан са чланом 39. Закона о рударству ФБиХ у којем је услов за издавање дозволе за експлоатацију потписан уговор о концесији,

7. Члан 41. (Престанак важења дозволе за експлоатацију)

Не прихвата се брисање тачке д) из разлога што је потписани и важећи уговор о концесији услов за посједовање дозволе за експлоатацију,

8. Члан 42. (Захтјев за продужења дозволе за експлоатацију)

Не прихвата се брисање тачке д) а разлози су наведени у одговору на примједбу на члан 39. став (1) тачка а), а примједба на тачку е) бит ће усклађена са Законом о заштити околиша.

9. Члан 43. (Дозвола за потпуну и трајну обуставу експлоатације)

Образложење исто као и за члан 42.

10. Члан 44. (Дозвола за извођење радова према рударском пројекту)

Не прихвата се допуна става (2) тачка е) из разлога што досадашња пракса одобравања пројектне документације није правила проблеме и сметње и имала је већу ширину у односу на предложено обзиром да се одобравање пројекта вршило по фазама а не по пројектном обухвату (пројектни обухват може имати више фаза). Образложење се односи на Дозволу за извођење радова према рударском пројекту.

Прихвата се примједба на став (2) тачка ф) и иста ће бити усклађена са Законом о заштити околиша.

11. Члан 48. (Дозвола за употребу рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација)

Није прихваћен приједлог РУ "КРЕКА" д.о.о. Тузла за измјену члана 48. имајући у виду да је пракса показала да није било проблема у provedби управног поступка који је утврђен овим чланом, а који се пуно не разликује од истог члана у важећем Закону о рударству Федерације Босне и Херцеговине. У Закону о рударству сусједних земаља одобрење пројектне документације нивоа Главног и Допунског рударског пројекта врше надлежна ресорна министарства. С тим у вези онај ко је одобрио пројекат врши и технички пријем по том пројекту. Осим тога Федерално министарство енергије, рударства и индустрије је одговорно за стање у области те је и то један од разлога зашто се не треба препустити да рудник сам себи издаје Дозволу за употребу рударских објеката, постројења, уређаја и инсталација.

12. Члан 50. (Провођење мјера заштите на раду)

Није прихваћен приједлог РУ "КРЕКА" д.о.о. Тузла за измјену члана 50. брисање става (6) и додавање новог става (2) из разлога што је то већ постојећим ставом (6) у довољној мјери обрађено.

Не прихвата се додавање новог става (4) у члану 50. али дио примједбе је прихваћен и уграђен у члану 22. став (4).

13. Члан 55. (Увођење у посао)

Није прихваћен приједлог РУ "КРЕКА" д.о.о. Тузла за допуну става (2) члана 55. из разлога што је то наведено у члану 19. став (4) а такође став (2) члана 55. је допуњен на примједбу Нијаза Хелеза.

Прихвата се корекција става (1) члана 55.

14. Члан 58. (Привремено удаљавање радника са посла)

Није прихваћен приједлог РУ "КРЕКА" д.о.о. Тузла за допуну става (2) члана 58. из разлога што је то већ наведено у члану 19. став (4).

15. Члан 101. (Надлежност инспекције)

Не прихвата се да се у члану 101. тачка ф) на крају реченице дода "и течним горивима" из разлога што се тиме задире у надлежност друге инспекције.

16. Члан 116. (Сагласност за грађење у експлоатационом пољу)

Провјерити да ли има смисла да се у члану 116. дода нови став (3) који би гласио "Ако на објекту или на дијелу објекта који је изграђен без прописног одобрења / урбанистичке сагласности надлежног органа настане штета услед извођења рударских радова, власнику не припада право на накнаду" обзиром да је овај став постојао у претходним Закономима (члан 40 ЗОР-а 1984. година) а било би значајно за руднике.

17. Члан 118. (Прекршаји)

Није прихваћен приједлог РУ "КРЕКА" д.о.о. Тузла за допуну члана 118. обзиром да је то дефинисано у члану 121.

ф) Процјена економске оправданости доношења прописа

Доношењем овог Закона уређује се област рударства у Федерацији Босне и Херцеговине у смислу заштите природног богатства и кориштење минералних сировина у комерцијалне сврхе односно привредни развој.

Социјални утјецаци би се требали огледати у смислу интензивнијег привредног развоја и повећањем опште запослености.

г) Образложење финансијских средстава за провођење прописа и финансијске ефекте прописа

За провођење Закона нису потребна друга финансијска средства у буџету Федерације Босне и Херцеговине односно кантона, будући да су буџетом осигурана средства за плаће државних службеника и инспектора који ће радити на провођењу закона.

х) Распоред евентуалног поновног преиспитивања донесеног прописа

Процјену након ступања на снагу Закона извршит ће Федерално министарство енергије, рударства и индустрије, годину дана након објаве у "Службеним новинама Федерације БиХ".